

E
MS 235a

Sydney C. Lockard
Cambridge
Jan. 16 1924.

A different scribe begins f 105 in gold on l. red ink

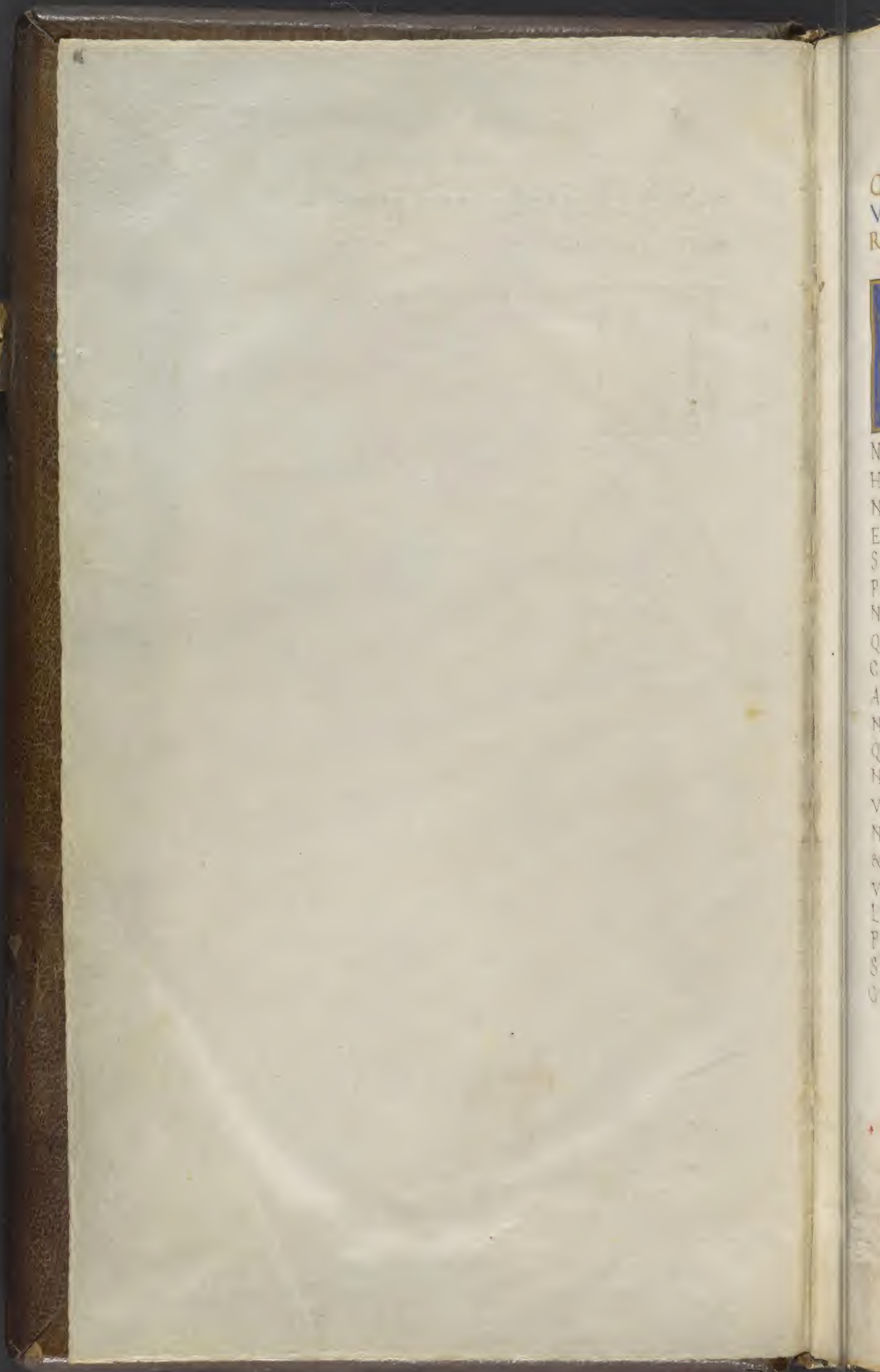
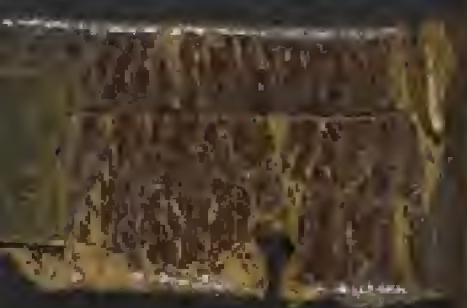
The arms are those of the family of Tiretta of Treviso.

HOR

MS

2

V
R

M
H
M
E
S
P
N
Q
C
A
N
Q
M
V
M
R
V
P
C

QVINTI ORATII FLACCI
VENVSINI POETAE ILLVST
RISSIMI EPISOLARVM LIBER

PRIMVS

RIMA DICTE MIHI SVMM

dicende carmina.

Dictatum satis & donatum

iam tunc queris

Mecenas iterum antiquo me

includere ludo

Non eadem est aetas non mens veranius armis
Herculis ad pectus fixis latet absditus agro
Ne populi extrema totiens exortet harena
Est mihi purgata crebro qui perfonct aurem
Solus senescentem mature sanus equum ne
Pecet ad extremum videndus ex illa ducat
Nunc itaque & uersus & cetera ludica pono
Quid utrum atque decens curio & rogo & omnis in hoc su
Condo & campino quae mox deprimere possim
Ac ne forte roges quo me duce quo late tuer
Nullius addictus iurare in uerba magistri
Quo mecum rapit tempestas deferor hospes
Nunc agilis sis & uersor euulibus undis
Virtutis uere custos rigidusq; satelles
Nunc in Auspiciis furtim praecepta relabo
& mihi res non me rebus subiungere conat
Vt nox longa quibus mentitur amica diesq;
Longa uidetur opus delenti ut piger auius
Papillis quoque dura premit custodis matrum
Sic mihi tarda fluit ingrataq; tempora q; spem
Consiliumq; morantur agendi grauiter id quod

• Z •

• T •

Aeque pauperibus prodest locupletibus aeque
Aeque neglectum pueris senibusq; nocebit.
Restat ut his ego me ipse rega solerq; demetis
Non possis oculo quantum contedere lynceus.
Non tñ idcirco contemnas lippus inungi
& quia desperes inuicti membra Eliconis
Nodosa corpus noli prohibere chiragra.
Est quoddam prodire tenus si nō datat ultra
Fecuet avaritia: miserāq; cupidine pectus
Sūt uerba & caeter q̄b; hūc lenire dolorem
Possis & magnam morbi deponere partem
Laudis amore tumes: sūt certa piscula q̄ te
Tee pure lecto potuerūt rectare labello
Inuidus iracundus iners uinosus amator
Nemo adeo ferus ē ut nō mitescere possit
Si modo culture patientē comodet aurem
Virtus est uitiū fugē & sapientia prima
S cultitia caruisse uidet q̄ maxima credis
Esse mala exiguū censū turpēq; repulsam
Quanto diuites animi capitisq; labore
Impiger extremos curris mercator ad uidos
Per mare pauperie fugies per saxa per ignes
Ne cures ea q̄ stulte miraris & optas
Discere & audire & moliri credere nō uis.
Quis circū pagos & circū compita pugnas
Magna coronati stemnat olympia: cui spes
Cui sit conditio dulcis sine puluē palme
Vilius argentū est auro: uirtutibus aurum
O ciues ciues querenda pecunia primum.
Virtus post nūmq; hec ianua sumus ab imo
Perdoret hec recinūt iuuenes dictata senesq;

2
L euo suspensi loculos tabulamq; lacerto
S i quadringentis sex septem milia defunt
E st animus tibi sunt motus ex lingua fideq;
P lebs erit at pueri ludentes rex erit arit
S i recte facies hic murus aeneus esto
N o conflare sibi nulla palestere culpa
R oclia dic fides melior lex an puertor
N enia q; tegnu recte facientibus offert
E t maribus curijs ex decantata camillis
I sine tibi melius suadet qui ut te faciat te
S i possis recte: sino quocunq; modo rem
V t propius spectes lachrymosa premata puppi
A n qui fortune te respondere superbo
L ibet ex rectis presentis hortat ex optat
Q uod si me populus romanus forte roget cur
N on ut potius sic iudicis ferat isdem
N ec sequat ex fugia q; diligit ipse uel odit
O lim quod uulpelegroto cauta leoni
R espondit referta quia me uestigia terrēt
O mnia te aduersu spectatia: nulla retrorsu
B elua multor capiti et na qd seget aut que
P arsi hominum gestit odice publica: sunt qui
F rustis et pomis uiduas uenientur auatas
E xcipiatq; senes qs in uuuatia mittant
M ultis occulto crescit res fenore: uerum
E sto alijs alijs rebus studijsq; teneri
I de eadem possunt tota durate probates
N ullus in uitae sinus baijs preluce amoenis
S i dixit diues lacus ex mare sentit amore
F astinatis heri cui si uictiosa libido
F ecitit auspitiu cras ferameta theanum.

Tollebas fabri. lectus genialis in aula est
 Nil ait esse prius melius nil celibe uita
 Si non est uirat bene solus esse maritus
 Quo teneat uultus inuicem prostra nodo
 Quod pauper ride mutat coenacula lectus
 Balnea tonsores adueto nauigio ex
 Hauserat at locuplex quae dicit prius tritum
 Si curatus inaequali tonsore capillos
 Occurreris rides si forte subucula pex
 Tuta subest tunica uel si toga dissidet impar
 Rides quod mea cum pugnat sententia secum.
 Quod petijt spernit repetit quod nup omisit
 Aestuat & uite disconuenit ordine toto
 Diruit edificat mutat quadrata rotundis
 Et risanire putas sollemnia me quoque rides
 Nec medici credis nec curatoris eger
 A pretore dati rerum tutela meatum
 Cum sis & praue sectum stomacheris ob unguem
 Dete pendetis te respicientis amici
 Ad summam sapiens uno minor est totae diues
 Liber honoratus pulcher rex denique regum.
 Praecipue sanus nisi cum pituita molesta est.

TROIANI belli scriptorem maxime Lolli
 Dum tu declamas tome. Preneste relegi
 Quicquid sit pulchrum quod tibi quod utile quod non
 Plautus ac melius Crisippo & Crantore dixit
 Cur ita credideris nisi quod te detinet audi
 Fabula qua parulis propter narratur amore
 Graecia barbariae lento collisa duello
 Sultorum regum & populorum continet aestus.

Antenor censeat belli precipere causam.
 Quid parat ut saluus regnet uiuatq; beatus
 Cui posse negat: Nestor componere lites
 Inter pellidem festinat & inter Attidem
 Hinc amor ita quidem communiter utit utriusq;
 Quicquid delirant reges plectuntur archui
 Seditione: dolis scelere atq; libidine & ira.
 In hac intra multos peccatur & extra.
 Rursus quod uirtus & quod sapientia possit
 Vtile proposuit nobis exemplat ulixem.
 Qui domitor itale multosq; prouidus urbes
 & mores horum inspexit: latiusq; per equos
 Dum sibi dum socijs reditum parat aspa multa
 Pertulit aduersis rebus inextinguibilis undis
 Syreni uoces & cetera pocula nostri
 Quae si cum socijs stultus cupidusq; bibisset
 Sub domina meretrice fuisset turpis & excors
 Vixisset canis imundus uel amica luto suis
 Nos numerus fumus & fruges asumen nati
 Sponsi penelope nebulones alcinousq;
 Incuria curada plus equo opata iuuentus
 Cui pulchrum fuit in medijs dormire diebus
 Ad strepitum citharae cessatum ducere curam
 Venigulenti hostes surgunt de nocte latrones
 Vt te ipse serues non expergisceris: atqui
 Si nolis sanus cutes hydropicus: & ni
 Posces ante diem librum cum lumine: si non
 Intendes animum studijs & rebus honestis
 Inuidia uel amore uigil torquebe: nam cur
 Quae ledunt oculos festinas demere siquid
 Est anima: differat curandi tempus in animum.

D imidium facti qui cepit habet: sapere aude
I ncipe uiuendi qui recte protogat annū
R usticus expectat dū defluat annus: at ille
L abitur: & laetatur in omne uolubilis etiam
Q uerit argentū puerisq; beata creandis
Vxor: & inculte pascuntur uomē syluae
Q uā satū est cui attingit nil amplius optet
N on domus & fūdus nō aeris aceruus & auri
E grotto domini deduxit corpore febres
Nō animo curas ualeat possessor oportet
S i comportatis rebus bene cogitat uti
Q ui cupit aut metuit uiuat illū sic dom' aut tel'
V elippū pictae tabulae fomēta podagram
A uriculas citharae collecta sordē dolentes
Sincerū ē nisi uas quodcūq; infūdus acescit
S perne uoluptates nocet emptā dolore uoluptas
S emp avarus eget: certū uoto pete finem
I nudus alternis macrescit rebus opimis
I nuidia siculi non inuenere tyranni
M aius tormentū q nō moderabitur ira
I nfectum uolet esse dolor qd susceperit & mēs
D ū poenas odio per uim festinat inulto
I ra breuis furor est: auium rex q nisi patet
I mperat: hūc stēnis hūc tu opesce cathena
F ingit equū tenera docile cetiue magister
I te uiam quā mōstrat eques: uenaticus ex q
T empore cetiua pellerē latrauit in aula
M ilitat in syluis catulus: nūc adhuc puero
P ectore uerba puer: nūc te melioribus offer
Q uo semel ē imbuta recens seruasit odorem
T esta diu: qd si cessas aut strenuus ante is

4
Nec tardum operire nec precedentibus insto

Illi flote quibus terrarum militet otus
Claudius augusti pugnus scire laboro
Thrace ne uis obtusq; niuali pede uinctus
An fecta uicinas intercurrentia turtel
An pingues alie campi collesq; morent
Quid studiola cohorti opus struit: hec q; curo
Quis sibi res gestas augusti scribere sumit
Bella quis ex pacis longum diffundit in eum
Quid titulus romana breui uicturus in hora
Pindari fontis qui non expalluit haustus
Fastidire lacus ex tuus ausus apertus
Vt ualeat ex memit non: fidibus ne latinis
Thebanos aptare modos studet auspice musa
An tragica defuit ex ampulatus an arte
Quid mihi celsus agit monitus multumq; monendus
Priuata ut querat opes ex tangere uitet
Scripta palatinus quocumq; recepit apollo
Nec si forte suas repetitum uenerit olim
Grex auium plumas moueat cornicula risu
Furtiuus nudata coloribus: ipse qd audes
Que arcu uolitas agilis thyma: non tibi paruum
Ingenuum non incultum est: nec turpiter hirtum
Sic lingua causis acius seu ciuica uita
Respondere paras: seu solis amabile carmen
Prima feres hedere uictualia premia: qd si
Frigida curarum fometa relinquere posses
Quo te celestis sapientia duceret: uel
Hoc opus hoc studium parui propterea ex ampli
Si patrie uolumus si nobis uiuere cari

D e his hæc etiam rescribē. si tibi cure
Q uante conueniat. numatius. an male facta
G ratia nequicq; coit & rescindit. at uos
S eu calidus sanguis seu res infirmitas uexat
I ndormita ceruice feroq; ubicunq; loquor.
V iuitis indigni fraternū rumpe fœdus
P ascentur in uestitū reditū uotina iuuetica.

A lbi nostrorū sermonū candide iudex
Q uid nūc te dica facē in regione pedana
S cribere qd cassi patmenfis opuscula uicat
A n taciti syluias inter reptare salubres
C urante qeqd dignū sapiente bonoq; est
N on tu corpus erat sine pectore. dii tibi formā
D ij tibi diuitias dederāt atq; fruendi
Q uid uoueat dulci nutricula. maior alumno
Q uā sapere & fari possit. quæ sentiat. & cui
G ratia fama. ualutudo contingat abūde
& mūdus. uictus nō deficiente cœuena.
I nter spem curaq; timores inter & iras
O mnē crede diem tibi diluxisse sup̄mū
G rata supueniet q non sperabitur hora.
M e pingue & nitidū bene curata cute uises
C ū ridere uoles epicuri de grege porcum.

S i potes archaici ouia. tecumbræ lectis
N ec modica cenare times. olus omne patella
S uppremo te sole domi Torquate manebō
V ina bibes iterq; tauro diffusa. palustres
I nter minturnas sinuataunq; Petrinum
S i melius quid hæs accerse. uel impus fer

I amiduū splendet foris & tibi munda supellex
 Mitte leues spes et certamina diuitiarum
 & moschi causam. cras nato cesare festus
 Dat uenia somnūq. dies impune licet
 A estuū sermone benigno extendere nūc
 Quo mihi fortuna si non conceditur uti
 Pareus ob hederis curam nūmūq. seuerus
 Assidet insano potare & spargere flores
 Incipiam patiari uel inconsultus haberi
 Quid nō ebrietas designat. operta recludit
 Spes iubet ēē raras in plia trudit inertem
 Sollicitis animis unus eximit. adducet artes
 Fecundi calices quem nō fecere disertum.
 Contracla. quē nō in paupertate solutum.
 Hec ego prauitate & idoneus imperor. & nō
 E nudus ne turpe thoral ne sordida mappa
 Corrumpet nates. nec nō & cantatus & laus
 O stēdat tibi te ne fides inter amicos
 Siqui dicta foris eliminat. ut coeat par
 Iungantq. pari brutum tibi septimūq.
 & nisi coena prior potiorq. puella sabinū
 Detinet ad suānam locus ē & pluribus umbris
 Sed nimis arcta pmit. olide uinua capte
 Tu quotus ēē uelis resare & rebus amissis
 Attra seruantem postico falle clientem.

NIL admirari propter est una numeri
 Solaq. que possit facē & seruare beatum.
 Hūc solem & stellas & decedentia certis
 Tempora mouetis sūt qui fortunā nulla.
 Imbuti spectēt qui censes numerosa terte

Quid maris extremos arabas ditatus ex indos
Ludicra ex plausus ex amici dona quiritis
Quo spectanda modo quo sensu credis ex ote
Qui timet his aduersa fere miratur eode
Quo cupient pacto pauor est utrius molestus
Imptrouisa simul spectet extetret utrius
Gaudeat an doleat cupiat metuatur qd ad te
Si quicqd uidit melius prius sua spe
Defixis oculis animoq; ex corpore torpet
Infam sapiens nomen ferat equus iniqui
Vltia quis satis e uirtute si petat ipam
I nunc argentum ex marmor uetus ex artes
Suscipe cu gemis tyrios mirare colores
Gaude qd spectant oculi te mille loquentem
Gnavis mane fortu ex uespertinus pete lectu
Ne plus frumenti dotalibus emetat agris
Mutius ex indignu qd sit prioribus ortus
Hic tibi sit potius q tu mirabilis illi
Quicqd sub terra e inapricu proferet etas
Defodiet condetq; nitentia cu bene notum
Porticus agrippae uia te aspexerit apy
I te tn restat numa quo deuenit ancus
Silatius ex tenes morbo temptant acuto
Quere fuga morbi uis recte uiue qd no
Si uirtus hec potest dare fortis omillis
Hoc age deliquicis uirtute uerba putas ut
Lucum ligna caue ne potius occupet alter
Ne cymbiratica ne bythina negotia petdas
Mille talenta cotident cotidie altera porro
Tertia succedat ex que pars quadret acerui
Scilicet uxorem cu dote fidemq; ex amicos

6
 De genus ex formam regina pecunia donat
 A bene nūmati decorat suadela uenūq
 Mancipiis locuplex eget eris cappadocū rex
 Ne fueris hic tu chlamyde Lucullus ut auit
 Si posset scene centum pretere rogatus
 Qui possum tot ait tū ex quera ex q̄t habedo
 Mutam post paulo scribit sibi milia quūq
 E se domi chlamydu parte uel tollēt omes
 Exilis domus ē ubi nō ex multa supersūt
 Ex dominū fallūt ex profunt furibz ergo
 Si res sola potest facere ex seruate beatum
 Hæ p̄mus repetas opus hū postremus omittas
 Si fortunatū spēs et gratia prestat
 M ecce mūt seruū q̄ dīcet noīa seruū
 Qui fodiat latūs ex cogat trāspōdera dextrā
 P ortigere hic multum in fabia ualet ille uelina
 C uilibet hic fasces dabit etupietq̄ cutulel
 C ui uolet importunus ebur frater patet adde
 V t cuiq̄ ē etas ita quēq̄ facetus adopta
 S i bene qui cœnat bene uiuit: lucet carnis
 Q uo ducet gula pulcemur uenemur: ut oī
 G argilius qui mane plagas uenabula seruat
 D uertū trāsire forū populūq̄ uidebat
 V nus ut emulū p̄p̄to spectante referret
 E mptū mulus aptū crudi timidūq̄ lauēmur
 Q uid deceat qd non obliti cernite cera
 D igni remigū uitioīū itacensis vlyxei
 C ui potior p̄ia fuit interdicta uoluptas
 S i meminimus uti cēlet sine amore iocisq̄
 N il iucundū uiuas in amore iocisq̄ ē
 V ue uale siquid nouisti rectius utis

Candidus imparti si non uis utere mecum.

Quinque dies tibi pollicuit me tute futurum
Sextilem totum medax desudetor: at qui
Sime uiuere uis sanum recteq; ualentem
Qua tu das ego dabis egrotare timenti
Moxnas ueniam: dum ficius prima calorq;
Designatore decorat licetoribus atris
Dum pueris pmit patet & matercula pallet
Ostiosaq; sedulitas & oppella forentis
Adducit febres et testameta resignat
Quod si bruma nives albanis illinet agris
Ad mare descendet uates tuus: & sibi parege
Contractusq; leget te dulcis amice reuilet
Cum zephyris si concedas: & irudine prima
Non quo more pitis calaber uesti iubet hospes
Tum me secuti locupletem uescere sodes
Iam satis est ac tu quantum uis tolle benigne
Non inuisa feret pueris munuscula paruus
Tam teneor dono q; si dimittat horustus
Ut libet huc hodie precis comedenda relinqs
Prodigus & stultus donat q; spiritus & odit
Hec seges ingrator tulit & feret omnibus annis
Vix bonus & sapiens dignis ait esse paratum
Nec tamen ignorat quod distent aera lupinis
Dignum postabo me esse pro laude meritis
Quod si me uolis usque discedere: reddes
Fortis latus ingro angusta fronte capillos
Reddes dulce loqui reddes ridere decorum
Inter uina fugam cinate meritis protetue
Fortis per angustam tenuis uulpecula rimam

Repstat incumetā frumētī pastaq; curfus
 I te foras pleno tendebat corpore frustra.
 Cui mustella procul si uis aut effugē istū
 Matra cauū repetes artum quē matra subisti
 Hac ego si opellor imagine cuncta resigno
 Nec formū plebis laudo satur altitū nec
 Otia diuitijs atabū liberrima muto
 Saepe uerecundū laudasti rexq; patetq;
 Audisti coram nec uerbo partius absens
 Inspice si possum donata reponere laus
 Haud male thelemacus proles patietur vlyssi
 Non ē aptus equis ithacae locus: ut neq; planis
 Porrectus spatijs nec multe prodigis herbe
 Atride magis apta tibi tua dona relinquam
 Paruū parua decent in is non regia roma
 Sed uacuum tibur placet aut imbelles tarentū
 S tremuis & fortis causisq; philippus agēdis
 C latius ab offitijs octauam circiter horam
 Dum redit atq; toto nūmū dulsare carinas
 Iam gradis natu queritur aspexit ut aiūt
 Atrium quenda uacua consociis in umbra
 Cultrillo propos purgantē leniter unguet
 D cincti puri hic nō leue uisū philippi
 Accipiebat abi quere & refer unde domo q;
 Cuius fortune quo sit patre quoue patrono.
 I t redit & narrat vltimū nomine Menā
 Perconē tenui censu sine crumine notū
 & propare loco & cessare & quere & uti
 G audentē paruisq; sodalibus & lare certo
 & ludis & post^q decisa negotia campo
 S citari licet ex ipso quodcūq; referis die

A d cenam ueniat nō sane credē Mena
Mirari secū tacitus quid multa benigne
Rēdet: negat ille m̄: negat imptōbo & te
Negligit aut hōret vultuū mane philippus
Vilia uendentē tunicato scruta popello
Occupat: & saluē iubet p̄us ille philippo
Excusare laborē & mercedaria uincla
Q d nō mane domū uenissē deniq; q nō
Prouidisset eum: sic ignouisse putato
Me tibi si cenat hodie meū ut libet ergo
Post nonā uenies nūc i tē strenuus aug
Vt uentū ad cenā est dicēda tacēda locutus
Tandē dormitū dimittit: hic ubi sepe
Occultū uisus ē decurrē p̄stis ad hamū
Mane client & certus conuiua iubetur
Rura suburbana indistis comes ut latinus
I mpositus manis aruū calūq; sabinum
Nō cessat laudare uidet uidetq; philippus
& sibi dū requiē dū risus undiq; querit
Dū septē donat sextertia mutua septem
P comittit persuadet uti merces agellum
Mercatur ne te longis ambagib; ultra
Quā satis est moter: ex nitido fit rusticus atq;
Sulcos & uincta crepat meta pparat ulmos
I moritur studiis & amore senescit hēdi
Vcy ubi oues furto morbo perire capelle
Spern metita seges hō ē erectus arando
Ossentus damnus media de nocte caballum
Atripit: uatusq; philippi tendit ad edes
Quē sunt aspexit scabrū intonsūq; philippus
Durus ait uultei nimis attentusq; uideris

2
E. ste mihi pol me miserum patrone uocates
S. uellet inquit uetū mihi dicē nomen
Q. d. te p. genū dextrāq. deosq. penates
O. bsecro & obtestor uite me cede priori
Q. ui simul aspexit q̄tum dimissa petit
P. restent mature redeat repetatq. relicta
Metiri se quēq. suo modulo ac pede uerū ē.

Celso gaudere & bene rem gerere albinouano
Musa. rogata refert comiti scribaq. neronis
S. i querit quid apā dic multa & pulcra minate
V. uere nec recte nec sūuiter aut quia grando
C. ontuderit cutes oleāq. mōmorderit estus
N. ec quia longiquis armentū egrotet inani
S. ed quia mēte minus ualidus q̄ corpore toto
N. d. audire ueli nil discere qd leuet egrotum
F. idis offendat medicis irascat amicis
C. ur me funesto properet urgere ueterino
Q. ue nocuē sequat fugiā q̄ perfore credam
R. oma Tybur amnē uentosus Tybure Romā
P. ost huc ut ualeat q̄ pacto rem gerat & se
V. t placeat iuueni percūctate utq. cohorti
S. i dicet recte primū gaudere subinde
P. receptū auriculis huc instillate memēto
V. t tu fortunā sic nos te celsē feremus.

Septimius claudi nimirū intelligit unus
Q. uis me facias nā me rogat & p̄ce cogit
S. alioq. ut tibi laudare & tradere coner
D. ignū mēte domoq. legētū honesta. Neronis
M. unē cū fungi propioris censet amici.

Quid possim uidet ac nouit me ualidius ipso
Multa quidem dixi cur excusatus abirem
Sed timui mea ne fuisse minora putares
Dissimulatore opis prope non comodus uni
Sic ego maioris fugiens obprobria culpe
Frontis adurbane discedi prima quod si
Depositi laudas obamici uisla pudorem
Scilicet tui gregi huc & forte crede bonum

ARBIS amatorem fuscum saluere iubemus
Rutis amatores hac inter scilicet una
Multum dissimiles, ob cetera pene gemelli
Fraternis animis quicquid negat alter & alter
Annuitur pariter uetuli notique columbi
Tumidum seruat ego laudo turis amorem
Rurum & musco circulata saxa nemusque
Quod queris uiuo & regno simul ista reliqui
Que uis aduersu fertis tumore secundo
Vtique sacerdotis fugitiuius liba recuso
Panc ego iam mellitis potiore placentis
Vnde nature si convenienter oportet
Ponendaque domo querenda est area primum
Nonstante locum potiore rure beato
Est ubi plus teprat hiemes ubi gratior aura
Leniat & tabiem canis et mometa leonem
Cum semel accepit solem furibundus acutum
Est ubi depellat somnig minus inuida cura
Detritus libicis olet aut nitet herba lapillis
Potior inuitis aqua tendit cunpe plumbum
Quam quod per primum trepidat cum mutumque rursus
Nempe inter uarias nutrit sylua columnas

9
 Laudaturq; domus longae q; prospicit agros
 Natura expelles furca tñ usq; recurreret
 & male petiit furtim fastidia uictrix
 Non qui sudonio ostendete callidus oestro
 Nescit aquinatem potius uellera fucum
 Certeus accipiet damnum propiusue medullis
 Quia qui nō poterit ueto distinguere falsum
 Quē res plus nimio delectauere secunde
 Mutata quatiet siquid mirabere ponet
 Inuitus fuge magna licet sub paupē tecto
 Reges & regum uita precurrete amicos
 Certeus equū pugna melior communibus herbis
 Pellebat donec minor incertamine longo
 Imploratū opes hūc frenūq; recepit
 Sed postq; uictor uictens discessit ab hoste
 Non equitem dorso nō frenū depulit ore
 Sic qui pauperiem ueritus potiore metallis
 Libertate caret dominū uelut improbo atq;
 Seruiet aeternū qui patris nesciet uti
 Cui nō ouerit sua res ut calceus olim
 Si pede maior erit subuertet si minor utq;
 Latius forte tua uiues sapienter aristi
 Nec me dimittes incastrigatum ubi plura
 Cogē q; satis ē ac nō cessare uidebor
 Impat aut seruit collecta prouinia cuiq;
 Totum digna sequi potius q; ducē funē
 Hæc tibi dictabam post sanā putre uacune
 Excepto q; nō simul esses cetera letus

Quid tibi uis chug bullati notaq; lectos
 Quid ocina famos qd cresci regia sardis

S myrna quid ex colophon maiora. minoratq; fama.
C ūcta ne pte campo ex tybetino fluuie sordent.
A n uenit in uotū attalicis ex urbibus una.
A n lebedū laudas odio maris atq; uatq;
S at Lebedus quid sit gabys desertior atq;
F idenis uicis: tū illic uiuere uellem
O blitusq; meorū obliuiscendus ex illis
N eptunū procul e terra spectare furentem
S ed neq; qui capua romā petit umbre luatq;
A spersus uolet incaupona uiuē: nec qui
F rigus collegit furnos ex balnea laudat
V t fortunatam plene pstantia uitam
N ec si te ualidus iactauit auster in alto
I darco nauē trāsegeum. mare uendas
I ncolumi rhodos ex mitylene pulchra facit q;
P enula solstitio campestre nivalibus auris
P et brumā tybetis sextili mense caminus
D ū licet ex uultū seruat fortuna benignū
R omē laudet famos ex chios ex rhodos ables
T u quancūq; deus tibi fortunauit hotam
S tata sume manu: nec dulcia differ manū
V t quocūq; loco fueris uixisse libenter
T e dicat: nā si ratio ex prudentia curas
N ō locus effusi late maris arbitet aufert
C elū nō aīum mutat q; trāsmate currūt.
S trenua nos exercet inertia nauibus atq;
Q uadrupis petimus bene uiuere. q; petis hic ē
E st ulubris aīus si te nō deficit equus.

F Ructibus agris siculis q's colligis icci
Si recte frueris nō est ut copia maior

Abiure donari possit tibi tolle querelas
 Pauper enim non est cui rerum suppetit usus
 Si uetri bene silateti ē pedibusq; tuis nil
 Diuitie poterūt regales addere insui
 Si forte in medio positos abstemiis herbis
 Vitis & uetula sic uiues protinus ut te
 Confestim liquidus fortuna tuus inaurget
 Vel quia natura mutare pecunia nescit
 Vel quia cuncta putat una uirtute minora
 Miramur si Democriti pecus edit agellos
 Cuiusq; dū peregre ē animus sine corpore uelox
 Cū tu inter scabiem tantā & otagia luti
 Nil parui sapias & adhuc sublimia cutes
 Que mare opscat cause qd tempat animum
 Stelle sponte sua uiscent uagent & errent
 Quid pmat obscurū luna qd profetat orbe
 Quid uelit & possit rerum discordia discors
 Empedocles an stertini deliret acumen
 Vetz seu pisces seu portū & cete trucidat
 Vtere pompeio grospho: & siqd petat ultro
 Deser nil grosphus nisi uetz orabit & equū
 Viliū amicos ē aōna bonus ubi quid deest
 He tū ignores quo sit romana loco res
 Cantaber agrippe claudi uirtute netonis
 Armenius cecidit uis impiūq; phraates
 Cesaris accepit genibus minor aurea fruges
 In talis pleno diffundit copia cornu.

Aut proficiscentem docui te sepe diuq;
 Augusto reddes signata uolumina iunni
 Si ualidus si letus eris: si deniq; poscet

Ne studio nostri peccet odiūq; libellis
 Sedulus importis opera uehemente minister
 Sit forte mee graui^{uere} sarcina chartae
 Abicito potius q̄ quo perferre uideat
 Cuiellas ferus impingat: asinaq; paternū
 Cognomen uertat in uulū & fabula fiat
 Viribus uteris percliuq; flumina lamas
 Videt propositi simi hac peruenere illuc
 S; positū seruabis onus ne forte sub ala
 Fasciculu portet libtor: ut iusticiū agnū
 Ut uinosa glomq; furtiue peribia lane
 Ut cū pillolo solras conuiuia tribulis
 Nē uulgo narres te sudauisse ferendo
 Cuius q̄ possint oculos auresq; motari
 Caesaris oratus multa p̄ce nutere potro
 Vade uale caue ne titubet mādaturq; fragas

Villare syluarū & m̄ me reddentis agelli
 Quē tu fastidis habitatuū quūq; focis &
 Quūq; longū solū bariam dimittere patres
 Certeuius spinas animone ego fortius anti
 Euellas: ego & inclinat sit prauius antel
 Me q̄uis lami pietas & cura moratur
 Fratrem meretis capto de fratre dolentis
 Insolabiliter tū istuc mens animusq;
 Fert & amat spatij obstātia tūq; claustra
 Rure ego uiuente tu diuis inuide beatum
 Cui placet alterius sua nūm; ē odio fors
 Sultus uterq; locū inmeriti causet inq;
 In culpa ē aut qui se nō effugit unq;
 Tu mediastinus tacita p̄ce iura petebas

11
Nunc urbem & ludos & balnea uullicus optas
Me constare mihi scis & distedere tristem
Quoadcumq; trahit inuisa negotia rotam
Non eadem mirram eo disconuenit inter
Meq; & te: namq; deserta & inhospita telqua.
Cecidit: amena. uocat mecum qui sentit & odit.
Que tu pulchra uocas fornix tibi & unda popina.
Inuentum tibi desiderium: uideo & quod
Angulus iste ferat pipet & thus oculis uia.
Nec uicina subest uinum pectore talena
Que possit tibi nec meretrice cybina cuius
Ad strepitum salus treue grauis & tñ uiges
Iam pridē non tacta lignibus arua bouemq;
Disiunctum curas & struclis frontibus explēs
Addit opus pigro tuus si decudit umber
Multa mole docendus aprico parcere prato
Nunc age quid nūm concentum diuidat audi
Quem tenuis decuerit toge nitidusq; capilli
Quē fas inuicem cinare placuisse rapaci
Quē bibulum liquidi media de luce falerni
Cena breuis iuuat & prope riuū somn' in herba
Nec luisse pudet sed non incidere ludum
Non istis obliqua oculo mea comoda quisq;
Lunat: nō alio obscuro mortuusq; ueniat.
Rident vicini glebas & saxa mouentem
Cum feruus urbana diaria rodere manus
Hoc tu in numerū uoto cuius inuidet usum
Lignorum & pennis tibi calo argutus & orti
Optat ephippia bos piget. optat arare caballus.
Quam scit uterq; libens consilio exerrat artem.

Que scit hyems uelie qd celū uale saltem
Quotq; hominum regio & quis uia nā in baias
Masa superuacuas Antonius & tamen illis
Me facit inuisum gelida cum perluor unda
Per medium frigus sane mitteta relinquit
Dūtaq; cessantem netuiū elidere morbum
Sulphura sternni uiculis gemit inuidiū agris
Qui caput & stomachū supponē fontib; audet
Clauisq; gabulosq; petūt & frigida tura
Mutandus locus est & diuersoria nota
Pactet agendus equus qd tediū nō in curias
Est uter aut baias leua stomachosus habena
Dūcet equos sed equi frenato ē auris in ore
Maior utq; populi frumenti copia possit
Collectos ne bibant umbres puteoline phœnē
In uisus aque nam uina nihil motor illius ore
Rure meo possum quis perferre patiq;
Ad mare ueni generosum & lenē requito
Qd curas abigat quod cum spe diuite manet
In uenias autumq; meū qd uerba ministrat
Quod me lucane iuuenē comendet amice
Tactus uter plures lepores uter educet aptos
Vtra magis pisces & echinos equora celent
Pinguis ut in domū possum phœaxq; reuerti
Scribere te nobis tibi nō ac credere pat est
Meuius & rebul paternis atq; maternis
Fortiter absumptis urbanis cepit haberi
Scūra uagus nō qd certū praelepe teneret
Imptatū nō qui ciuem dinoscere hoste
Quelibet in quaui obprobria fingē leuius
Peritias & tempestas batatūq; macelli

12.
Quicquid querit[†] uentri donabat auaro
Hic ubi nequitie fautoribus & timidus nil
Aut paulum abstulerat patinas cenabat omasi
Vilisⁿ & agni: Tibi utis quod satis esset
Sic licet ut uentres lampas candente nepoti
Dicere utendos correptus bestius idem
Quicquid erat nactus p^ole maioris ubi omne
Vixerat infumum & cinerem: non hercule miror
Aiebat: siquid comedunt bona: cum sit obeso
Nil melius curdo: nil uulua pulchrius ampla
Nimirum hic ego sum: nam tuta & paruula laudo
Cum res deficiunt: satis intet uilia fortis
Vix ubi quod melius attingit & unctius idem
Vix sapere & solum aio bene uiuere quorum
Conspicitur nitidis fundata pecunia uillis

NE percunderis fundus meus optime quati
Arue pascat heri: an bacis opulenter oliue
Pomifera & pratia: an amicta uitis ulmo
Scribetur tibi forma loquaciter & situs agri
Continui montes nisi dissoluerint opaca
Valle: sed ut uenies dextrum latus aspiciat sol
Leui discedes curtu fugiente uaporet.
Temperiem laudes: quod si rubicunda benigne
Corna ueptes & pruna feret & quercus & ilex
Multa fruge pecus: multa dominum iungat iuba
Ducas adductum propius frondere tarentum.
Fons est tuo dare nomen idoneus: ut nec
Frigidior thraas nec purior ambiat hebetus
Infirmis capiti fluit aptus & utilis aluo
Hic latebit dulces et si credis amena

I neolumen tibi prestant septembribus horis
T u recte uiuis: si curas esse quod audis
I actamus iampride omis te roma beatum
S ed uereor ne cui de te plusq̃ tibi credas
N^{eu} putes alium sapiente bonoq̃ beatum.
N eu site populus sanū recteq̃ ualenter.
D iditet: occultam febte sub tempus exidi
D issimiles donec manibz tremor incidat unctis
S ultorū incurata pudor malus ultera celat.
Siquis bella tibi terra pugnata matiq̃
D uat: & his uerbis uacuas permulcat aures
T ene mag̃ saluū populus uelit: an poplm tu
S eruet inambiguo q̃ stulit: & tibi & urbi
I upiter: Augusti laudes agnoscere posses?
C um patris sapiens emendatusq̃ uidetur
R espondetur tuo die scdes noie: nempe
V ir bonus ac prudens dies delector ego ac tu
Q ui dedit hoc hodie tras si uolet auferet: ut si
D etulerit fasces indigno: detrahet idem
P one meum ē inqt: pono tristisq̃ recedo.
I de si clamet furem neget ēē pudicum.
C ontendat laqueo collum pressisse patenū
M ordeat obprobrijs falsis: mutemq̃ colores
F alsis honor uiuat & mēdax infamia terret
Q uē nisi mendosū & mēdate: uir bonus ē quis
Q ui consulta patris qui leges iuraq̃ seruat
Q uo multe magnēq̃ serantur iudice litel
Q uo responsore: & quo cause teste tenentur
S ed uidet hūc omis domus & uicinia tota.
I ntrosūm turpē: spetiosum pelle decota.
N ec furtū feci ne fugi: si mihi dicat:

Si erutus habes pretiū lotis nō ueris aio
 Non hūm occidi: nō pascet in cruce cotus
 Si uis bonus & frugi tenuitq; negatq; ^{at} fallit
 Cautus n. metuit foueam lupus: accipitq;
 Suspectis laqueis & apertis miluius hamis.
 O detunt peccare boni uirtutis amore
 Tu nihil admittes uite formidine penae
 Sitq; spes fallendi: miscebis sacra profanis
 Nam de mite fabe modus cū surripis unum.
 Damnum est nō facinus: in pacto lenius esto
 Vir bonus omne fori quē spectat omne tribunal
 Quandoq; deus uel portio uel boue placat
 Iane pater clare dixit cum dixit apollo
 Labra mouet metuēs auditi pulchra laueria
 Da m. fallere da sanctū iustumq; uideri
 Noctem peccatis & fraudibus obicit nubem
 Qui melior seruo qui liberior sit avarus
 In triujs fixū cum se dimittit ob assem
 Non uidet: nā qui cupiet metuet q; portio
 Qui metuēs uiuit liber m. non erit unq;
 Perdidit arma locū uirtutis deseruit quis
 Semper in augenda festinat & obtruitur res
 Vendere cū possis captiuum occidere noli
 Setuiet utiliter: sine pascat durus arctq;
 Nauget: ac medijs hiemet mercator in undis
 Annone prolit portet frumenta penusq;
 Vir bonus ac sapiens audebit dicere penteu
 Rhetor threaz quid me perferre patiq;
 Indignū coges adimā bona nepe pecus & rem
 Lectis argentum tollas licet & manus &
 Compulso leuo te sub custode tenebo.

I pte deus simul atq; uolū me soluet opinor
Nec sentit moriat: mors ultima linea rer est.

Quamuis seua satis parte tibi olulis ex cas
Quo tandem pacto debeat maioribus uti
D ista docendus adhuc qd censet amiculum ut si
C ecus iter monstrare uelit: tam aspice si quid
Ex nos qd cures propriū fecisse loquamur.
S i te grata quies & prima somnus in hora
D eledat: si te pulvis strepitusq; rotarum
S i ledet caupona ferentinū ire uibebo.
Nam neq; diuitibus attingunt gaudia solis
Nec uixit male qui natus moriensq; fefellit
S i prodesse tuis pauloq; benignius ipm
T e tractare uoles accedes sicut ad unctum
S i pranderet olus patienter regibus uti
N olet aristippus si sciret regibus uti
F astidiret olus qui me notat utriusq; hor
V erba probes & facta doce uel iunior audi
C ūm sit aristippi potior sententia: nāq;
M ordace cynicum cludebat ut aiunt.
S currot ego ipse in populo tu rectius hoc &
S plendidius multo ē equis ut me portet alat rex.
O fficium facio: tu poscis iulia tectum
D ante minor quis te festinulus egerit.
T entantem maiora fere presentibus equum.
O mnis aristippū decuit color: & status & res
C ontra quem duplici panno patientia uelat
M irabor uite uia si conuersa decebit
A lter putputeum non expectabit amictū
Q uidlibet indutus celeberrima per loca uadex

Personamq; feret: non inconcinnus utraq;
Alter myleti texta cane peius: & anguem
Vitabit clamyde moriturus frigore Non
Retuleris pannū & sine refer uiuat ineptus
Relaxet & captos ostendere cuius hostes
Attingit solū iouis & celestia tentat
Principib; placuisse uiris: nō ultima laus ē
Nō cuius hōi contingit adire corinthum
Sedit qui timuit ne non succederet esto
Quicq; peruenit fecitne uiriliter: at qui
Hic ē aut nusq; qd̄ querimus hic bonus hōes
Ut paruis aīs & paruo corpore maius
Hic subit ac perfert aut uirtus nom̄ inane ē.
Aut decus & p̄rium recte petit experies uir
Coram rege suo de paupertate tacentes
Poscere ferent: distat sumasne pudenter
An rapias: at qui rex caput hoc erat hic fons
Indotata mihi soror ē: paupercula mater
& fundus nec uendibilis: nec pascere firmus
Qui dicit clamat uictū date: succinit alter
& mihi diuiduo findetur munere quadra.
Sed tacitus pasci si posset coruus haberet
Plus dapus & tixae multo minus inuidiaq;
Būdulus cornes aut succentū ductus amcenū
Qui querit salebras & acerbū frigus & umbres
& altam & extractam & subducta iuatica plorat
Nota refert meretricis acūmā: sepe catellam
Sepe perusculā capta sibi flentis: ut mox
Nulla fidelis damnis uicq; doloribus adsit
Nec semel irrisus triuix attollere curat
Fracto ore planū: licet illi plura maneta

Lachryma per sancti iuratus dicat osyrim.
Credite nō ludo crudeles tollite claudum.
Quere peregrini uicina rauca reclamat.

Silene te noui metues liberrime Lolli
Scurritus specte plene professus amicum
Vt matrona meretrices dispas erit. atq;
Discolor infido secura distabat amicis
Est hunc diuersū uitio uirtus prope maior
Asperitas agrestis & inconcinna. grauiusq;
Que se comedat tonsa cura detibus atris
Dum uult libertas metā dici utraq; uirtus
Virtus est mediū uitiorū & uirtūq; redactum
Alter in obsequiū plus equo protinus & uini
Deusor lecti sic nutum diuitis horret
Sic iterat uoces & uerba cadentia tollit.
Vt putrum seuo credas ductata magistro
Redde. uel partes minimū tractare secundas.
Alter uxatur delana sepe caprina.
Propugnat nuptis armatus scilicet ut non
Sit in prima fidelis & uere quod placet & nō
Acrius clatrem pretiū. etas altera sordet
Ambigitur qd. n. castor sciat. an docilis plus
Būdusium numici melius uia ducat an apy
Quē damnoſa uenit quē p̄cep̄ alca nudat
Gloria. quē supra uirtel & uestit & ungit
Quē tenet argenti suis importuna. famelq;
Quē paupertatis pudor fugat & diues amicus
Sape decem uirtus instructior odit & horret
Aut si nō odit regit ac ueluti pia mater
Plusq; se sapere & uirtutibus ēē priorem.

Vult & ait prope uera mee ostendere noli
 Sultitia patiuntur opes: tibi paruula res ē
 At ita decet sanū comitē toga: desine mecū
 Certare: entrapeliū cuiusq; nocere uolebat
 Vestimēta dabat pretiosa: beatus enim is
 Cū pulchris tunicis sumet noua osilia & spes
 Dormiet in luce: scotto postponet honestū
 Offitiū: nūmōs alienos pascet ad imum.
 Taxerit aut olitoris ager mercede caballū
 Arcanū neq; tu scrutaberis illius unq;
 Commissūq; teges & uino tortus & ira
 Nec tua laudabis studia aut aliena reptādes
 Nec cū uenari uolet ille poemata panges
 Gratia sic fratru geminos amphionis: atq;
 Zeti disiluit donec suspecta seuerō
 Conticuit lyra: fraternis celsisse putat
 Moribus amphion: tu cede potentis amici
 Lenibus impijs: quotiesq; reducet in agros
 Aetholis onerata plagis iumēta canesq;
 Surgat inhumane seniu deponere canēne:
 Cenes ut pariter pulmenta laboribus empta
 Romanis solemne iuris opus utile fame
 Viteq; & mēbris presertim cū ualeas: &
 Vel cursu superare canē uel iuribus aptū
 Possis adde utilia quod spectiosius arma
 Non ē qui trahet: fas quo clamore corone
 Proelia sustineas campestris: deniq; quam
 Militia puer & cantabrica bella tulisti
 Sub duce qui templis parthorum signa reliquit
 Nūc & siquid abest italīs adiudicat armis
 Ac ne te retrahas & inexcusabilis absis

Quis nil extra nūm fecisse modumq;
Curas: interdū nugaris tute paterno
Partitur lynces exercitus accia pugna
Te duce pet puerq; hostili more refert?
Aduersarius ē frater lacus adria donet
Alterutq; uelox uictoria fronde coronet
Consentire suis studiis q; crediderit te
Fautot utroq; tuū laudabit pollice ludū
Protinus ut moneā siqd monitoris eges tu
Quid de quoq; uiro q; cui dicas sepe uideto
Periclitato te fugito: nam gatulus idē est
Hec retinet patule comissa fideliter aures
Vt semel emissū uolat irreticabile uerbum
Nō ancilla tuū uerū ulceret ulla / puerue
Intet marmoreū uenerādi lumen amici
Hec dominus pueri pulchri carere puella
Munē te paruo beet / aut incomodul angat
Quāte comendes et atq; et aspice: ne mox
Incurret aliena tibi peccata pudorem
Fallunt q; oīa nō dignū tradimus: ergo
Quē sua culpa pmet deceptus omitte tueti
Vt penitus notū si tentet crimina serues
Tuterulq; tuo fidentem presidio qui
Dente theonino cū circūdit: hec quid
Ad te post paulo uentura pericula sentis
Nam tua tel agit paries cū proximul ardeat
Seneglecta solent incendia sumere uires
Dulcis inexpectis culcitra potentis amici
Expertus metuit: tu dū tua nauis in alto est
Hec age ne mutata terrorsū te ferat aura
Oderūt hilarem tristes: tristemq; iocosi

16

Sedatū celeret · agilem gnauūq; remissi.
 Potores bibuli media medea, faletni nocte
 O derūt porrecta negantē pocula: quū
 Hæturūq; iutes te formidate uapores
 Deme supercilio nulem plerūq; modestus
 Occupat oscuri spēm taciturnus acerbi
 Inter cuncta leges & periclitabere doctos
 Qua ratione queas traducere leniter æui
 Non te semp inops agitet uexetq; cupido
 Nō pauor & res mediocriter utilium spes
 Virtute doctrinā patet natura ne domge
 Quid minuat curas qd te tibi reddat amicū
 Quid pure trāgillet honos an dulce lucellū
 An secretū iter & fallentis semita uite
 Me quoties reficit gellidus digesta tuius
 Quē mādela bibit rugosus frigore pagus
 Quid sentire putas qd credis amice precari
 Sit m̄ qd nūc est et̄ minus: ut m̄ uiuam
 Quod superest æui: siquid superesse uolūt dy
 Spes bona librorū & prouise frugis inanum
 Copia: neu fluūt dubiæ spe pedulus hore
 Sed satis ē orate iouē: qui donat & aufert
 Det uitā det opes equū m̄ auiū ip̄e parabo.

Pulco si credis Mecænas docte Cratino
 Nulla placet diu nec uiuē carminā possūt
 Que scribūt equis potoribus & male sanos
 A scripsit liber satyrus faunūq; poetas
 Vina fere dulces oluerūt mane carcene
 Laudibus arguit uini uinosus Homerus
 Ennius ip̄e patet nunq; nisi potus ad arma

Prosiluit dicenda fori putealq; liboniss
Mandabo fittis adimam cantare feueris
Hoc simul edixit nec cessauere porte
Hodurno certare mero putete diurno
Quid siq; uultu toruo ferus & pede nudo
Exiguusq; toga simul & textore Catonem
Virtute ne representet moreq; Catonis
Rupit hiarbus tumagenis emula lingua
Dū studet urbanus tenditq; discretus hēri
Decipit exemplar uitis imitabile qd si
Palleret casu biberent exanguē cuminū
Omitatotes feruū pecus ut mihi sepe
Bilem sepe iocum uestri mouere tumultus
Libera per uacuum posui uestigia princeps
Non aliena meo pressi pede qui sibi fidet
Dux reget examen parius ego primus iambos
Ostendi latius numeros animosq; sequutus
Archilochi nō res & agentia uerba lycamben
Ac ne me folijs ideo breuioribus ornēs
Qd timui mutare modq; & carminis artem
Temperat archilochi musā pede mascula sapho
Temperat alceus sed rebus & ordine dispar
Nec socerū querit quē uersibo oblinat atris
Nec sponse laqueum famoso carmine nectit
Hūc ego nō alio dictum prius ore latinus
Vulgari fidicen uiuat imemorata ferentem
Ingenuit oculisq; legi manibusq; teneri
Sic uelū mea cur ingratus opuscula lector
Laudet ametq; domi pmat ex limen iniquus
Non ego uentose plebis suffragia uenor
Impensis cenar & tute munere uestis

Non ego nobilium scriptorū auditor & ultor
 Grammaticas ambue tribus & pulpa dignor
 Hinc ille lachryma spissis indigna thrastris
 Scripta pudet recitare & nugis addere pōdus
 Si dixi ridet aut & iouis auribus ista
 Setuas fides. n. manare poetica mella
 Te solū tibi pulchre adhae ego naribus uti
 Formido & luctatis acuto ne fecer ungue
 Displacet iste locus clamo & diludia posco
 Ludus. n. genuit tepidū certamen & iram
 Ita truces inimicitias & funebre bellum.

Vertitūm iamq. liber spectare uideris
 Scilicet ut proster sotorū punice mūdus
 O disti clauis & grata sigilla pudico
 Paucis ostendi gemis & communia laudas
 Nō ita nutritus fuge quo descendere gestis
 Nō erit emisso reditus tibi qd miser egi
 Quid uolui dices ubi quis te leserit & scis
 In breue te cōgi cum plenus languet amator
 Qd si nō odio peccantis desipit augur
 Carus eris romae donec te deseret aetas
 Contractatus ubi manibus sordescere uulgi
 Ceperis aut tinea pascet taciturnus inertes
 Aut fugies uitam aut undus mitteris clauda
 Ridebit monitor nō exauditus ut ille
 Qui male parentē in tūper detrausit asellum
 In ratus quis. n. inuitum seruare laboret?
 Hec q. te manet ut puerū clemēta docentem
 O cupet extremis inuitis alba senectus
 Cū tibi sol tepidus plures admoueat aures

Me libertino natum patre ex in tenui re
Maiores penas nudo extendisse loqueris
Vt quantum generi demas uirtutibus addas
Me primis urbium belli placuisse domique
Corporis exigui precanum solibus aptum
I rasci celerem tamen ut placabilis essem
Forte meum si quis te percunctabitur euium
Me quater undenas sciat impleuisse decetres
Collegam lepidum quo duxit Lolius anno.

Q. ORATII FLACII EPIST
OLARVM LIBER SECVNDVS

Cum tot sustinas ex tanta
negotia solus:
Res italas armis tueris
moribus ornes:
Legibus emendes: in publica
commoda peccem:

Silongo sermone morer tua tempora cesar.
Romulus ex liber pater ex cum castore pollux
Post ingentia facta deorum in templa recepti.
Dum terras hominumque coluit genus: aspera bella
Componuit: agros assignat: oppida sedunt:
Plorauere suus non respondere fauorem
Speratum metuit: dura qui studuit hydra:
Notaque fatali portenta labore subegit:
Comperit inuidiam summo fure domati:
Vixit enim fulgore suo: qui pergrauat artes
Instita se positas extinctus amabitur idem.
Presenti tibi maturus largimur honores.
Iurandasque tuum per nomen ponimus aras

Nil oriturum alias/nil ortum tale fatentes.
Sed tuus hic populus sapiens & iustus in uno
Te nris ducibus te graius anteferendo
Cetera nequaquam simili ratione modoque
Æstimat. ex nris que terris semota suisque
Temporibus defuncta uidet. fastidit. & odit.
Sic fautor ueteris ut tabulas peccare uetates:
Quas bisquique iuri sanxere: & foedera regum
Vel gabrys uel cum rigidis equata sabinis.
Pontificum libros anosa uolumina uatum
Discretis albano musas in monte loquutas.
Si quia grecorum sunt antiquissima quaque
Scripta: uel optima: romani pensant eadem
Scriptores trutina. non est: quod multa loquamur.
Nil intra est oleam: nil extra est in nuce duri.
Venimus ad summum fortune: pinguius: atque
Pallidius: & lustram achillis doctius unctis.
Si meliora dies ut uina. poemata reddat:
Sicce ueli chartis pretium quotius ardeat annis.
Scriptor: abhinc annos centum qui decidit inter
Perfectos ueteresque refecti debet: an inter
Viles atque nouos: excludat iurgia finis.
Est uetus atque probus: centum qui perficit annos.
Quid quod deperijt minor uno mense uel anno.
Inter quos referendus erit: ueteresne pretas:
Anquos & presens & postera respiciet etas?
Iste quidem ueteres inter ponetur honeste:
Qui uel mense breui uel toto est iunior anno.
Vixit promisso caudaque pilos ut equine
Paulatim uello: demo unum: demo est unum.
Dum cadet elusus ratione tuentis acerui:

Qui credit ad fastos & uirtutē estimat anis:
Mutaturq; nihil: nisi qđ libitina sacrauit.
E nnius & sapiēs & fortis & aliter homerus:
Vt critici dicūt: leuiter curare uidetur:
Quo promissa cadant: somnia pythagorea.
Meruius in manib; nō ē: & mentib; hēret
P ene recens: adeo sanctū & uetus oīne poema.
Ambigitur quoties uter utro sit prior: aufert
P acuius famā docti senis: accius alti
Dicit affiani toga. conuenisse menandro.
P lautus ad exemplar siculi properare epicharmi.
Vincere cecilius grauitate. terentius arte.
Hos ediscit: & hos ardo stipata theatro
Spectat roma potēs: hēt hos numeratq; poetas
Ad nostrū tpus Liuij scriptoris ab æuo.
Interdū uulguis rectū uidet. ē: ubi peccat:
S i ueteres ita mirat: laudatq; poetas:
Vt nihil anteferat: nihil illis oparet: errat
S i quēda nūmū antiq;: si plerūq; dūce
Dicere credat eō: ignaue multa fatet:
Esapit: & mecu facit: & ioue iudicat equo
Non equidē insector delēdaq; carmina liuij
Esse reor. meminī q̄ plagosum mihi paruo
Oribulum dictare: sed emendata. uideti.
Pulchra, quicq; & ex actis nimijū distat a mitot:
Inter q̄ uerbu emicuit si forte decorum. &
S i uersus paulo concinior unus & alter
Inuiste totū ducit: uenditq; poema:
Indignor quicq; reprehendi. nō quia orasse
Compositū illepidē putet: sed qā nuper
Nec ueniā antiq;: sed honorē & prēmia posci.

Recte nec ne crocū floresq; petambulat actē
 Fabula si dubit: clamet petisse pudorem
 Cūcti pene patres. eadē reprehendere coner
 Quae grauis aëopus: quae doctus toscius egit.
 Vel quia nil rectū: nisi quod placuit libediūt.
 Vel quia turpe putāt parere minorib: & quae
 I mbrhes didicere senes perdenda fateri.
 I am saluare nūmē carmen qui laudat: & illud
 Quod meū ignorat solus uult scire uideti:
 I ngenij nō ille fauet: plaudatq; sepultis.
 Hostia sed impugnet. nō nāq; laudat odit.
 Quod si tam grauis nouitas inuisa fuisset:
 Quā nobis. qd nūc eēt uetus: aut qd haberet
 Quod legeret: teteretq; uitium publicus usus:
 Ut primū positis nugari gracia bellū
 Cepit: & inuitū fortuna labiet equa.
 Nūc athletarū studiis nūc arsit equorū
 Matmoris aut eboris fabres aut aris amauit.
 Suspendit picta uultū mentemq; tabella
 Nūc tūbicum nūc est gaudia tragedi:
 Sub nutrice puella. uelut si ludetq; infans
 Quod cupide petijt: mature plena relinquit:
 Qd placet aut odio ē: qd nō mutabile credat:
 Hic paces habuere bone uentiq; secundi.
 Rome dulce diu fuit & solenne reclusa.
 Mane domo uigilare: clienti promere iura.
 Cautq; noīb; cecis expendere nummos.
 Maiores audire: minori dicere: per quod
 Crescere res posset: minui damnoſa libido.
 Mutauit mentē populus leuis: & calet uno
 Scribendi studio: pueri patresq; seueri

Fronde comas uincti cenat: & carmina dictat.
Ipe ego qui nullos me affirmo scribere uersus
Iuuenior parthiis mendacior. & prius orto
Sole uigil calamum & chartas & scrinia posco.
Nunc agere ignarus nauis timeo abrotanum. ego
Non audeo: nisi quod didicistis dare. quod medicorum est:
Promittunt medici. tractant fabulosa fabuli.
Scitabimus indocti doctique poemata passim.
Hic error tamen & leuissimae insaniam quantas
Virtutes habeat: sic collige. uatis auarus
Non tremens est auus. uersus, hoc studet unum amat
Detrimenda fugas seruator incendia tides
Non fraude seditio puerque incoquit ullam
Pupillo. uiuit siligs & pane secundo.
Militiae: quod piget & malus: utilis urbi.
Sicidas haec paruus quod rebus magna iuuat:
Os teneat pueri balbumque poeta figurat.
Torquet ab obscenis iam nunc sermonibus aures.
Mox est pectus praeceptis format amicis.
Asperitatis & inuidiae corrector & ite
Recte facta refert. oriensque tempora noctis
Instruit exemplis: inopem solatur & egrum
Castis cum pueris: ignata puella mariti
Discere unde preces: uate nisi musa dedisset
Poscit operam chorus. & praesentia numina sentit.
Celestes implorat aquas docta prope blandus.
Avertit morbos. metuenda pericula pellit.
Impetrat & pacem. & locupletem frugibus annum.
Carminibus dii superi placantur. carmine manet.
Agricole prisci fortes paruoque beati
Condita post frumenta leuantes tempore festo

Corpus & ipm aum spe finis dura ferente
 Cū socijs operū pueris & iuuge fida
 Tellurem potco syluanū lacte piabant.
 Floribus & uino geniū memore breuis eui.
 Escenina per hūc iūmēta licētia motem
 Versibus alternis opprobria iusticia fudit.
 Libertasq; recurretes accepta per annos
 Lusit amabiliter donec iā seuius aptam
 In rabiē cepit uerti uicis: & per honestas
 In te domos impune minax. doluere cuncto
 Dente laceratis. fuit intactis quoq; cura
 Conditione sup comuni. quin & lex
 Poenaeq; lata malo: q̄ nollet carmine queng
 Describi. uertē modū formidine fustis
 Ad benedicendū delectandūq; redacti.
 Graecis capta ferū uictorē cepit: & artes
 In tulit agresti latio. sic portidus ille
 Deluxit numerus saturnius & graue uirū
 Mūdicis pepulere. sed longū tñ in euum
 Māserūt: hodieq; manēt uestigia ruris.
 Stetis n̄ grecis admouit acumina chartis:
 & post punica bella quietus querere coepit:
 Quid sopheres & thespis & eschilus utile ferēt.
 Tentauit q̄ rem si digne uertere possēt:
 & placuit sibi natura sublimis & acer
 Nā spirat tragicū satis & feliciter audet.
 Sed turpe putat inscriptis metuutq; litutā.
 Creditur ex medio q̄a res accessit habere
 S udotis minimū sed hēt comedia tanto
 Plus honoris: q̄to uenia minus. aspice plautus
 Quo pacto partes tutetur amatis ephrebi:

Ut patris attenti: lenonis ut infidiosi
Quatus sit doctissimi edacibus in parafytis.
Qua non adstricto percurrat pulpita socco.
Gestit. n. numum in oculo dimittit. post hac
Securus cadat an recto stet fabula talo.
Que tulit ad scenam uentoso gloria curru
Exanimat lentus spectator. sedulus inflat.
Sic letis. sic parui est: aium quod laudis amari
Subiit aut reficit: ualeat res ludicra fime
Palma. negata macti donata reducit opimam.
Sape et audacem fugat hoc terretque petam:
Quid nunc plures uirtute et honore minores
Indocti stolidique et depugnare parati.
Si discordet. media inter carmina: poscunt eques
Aut uersu aut pugiles. his nam plebecula gaudet
Vet. equitum quod iam migravit ab aure uoluptas
Omnes ad incertos oculos et gaudia uana:
Quatuor aut plures aula premunt in horas
Dum fugiunt equitum turme pedumque catene.
Mox trahit manibus regum fortuna. retortis.
E steda festinat. pilenta petorita naues.
Captiuum portatur ebur. captiua corinthius.
Si foret interitus rideret democritus: seu
Diuersum ofusa genus panthera camelo:
Sive elephas albus uulgi conuictet ora:
Spectaret populi ludis attentius ipsi
Ut sibi prebente mimo spectacula plura
Scriptores aut narrare putaret aello
Fabellam furdo. nam que peruenit uoces
E ualere sonum: referunt que nostra theatra:
Garganum mugire putet nem aut mare tursu:

Tanto cum strepitu ludi spectantur & artes:
 Diuitiq; petrogina: quibus oblitus actor
 Cū stetit in scena: concutit dextera leuē
 Dixit adhuc aliqd: nil sane. qd placet ergo
 Lana tarentino uiolas imitata ueneno.
 Aone forte putes meq; facere ipse recusē:
 Cū recte tracter alij laudare maligne:
 Ille per extendū funē mihi posse uidetur
 Ire petra: meū qui pectus inaniter angit.
 Irritat. mulcet. falsis terroribus implet.
 Vt magnū: & modo me thibis modo ponit athenis
 Verū age. & his qui se lectori credere malunt:
 Quā spectatoris fastidia ferre superbi:
 Cuiā tedde breuē: si minus apolline dignū
 Vis complete libris & uatibus addere calcar
 Vt studio maiore petant helicon uirentem.
 Multa egde nobis facimus mala sepe poete:
 Vt uincta. egomet ceda mea: cū tibi librum
 Sollicito damus aut fesso: cū ledimus unū
 Siquis amitorū ē ausus reprehendere uersum.
 Cum loca iam recitata. reuoluimus irruocati:
 Cū lamentamur non apparere labores
 Nostros: & tenui deducta premata filo:
 Cū speramus eo te uentura: ubi simulatq;
 Carmina. rescieris nos fingē: comoduū ultro
 Accessas: & egere uctes: & scribere cogas.
 Sed tū est operepretiū cognoscere: quales
 Editiūq; hāt belli spectata domiq;
 Virtus indigno non committenda poete.
 Gratus Alexandro regi magno fuit ille
 Chrylul. incultus qui uersibus & male natis

Retulit acceptos regale numisma philippos.
Sed ueluti tractata nota labeq; remittunt
Attamēta ferre scriptores carmine foedo.
Splendida facta linūt rex iſte ille poema.
Qui tam ridiculū tā care prodigiū emit:
Edicto uertit: ne quis se preter apellem
Pingeret² ut aliūſ lyſippo duceret² era
Fortis alexandri uultū ſimulātia: qđ ſi
Iudiciū ſubtile uidendis artib; illud
Ad libet & adhuc muſarū dona uocaret
Bœtum in craſſo iurareſ aere natum.
At neq; dedecorat tua deſt iudicia: atq;
Munera: q̄ multa dantiſ cū laude tulerūt
Dilecti tibi uirgiliūſ variuſq; poeta:
Hec magiſ expreſſi uultuſ per enea ſigna:
Quā per uatiſ opuſ motuſ animiq; uitorū
Clarorū & apparet nec ſermones ego malē
Repeter per humū: q̄ reſ componē geſtaſ:
Terrarūq; ſituſ & flumina diſcere & arceſ
Montib; impoſitaſ: & barbata regna: tuuſq;
Auſpitiſ totū confecta diuella per orbem:
Clauſtraq; cuſtodē paciſ cobibentia ianuſ:
& formidatā parthiſ te principe romam.
Si q̄tū cupere: poſſe q̄: ſed neq; paruum
Carminē maietaſ recipit tua: nec meū aude
Rē tentare pudor: quā uireſ ferre recuſent.
Sedulitaſ aut ſtulte quem diligit: utget.
Pecipue cū ſe numeruſ comendat & arte:
Diſcat ſi citiuſ: meminitq; libentiuſ: illud:
Qđ qſ deridet: q̄ quod probat: & uenerat.
Nil motor officiū: qđ me grauat: ac neq; fiſto

In prius uultu proponi ceteris usquam:
Nec prae factis decorari uersibus opto:
Nec tula pingui donatus munere. & una.
Cum scriptore meo capsula porrectus aperta
Deferat in uicem uendente thus & odores
& pipet: & quicquid chartis amicit inepit.

Flore bono clareq; fidelis amice Heroni:
Siquis forte uelit pueri tibi uendē natū
Tribute uel gabys: & tecū sic agat: hic &
Candidus & talos a uertice pulcher ad imos
Fiet: eritq; tuus nummorum milibus octo:
Vna ministerijs ad nutus aptus heriles:
Litterulis grecis imbutus: idoneus arti
Culibet: argilla quoduis imitabit uida:
Quin & canet indoctū: sed dulce bibeti
Multa fidem promissa leuat: ubi plenius aequi
Laudat uenales qui uult extrudere merces:
Res urget me nulla: meo sum pauper in aere:
Nemo hoc magnum faciet tibi: non temere a me
Quiuisset ferre idē. semel hic cessauit: & ut sit
In scalis latuit metuens pendetis habene:
Des nummos excepta nihil te si fuga ledat:
Ille ferre pretium pene securus opinor.
Pecudes emisti uitiosū: dicta tibi ē lex:
Insequeris tamen hunc & late moraris iniqua.
Dixi me pigrum proficiscenti tibi: dixi
Talibus officijs prope manū: ne mea seuius
Iurgares ad te quod epistola nulla ueniret.
Quid tunc perfecti mecum facientia iura
Si tamen attentas: quateris super hoc ē: quod

E xpectata tibi non mittā carmīa mendax.
L uculi miles collecta uatica multis
A erumnis lassus dū noctū stertit ad axem
P erdiderat: post hūc uehēmē lupū ēē sibi & hosti
I ratul pariter ieiunus dentibus acer
P residium regale loco decrecit ut aiunt
S uūc munito & multarū diuite rerum:
C latus ob id factum donis ornat honestis:
A cepit & bisdena super sextertia nūmum:
F orte sub hūc tempus castellū euerit prator
N escio qđ cupiet hortari cepit eundem
V erbis: que timido quaq; posset addē mētem.
I bone quo uirtus tua te uocat: i pede fausto
G rādia laurus meritorū premia. quid stas?
P ost hūc ille cautus quātum uis cūctatus ibit:
I bit eo quo uis qui zonam perdidit inquit:
R oma nutui mibi contigit atq; doceri:
I ratul graijs quātū nocuissē achilles:
A dicē bonae paulo plus artis athenae:
S cilicet ut possim cūctuo dignoscere rectum:
A tq; inter syluas achademī querere uerum:
D ura sed emouere loco me tempora gēto:
C iuilibq; eundem belli cūctus in arma.
C esaris augusti non responsura lacertis:
V nde simul primū me dimisere philippi
D ecisil humilē pēnis: inopemq; paterni
D e laris & fundi: paupertas impulit audax
V t uersus facere: sed qđ nō desit habentem
Q ue potuere unq; satis expurgare cicute:
N il melius dormire putē q̄ scribere uersus:
S ingula de nobis anni praedantur euntes:

Eripueris iocos: uenerem: conuiuia: ludum:
 Tendit extorque premata. qd faciam uis?
 Deniq; nō omes eadem mirant amantq;
 Carmine tu gaudes: hic delectat iambis:
 Ille bioneis sermonibus: & sale nigro.
 Tres mihi uiuit prope discitque uident
 Placantes uario multū diuersa palato.
 Quid de qd nō de: tenuis tu qd iubet alter:
 Qd petis id sane est inuisū: acidiūq; duobus.
 Pater cetera me roma ne premata censes
 Scire posse inter tot curas totq; labores?
 Hic sponsium uocat: hic auditū scripta relictis
 Omnibus officiis: cubant hic in colle quirini:
 Hic extremo in auentino: uisendus uterq;
 Intermittit uides humane comoda. uerq;
 Plures sūt platee: nihil ut meditatio obstat:
 Festinat calidus mulis gerulisq; redemptor:
 Torquet nūc lapide: nūc ingēs machina tignū:
 Tristia robustis ludantur funera palustris:
 Hac rabiosa fugit canis: hac lutuleta ruit sus.
 I nūc & uersus tecum meditare canoros.
 Scriptorū chorus omis amat nemus: & fugit urbe
 Rite diem bacchi somno gaudetis & umbra:
 Tū me inter strepitus nocturnos atq; diurnos
 Vis canere: & contracta sequi uestigia uatū.
 Ingeniū sibi qd uacuas desumpsit aethras:
 Instudijs annos septem dedit insequitq;
 Libris & curis statua taciturnius exit.
 Peritq; & risum pplū quatit: hic ego rex.
 Fluctibus in medijs & tempestatibus urbis
 Verba line motura sonū mectere dignāme.

F rater erat romae consulti rhetor: ubi alter
A lterius sermone metos audire honores:
S iacchus ut illi hic foret: hic ut mihi illi:
Q ui minus argutus uexat furor ille poetas:
C armia compono: hic elegos mirabile uisum
C elatūq; noue musis opus: aspice primum
Q uato cū faustu q̄to molimur circum
S pectemus uacuā romanis uatibus edem.
M ox & si forte uacas sequere & procul audi:
Q uis ferat aut quate sibi nequit uterq; coronā:
C edimur & totide plagis osumimus hostem:
L ento saūnites ad lumina prima duello:
D ucedo alceus pūcto illius ille meo: quis
Q uis nisi calimachus: si plus adposcere uisus:
F it munnerimus & optiuo agnomine crescit.
M ulta fero ut placet genus irritabile uatum:
C ū scribo: & supplex populi suffragia capto:
I dem finitus studiis & mente recepta
O bscure patulas impune legentibus aures.
R ident mala qui componūt carmina uerz
S audet scribentes: & se uenerantur: & ultro
S itaceas laudat quicq; scriplete beati.
A tq; qui legitimum cupiet fecisse poema:
C ū tabulis aūm sumet censoris honesti:
A udebit quicūq; parz splendoris habebūt
& sine pondere erūt & honore indigna ferent:
V erba mouere loco: quis inuita recedant:
& uersentur adhuc intra penetralia ueste.
O bscurata diu populo bonus eruet: atq;
P roferetq; in lucem spectiosa uocabula rerz:
Q ue prius catonibus memorata atq; cethegiz:

24
 Nunc situl informis pmit & defecta uetustas:
 A dsciss & noua que genitor produxerit usus
 Vchemel & liquidus puroq; similimus amni
 Fundet opes: latiumq; leabit diuite lingua:
 Luxuriantia compescet: nimis aspera sano
 Leuabit cultu: uirtute carentia tollet:
 Ludentis speciem dabit & torquebit: ut q
 Nunc satyrz nunc agrestem cyclopa imitat
 P uetulerim scriptor delirus inersq; uideri:
 D u mea delectet mala me uel deniq; fallat:
 Quā sapere & tingi: fuit haud ignobilis atq;
 Qui se credebatur mitis audire tragedos
 In uacuo letus fessor plausorq; theatro:
 Cetera qui uite seruare & munia recto
 More: bonus uiciniq; & amabilis hospes:
 Comis in uxore: possit qui ignoscere seruis:
 & leso signo non insanire lagenæ.
 Possit qui rupē & puteū uitare patentem:
 Hic ubi cognatorū opibq; curisq; refectus
 Expulit elleboro morbuū bilemq; metaco:
 & redit ad sese post me occiditū amici
 Non seruatis ait: cui sic extorta uoluptas
 & demptus ptiū mētis gratissimus error:
 Nimitū sapere ē abiectis utile nupis:
 & tempestiuū pueris concedere ludum:
 Ac nō uerba sequi fidibus modulata latinis:
 S; uite numerosq; modosq; ediscere uite:
 Quo circa meū loquor hæc tacitusq; recordor:
 Si tibi nulla sitim finire copia lymphæ:
 Hæc arrares medicis qd qto plura parasti
 Tanto plura cupis: nulline farier audes?

Non fieret leuius: fugeres
radice ul' herba

S i uulnus tibi monstrata radice uel herba.
P roficiscente nil curare audieras cui
R em diu donaret illi descedere paruum
S culturam. & cū sis nihilo sapientior ex quo
P leniores tū uiteris monitoribus istis.
A t si diuitie prudente reddere possent:
S timidū cupidūq; minus te: nepe ruleres
V iuēt in terris te siquis auarior uno:
S i propriū est qd q's libra mercatur & etc:
Q ueda si credis consultis mancipat usus:
Q ui te pascit ager tuus ē: & uillaeus ortū
C ū segetes vocat tibi mox frumēta daturus
T e dominiū sentit: dat nūmōs: accipis uiam
P ullos oua cadū temeti. nempe modo isto
P aulatim mercaris agrū fortasse trecentis:
A ut ēt supra nūmōs milibz emptum.
Q uis refert uiuas numerato nupet an olim?
E mptor aricini quondā uegentis & arui
E mptū cenat olus quis aliter putat: emptis
S ub noctem gelida lignis calefaetat aenum.
S ed uocat usq; suū: qua populus assita cettis
L imitibus uicina refugit iurgia: tanq̃
S it propriū quicq; puncto qd mobilis hostes
H ūc p̄ce nū p̄tio: nūc uī: nūc morte sup̄ma
P eremuret dñōs: & cedit in altera uita.
S ic quia perpetuus nulli dat' usus: & heres
H erede alterius uelut ūda supuenit undā:
Q uid uici profuit aut horrea: qd ue calabris
S altibus adiecti Lucani: si metit orchus
G randia cū paruis non exorabilis auro
G emas marinos ebur tyrrhena sigilla tabellas

Argentum uestes gutulo murice tinctas
 Sunt q nō habeat: ē qui nō curat habere.
 Cur aliter statū cessare ex laudare ex ungi
 Praferat herodis palmetis pinguibus salter
 Diues ex importunus ad umbra lucis ab ortu
 Syluestre flammis ex ferro mitiget agrum.
 Sic genius natale comel q temperat austrum
 Nature deus humane mortalis in unum:
 Quodq caput uultu mutabilis albo ex ater:
 Vtq ex modico quantū res poscet acervo:
 Tollam nec metuā qd deme iudicet heres:
 Qd nō plura datis inuenerit: ex tñ idem
 Scite uolam: qtu simplex hilarisq nepotis
 Discrepet: an quantū discordet parcus auaro.
 Distat. n. spargas tua prodigius: an neq sūptius
 Inuitus facias: neq plura parate labores:
 Ac potius puer ut festis quinquatribz olim
 Exiguo gratq stuaris tempore captim.
 Pausies inuicula procul domus absit: ego utq
 Nunc ferar magna. an parua ferat unus ex idē.
 Non agimur tumidis uclis aquilone secundo:
 Nō tñ auersis etatem ducimus austris:
 Vt ubi ingenio spetie uirtute lux re-
 Extremi primor: extremis usq priores.
 Nō es auarus abi qd ceteta iam simul isto
 Cū uitio flux. ruit caret tibi pectus inani
 Ambitione: carex mortis formidinet ex ira:
 Somnia. terrores magnosq miracula sagas
 Nocturnos lemuces portentaq thessala tides:
 Natales gratie numeras: ignoscis amicos:
 Lenior ex melior sis accedente senecta:

Qui te ^{re}empta iuuat spiritus & de pluribus una.
Vivere si recte nescis decede peritis.
Lulisti satis edisti / satis atq; bibisti:
Tempus abire tibi ē: ne potū largius equo
Rideat & pulset lasciuia decentius etas.

Q. ORATII FLACCI
P O E T R I A

H Vmano capiti ceruicem pictor
equinam.
Iungere si uelit: uarias inducere
plumas.
Vndique collatis membris ut
turpiter atrum.

D elinat in piscem: mulier formosa superne
S pectatum admissi risum teneatis amici
C redite pisones isti tabule fore librum
P essimilem: cuius uelut egi somnia uane
F ingunt spetres: ut nec pes nec caput uni
R eddant forma: pictoribus atq; poetis
Q uidlibet audendi semper fuit equa potestas
S amus ex hac uenia petimusq; damusq; uicissim
S ed nō ut placidis coeant immitia: non ut
S erpentes auium gementes & tigris agni
I nceptis grauius plerq; & magna professis
P urpureus late qui splendeat unus & alter
A fluit pannus: cū lucus & ara dianae
& prope ratas aque per amcenos ambitus agros
A ut flumē rheum aut pluvium describit aratus
S ed nūc nō erat huius locus ex fortasse cupissus
S ic simulare qd hoc si fractis enatat expertis
N auium ere dato qui pinguetur amphora coepit
I nstitutū currete rota cur urceus exit
D eniq; sit quod uis simplex dūtaxat & unū
M axima pars uisū patet & iuuenes pte digni
D ecipimur specie recti: breuius esse laboro

Obscurus sis sedantem leuia netui
Deficiunt atq; professus grandia turgent
S eripit humi tutus numiū timidūq; procelle
Qui uariare cupit rem prodigialiter unam
Delphinū syluū appungit fluctibus aptum
I nūtiū ducit culpe fuga si cetera arte
A emiliū circa ludū faber unus & unguet
Exprimet & molles imitabitur ere capillos
I nstrix operis summa quia ponere totum
Hesitat: hūc ego me siquid componere citem
Nō magis ee uelim q̄ naso uiuere prauo
S pectandū nigris oculis nigrisq; capillo
S umite materia uis qui scribitis equam
V iribus & uersare diu quid ferre recusent
Q uid ualeant humeri cui lecta potenter erit res
Nec facundia deseret hūc nec lucidus ordo
Ordinis hęc uirtutes eēt & uenustū audeo fallor
Vt ita nūc dicat iam nūc debentia dici
P luraq; differat & presentis in tēpū omittat
Hec atq; hoc spernat promissi carminis auctor
I n uerbis & tenuis cautulq; ferendis
Dixeris egregie notū si callida uerbum
R eddiderit uinctura notū si forte necesse est
I nditūq; mōstrare recentibus abdita rerum
F ingē cinctus non exaudita cethegis
C ontingat dabitq; licentia sumpta pudenter
& noua ficta nup̄ habebūt uerba fidem si
G reco fonte cadant parce detorta: quid autē
C ecilio plautq; dabit romanus adeptum
V irgilio varroq; ego cur acquitē pauca
S i possū inuideor: cū lingua Catonis & Enni

S ermonem patrum dictauerat ex noua re
 N omina protulit. licuit semperq; licebit
 S ignatu presente nota producere nomen
 V t sylue folijs prout mutantur inanis
 P rima cadit ita uerborum uetus interit etas
 & iuuenū uti flouent mudo nata uigentq;
 D eclinat morti nos nāq; siue receptus
 T erra neptunus classes aquilonibus atcet
 R egis opus sterilibusq; diu palus aptaq; remis
 V icinas alie urbes & graue sentit aratrum
 S eu cursum mutauit iniquū frugibus annis
 D octus utt melius: mortalia facta peribunt
 N e dū sermonū stet bonis & gratia uiuax
 M ulta renascentur q̄ iam recedente cadentq;
 Q ue nūc sunt in honore uocabula: si uolet usus
 Q uē p̄nēt arbitriū ē & uis & norma loquēdi
 R es geste regūq; ductūq; & tristia bella
 Q uo scribi possent numero monstrauit homer⁹
 V ersibus impariter iunctis querimonia primū
 P ost & inclausa ē uoti sententia compos.
 Q uis tñ exiguis elegis emisit auctor
 G ramatici certāt & adhuc sub iudice lis ē
 A rebiliū proptio rabies armauit iambo
 H ūc sotij cypere pedem grandisq; coturni
 A lternis aptum sermonibus & populares
 V incente strepitus: & natum rebo agendis
 M usa dedit fidibus diuus puerosq; deorū
 & pugile uictore & equū certamine primū
 & iuuē curas & libera uina referte
 D escriptas seruare uictis operūq; colores
 C ut ego si nequeo ignoratq; poeta salutor.

Cui nescire prudens praeue quā dicit malo.
Versibus exponi tragicae res comica nō uult
Indignatur item priuatis & prope focco
Dignis carminibus narrari cœna thyestæ
Singula quæq; locū teneat sortita decenter
Interdū tñ & uocem comedia tollit
Iratulq; chremes tumido delitigat ore
& tragicus plerq; dolet sermone pedestri
Telephus & Peleus cū pauper & exul uterq;
Proijcat ambulas & sesquipedalia uerba.
Si curat cor spectantis tetigisse querela
Nō satis est pulchra esse poemata dulcia sunt.
& quocūq; uolent aūm auditoris agunto
Vt ridentibus artident/ ita flentibus adsint
Humani uultus si uis me flere dolendū est
Pecuniam ipi tibi tūc tua me infortunia ledent
Telephus uel Peleus male si mandata loqueris
Aut ridebo aut dormitabo tristia moestum
Vultu uerba decens uatū plena minatur
Ludentē lasciuia/ seueræ serua dictu
Format. si natura prius nos intus ad omem
Fortunatur habitū uiuat aut impellit ad itā
Aut ad humū moerore graui deducit & angit
Post effert animi motus interpretare lingua
Si dicentis erūt fortunis obsona dicta
Romani tollēt equites pedulesq; cachinnum
Intererit multū dauidne loquatur an heros
Maturusne senex an adhuc florēte iuuenta
Fertuidus an matrona potens an sedula nutrix
Mercatorue uagus/ cultorue uidentis agelli
Colchus an Asyrius thebis nutritus an argis

28
A ut famā sequere aut sibi uenientia finge
S criptor honoratū si forte reponis achillem
I mpiger inacūdus inexorabilis acer
I ura neget sibi nata nihil nō ardet armis
S it medea ferox inuictaq; flebilis ino
P ertidus ixilion: fo uaga: tristis orestes
S iquē inexpectū scenae committis ex audet.
P ersonā formare nouā seruetur ad imum
Q ualis ab incepto processerit ex sibi ostet.
D ifficile ē proptus cōmunis dicē: tuq;
R ectius iliadū carmen deducis in actus
Q uā si proferres ignota indictaq; prius
P ublica materies privati iuris erit si
N ō circa uilem patulūq; moraberis orbem
N ec uerbū uerbo curabis reddere fidus
I nterpres: nec desilies imitator in actū
V n pedem profectū pudor uetet aut opus lex
N ec sic incipies ut scriptor cycladis olim
F ortunā Peami cantabo ex nobile bellum
Q uid dignū tāto feret hic promissor hiatus
P arturient mōtes nasceretur ridiculus mus
Q uāto rectius hic qui nil molitur inepte
D ic m̄ musa uir capte post tempora troiae
Q ui mores hōiū multorū uidit ex urbes
N ō fumū ex fulgore sed ex fumo dare lucē
C ogitat ut spectiosa dehinc miracula promat
A ntiphatē scyllamq; ex cū cyclope catybolim
N ec reditum diomedis ab interitu melagris
N ec gemino bellū troianū ordit ab ouo
S emper ad euentū festinat: ex in medias res
N on secus ac notas auditores rapit ex quae

Desperat tractata nutrire posse relinquit
Atq; ita mentit: sic ueris falsa temulcet
Puto ne mediū medio ne discepet unum
Tu qd ego & populus meū desidet audit
Si plausoris egel aulca. manēus ex usq;
Sessuri donec cantor usq; plaudere dicat
Aetatis cuiusq; notandi sunt tibi motes
Mobilibq; decot naturis dandus & annis.
Reddere qui uotes ita sat puer & pede certo
Signat humū parib; gessit. colludē & uiam
Concipit ac porit temē & mutat in totas
Imberbis iuuenis tandem custode remoto
Gaudeat eqs canibq; et apta gramine campi
Cereus inuiuiū flecti monitorib; asper
Viliū tardus prouisor prodigus. etis
Sublimis cupidusq; & amata relinquē pernix
Conuersis studijs etas animusq; uiril
Querit opes & amicitias inseruit honori
Comississe cauet qd mox mutare labore
Multa senē circūueniūt incommoda. uel qd
Querit & inuētis misce abstinet. ac timet uti
Vel qd res res omes timide gelidēq; ministrat.
Dilator spe longus ueris auulūq; futuri
Difficilis querulus laudator tpi acti
Se puero censor castigatq; minorum.
Multa ferūt aui ueniētē comoda secum
Multa recedentes adimūt. ne forte seniles
Mandentur iuueni partes pueroq; uiriles
Semper inadiunctis eumq; morabimur apud
Aut agitur res in scenis aut acta refertur
Segnius irritant aures demissa per aurem.

Quā que sunt oculis subiecta fidelibus & que
 Ipse sibi tradit spectator non tū intus
 Digna geri promes in scenā multaq; tolles
 Ex oculis: que mox naret sacūdia p̄sent
 Ne puerq; totā populo medea trucidet
 Aut humana palā coquat exta nefariū atreus
 Aut inauē progne uertat? cadmus in angue
 Q̄dūq; ostēdis mihi sic incredulus odi
 Neue minor quāto neu sit productior actu
 Fabula: que posci uult & spectata reponi
 Nec d̄s interlit nisi dignus uindicta nodus
 Inciderit: nec quarta loqui persona laborē
 Auctoris partes chorus offitūq; uirile
 Defendat: neu qd̄ mediū interdāt actus
 Quod proposito conducat & hercat apte non
 Ille bonis faueat & consilietur amice
 & regat iras & amet peccare timētes
 Ille dap̄ laudes mēse breuis ille salubres
 Iustiam legesq; & apertis otia portis
 Ille regat cōmissa deosq; precetur & orget
 Ut redeat miseris abeat fortuna superbis
 Tybia nō ut nūc orichalco iūcta tubaq;
 Aemulā: sed simplex tenuis foramine paucō
 Aspūare & adesse choris erat utilis atq;
 Non ita spissa nimis op̄lere sedilia flatu
 Quo sane populus numerabilis utpote paruus
 & frugi castusq; uerecondusq; coibat
 Postq̄ cepit agros extendere iustor & urbes
 Latior amplecti murus uinorū diurno
 Placari genūis festis impūne diebus
 Accessit numerisq; modisq; licentia maior

I ndoctus qd n. sapit liberq. laborum.
R usticus urbano confusus turpis honesto
S ic pulce motu & luxuriam addidit arti
T ybicen traxitq. uagus per pulpita uestem.
S ic et fidibus uoces cecidere seueris
& tulit eloquiū insolitū faciūdia preceps
V tiliūq. sagax rex & diuina sequenti
S ortilegis nō discrepuit sententia delphis
C armine q. tragico uite certauit ob hircū
M ox & agrestes satyros nudauit & asper
I ncolumi grauitate uocū tentauit eo qd
I llecebris erat & grata nouitate morādus
S pektor: functūq. sacris & potus & exlex
V ex ita risores ita comendate dicaces
C onueniet satyros ita uertere seria ludo
N e quicūq. deus quicūq. adhibebit heros
R egali conspectus in auro nuper & ostro
M igrex in obscuras humili sermone tabernas
A ut dū uitat humū nubes & inania captat
E ffutire leues indigna tragedia uersus
V t festis matrona moueri iussa diebus
I ntererit satyris paulū pudibūda proteruis
N ō ego inornata & dominātia noīa solum
V erbaq. pisones satyror: scriptor amabo
N ec sic enitar tragico differre colori
V t nihil inter sit dauidine loquat an audax
P uthias emūcto luctata simone talentum
A n custos famuliq. dei sylleus alumni
E x noto fictū carmen sequat ut sibi quicūq.
S peret idē sudet multū frustra q. labore
A usus idē tantū series uincturq. polle &

Tantum de medio sumptus accedit honoris
 Syluis deducti caueant me iudice fauni
 Ne uelut innati truijs ac pene forentes
 Aut nimium teneris uiuenet uersibus unq
 Aut imunda ceperit ignominiosaq; dicta
 Offendit n. qm e equus & pater & res
 Nec siqd facti ciceris probat aut nunc emptor
 Aequis accipiunt aut donant ut corona
 Syllaba longa breui subiecta uocat iambus
 P elatius un e trimetris accrescere iussit.
 Nom iambis cum senos redderet ictus
 Primus ad extremum similis sibi no ita pde
 Tardior ut paulo grauiorq; ueniret ad aures
 S pondos stabiles in uira paterna recepit
 Comodius & paties no ut de sede secunda
 S ederet aut quatta socialiter hic & in acci
 Mobilis trimetris appareret carus & enni
 In scenam missos magno cu pondere uersus
 Aut opere celeris nimium curaq; carentis
 Aut ignorate pmit atis crimine turpi
 Nu quis uidet immodulata poemata iudex
 & data romanis uenia est digna poetis
 I dico ne uaget scribaq; licenter anomes
 Visuros peccata pute mea tuis & infra
 S pem uenie caufus uitauit deniq; culpa
 Non laude metui uox exemplaria graeca
 H octurna uersate manu uersate diurna
 A t nostri proauu plautinos & numeros atq;
 Laudauete sales nimium patienter utruq;
 Ne dicam stulte mutati si modo ego & uos
 Scimus inurbanu lepedo se ponere dicto

Legitimūq; sonū digitis callemus & aure
I gnotū tragice genus inuenisse camene
Dicit & plautus uexisse poemata thespis
Quae canerēt agerētq; perūchi fecibus ora
Post hūc personae pallesq; reperiunt honeste
Aeschylus & medicis instrauit pulpita tigni^s
& docuit magnūq; loqui nūq; coturnis
Successit uetus his comedia nō sine multa
Laude sed inuitū libertas exadit & uim
Dignā lege regi: lex est accepta chorulq;
Turpiter obticuit sublato iure notendi
Nil intentatum nostri liquere poete
Nec minimū meruē decus uestigia greca
Ausi deferē & celebrare domestica facta
Vel qui pretextas uel qui docuē togatas
Nec uirtute foret clarusue potentius armis
Quā lingua latiū si nō offenderet unum
Quēq; petarū limae labor & mora: uox o
Pompilius sanguis carmen reprehendite qd nō
Multa dies & multa litura coartuit: atq;
Perfectū decies nō castigauit ad unguem
I ingenū misera quia fortunatius arte
Cedit & excludit sanx helicone poetas
Democritus bona pars nō unguis ponē curat
Non barba: secreta petit loca: balnea uitat
Nanascetur .n. pretium nomenq; poete
Si traho antirris caput insanabile nunq;
Tonsori licino comiserit: o ego leuius
Qui purgor bile subuerni temporis hora
Nō aliū facēt meliōta poemata: uerum
Nil tanti est: ergo fungar uice totis: acutū

R eddere quæ fertū ualet exors ipsa secādi
 M unus & offitū nil scribens ipse docto
 V nde parent opes qd alar formetq̃ potam
 Q uid debeat qd nō. quo uirtus q̃ ferat error
 S cribendi recte sapere ē principū & fons
 R ē tibi socratice potuerūt ostendere charte
 V erbaq̃ prouisam rē non inuita sequent
 Q ui didicit prius quid debeat & qd amicis
 Q uo sit amore parēs q̃ frater amādus & hospes
 Q uod sit conscripti quid iudicial offitū. quæ
 P artes in bellū missi duat. ille profecto
 R eddere persone scit conuenientia cuiq̃
 R espicere exemplar uite motūq̃ iubebo
 D octū imitatorē & ueras hinc ducē uoces unias
 I nterdū spectiosa iocis morataq̃ recte
 F abula nullius ueneris sine pondē & arte
 V aldius oblectat pplm meliusq̃ morat
 Q uā uersus inops rex nug. eq̃ canore
 S cūq̃ ingenuū graiis dedit ore iocundo
 M usa loqui præter laudē nullius auaris.
 R omani pueri longis rationibus axem
 D iscut in partes centū diducē. dicat
 F ilius albinus si de quūquā remota est
 V ncia. qd supat. poterat dixisse triens heu
 R em poteris seruare tuā. cedit uncia. qd sit
 S emis. ad hæc atq̃ etugo & cura peculi
 C ū semel imbuerit spemul carmina fungi
 P osse linenda cedito & leui seruanda cupresso
 A ut prodesse uolunt aut delectare poetæ
 A ut simul & iucūda & idonea dicere uite
 Q uicqd p̃cipies esto breuis. ut cito dicta

Precipiant aut dociles teneantque fideles
O me superacuum pleno de pectore manat
Festa uoluptatis causa: sint proxima uetus
Ne quodcumque uelit poscat sibi fabula credi
Ne eu praese lamiae uiuum puerum extrahat alio.
Centurie seniorum agitat expertia frugis
Celsi pretereunt austera poemata thames
O me tulit punctum quod miscuit utile dulci
Lectorem delectando pariterque monendo
Hic metus et aetate liber solus hic et mare transit
Et longum noto scriptori protogat aeuum.
Sunt delicta tamen quibus ignouisse uelimus
Nam neque chorda sonum reddit quem uult manus et mens
Poscitque graue per sepe remittit acutum.
Nec semper feriet quodcumque minabitur arcus
Vix ubi plura nitent in carmine non ego paucis
Offendar maculis quas aut incuria fudit
Aut humana paucis cauit natura: quod et ego est
Vix scriptor si peccat idem libtarius usque
Quauis est monitus uenia carae: et cytharocedus
Ridet chorda qui semper oberrat eadem
Sic mihi qui multum cessat sit cherilus ille
Quem bis terque bonum cum tili minor: et idem
Indignor: quandoque bonus dormitat homerus
Vix opus intanto fas est obrepere somnum
Vix pictura poesis erit: quod si propius stet
Te capiet magis et quidam si longius abstet.
Hec amat obscurus: uolet haec sub luce uideri
Indicis argutum quae non formidat acumen.
Hec placuit semel: haec decies repetita placebit
O maior uiuentium quam uis et uoce paterna.

Fingeris ad lectum & p te sapiſ hinc tibi dictus
Tolle memor: certus mediū & tolerabile rebo
Redi concedi consultus iuris & auctor
Causarū medicarū abest uirtute discreti
Messala. Inſcit quantū caſeliuſ auluſ
Sed tñ in p̄cio ē mediocribus eſſe poetis
Nō hoīes non diſ nō concedere columne
Vt grataſ inter meſaſ ſymphonia diſcorū
& craſſū unguentū & ſardo cū melle papauer.
Oſſendūt poterat duci q̄a cœna ſine uſis
Sic aīſ natū iuueniūq̄ prema iuuandū
Si paulū ſummo diſceſſit uergit ad imum
Ludere qui neſcit caſpſtribus abſtinge armit
Indoctuſq̄ pile diſſimile trohiue quieſcit
Ne ſpilla tulum tollant impune corone
Qui neſcit uerſuſ tñ aude & fingē: quid ni
Liber & ingenuuſ p̄ſertim ſenſuſ equeſtre
Sūmum numorū uitioq̄ remotuſ ab omī
Tu nihil inuita diceſ ſaciſue minerua
Id tibi iudiciū ē ea meſ: ſiquid tñ olim
Scuſſerit in metū deſcēdat iudiciſ autel
& p̄tiſ & n̄raſ nomūq̄ prematut in annū
Membranis intuſ poſituſ delere decebit
Qd nō edidetiſ: neſcit uox miſſa reuerti
Sylueſtreſ hoīeſ ſacer interpreſq̄ deorum
Cedibz & uictu ſœdo deterruit orpheuſ
Ductuſ ob hoc lenire tygreſ rapidoſq̄ leoneſ
Ductuſ & amphion theanaſ oditor arcuſ
Saxa mouere ſono teſtudinū & p̄ce blāda
Ducē quo uellē: fuit hec ſapiētia quondā
Publica priuatiſ ſecernē ſacta profaniſ

Concubitu prohibere uago: dare iura maritis
Oppida moliri: leges incidere ligno
Sic honor & nomⁱnⁱs diuinis uatibus atq;
Carminibus uenit: post h^{oc} insignis homerus
Dirceusq; mater animos in martia bella
Versibus exaruit dicta per carmina sortel
& uite monstrata uia est & gratia regum
Periculis tentata malis ludusq; repertus
& longor^{um} operu^m finis ne forte pudori
Sic tibi musa lyce solet & cantor apollo
Natura fieret laudabile carmen an arte
Quelutu^m ego nec studiū sine diuite uena
Hec rude q^{uod} profit uideo ingeniu^m alteru^m sic
Altera poscit opem res & conuiuat amice
Qui studet optatam cursu contingē metam
Multa tulit fecitq; puer sudauit & alsit
Abstinit uenete & uino qui pythia catat
Tybicen: didicitq; prius timuitq; magistrū
Nūc satis ē dixisse ego mira poemata pango
Occipet extremū scabies in turpe relinqui ē
& quod non didici sane nescire fateti
Vt pro ad merces turbā q^{uod} cogit emendas
Assentatores iubet adlucium ire poeta
Diues agris/diues positus in fenore numis
Sic nō ē undum qui recte ponere possit
& spondere leui pro paupere: & etipe attis
Lutis implicitū mirabor si facit inter
Noscite mendacem uerūq; beatus amicu^m
Tu seu donatis seu quid donare uelis cui
Nolito aduersus tibi facto ducere plenum
Letitia clamabit n. pulchre bene recte

Pallidescet super his et stillabit amicis
 Ex oculis rorem saliet nunc & pede terrā
 Ut qui oducti plorant in funere dicunt
 & faciunt prope plura dolentis ex animo sic
 Deisor uero plus laudatore mouet
 Reges dicuntur multis urge cucullis
 & torquē mero quē perspexisse laborat
 An sit amicitia dignus si carmina condes
 Nunquā te fallāt animi sub uulpe latentes
 Quintilio siquid recitatis corripit fodes
 Hæc aiebat & hoc melius te posse negaret
 Bis terque expertū frustra delere iubebat
 & malet ornator inuadi reddere uersus
 Si defendere delictū quē uertere mallet
 Non ultra uerbū opam sumebat inanem
 Quin sine tuiuali terque & tua solus amaret
 Ut bonus & prudens uersus reprobet uertes
 Culpabit duræ incompitis allinet atrum.
 Transverso calamo signū ambigua recidet
 Ornamenta patz claris lucem dare coget
 Arguet ambigue dictū mutanda notabit
 Fiet aristareus nec dicet cur ego amicum
 Offendam in iugis hæc ouge serua ducent
 In mala derisum semel exceptūq; sinistre
 Ut mala quæ scabies aut morbo regius urget
 Aut fanaticus error & iracunda diuina
 Vesani tenuisse timet fugiuntq; poetam
 Qui sapiunt agitat pueri incautus sequunt
 Hic dū sublimis uersus cūctatur & errat
 Sic ueluti meculis intentus decidit auxpe
 In prucū foueāq; licet succurrat longum.

Clamet in ciues nō sit qui tollere curet
Si curet qs opem ferre & dimitte funem
Qui sit: an prudēs huc se deiecit: atq;
Seruari uolūt dicam siculiq; poetę
Narrabo interitū deus immortalis haberi
Dū cupit empedocles ardente frigidus etnā
Insiluit: sit uis liceatq; perire poetis
Inuitū qui seruat idē facit occidenti
Nec semel hoc fecit: nec si retractus erit iam
Fiet homo & ponet famose mortis amorem
Nec satis apparet cur uersus faceret: utq;
Mixerit in patrios cineres: an triste bidet al
Mouerit incestus: certe, ac uelut uersus fuit
Obiectos caueat ualuit infrangē clathros
Indoctū doctūq; fugat recitator acerbus
Quē uero attipuit tenet occiditq; legendo
Non missura autem nisi plena cruoris irudo.

Q. ORATII FLACCI SE
RMONVM LIBER PRI
MVS

Qui sit Meccenas: ut nemo quā
sibi sortem
Seu ratio dederit: seu fors ob
iecerit: ulla
Contentus uiuat: laudet di
uersa sequentes:

O fortunati mercatores grauius annis
Miles aut multo iam fractus membra labore.
Contra mercator nauē iactantibus austris
Militia est potior. qđ n. cū cūrritur horre
Mometo. cita mors uenit: aut uictoria leta.
Agricola laudat iuris legūq; peritus:
Sub galli cātū consultor ubi hostia pulsat.
Iste datis uadibus q̄ tute extractus in urbe ē:
Solos felices uiuentes clamat in urbe.
Cetera de genē hoc adeo sūt multa. loquacē
Dclassare ualet fabū. ne te moter: audi:
Quo tē deducam. si quis deus: en ego. dicat
Iam facia: qđ uultis. eris tu qui modo miles
Mercator. tu consultus modo rusticus: hūc uos.
Vos hūc mutatis discedite partibus. eia
Quid statis? nolint. atqui licet ēē beatis.
Quid causa ē: merito qm̄ illis iupiter ambas
Iratul buccas inflet: neq; se fore post hac
Tam facile dicat: uotis ut prebeat aurem.
Pretea ne sic: ut qui iocularia rident
Percontā: qđ ridentem dicere uerum
Quid uetat: ut pueris. oī dant crustula bladi

D odores: clemēta uelint ut distere prima.
S ed tñ amoto queramus seria ludo.
I lle graue duro terrā qui uertit aratro:
P erfidus hic caupo: miles: nauteq; per omē
A udates mare quattuor: haemēte labore
S ele ferre senes: ut in otia tuta recedāt:
A iūt: cū sibi sint congesta cibaria: sicut
P aruula: nā exēplo ē magni formica laboris:
O te trahit qd cūq; potest atq; addit aceruo:
Q uē struit haud ignata ac nō incanta futuri:
Q uē simul inuictū struat aquatilis annus:
N ō usq; prorepit: & illis uirtut ante
Q uesit sapiēs: cū te neq; feruidus aestus
D imoueat lucto: neq; hyems: ignis: mare: ferus
N il obstat tibi: dū ne sit te ditior alter.
Q uid iuuat imensū te argenti pondus & auri
F ertim defossa timidū deponere terra.
Q d si commuas uile redigatur ad assem.
A tui id sit: qd hēt pulchri structus acerui
M ilia sumēti: tua triuerit area centum.
N ō tuus hic capiet uenter. plusq; mens: ut si
R eticulū panes uenales inter hominū
F orte uehas humero: nihilo plus accipiasq;
Q uo nil portarit. uel dic quid referat itram
N ature fines uiuenti iugera centū an
M ille arq;at. suauē ē ex magno tollē aceruo.
D ū ex puo nobis tantūde haurire reliquas.
C ut tua plus laudes cumeris granaria nris:
V t tibi si sit opus liqui nō amplius urna
V el cyathus: & dicat magno de flūe mallem
Q d ex hoc fonticulo tantūde sumē. eo sit

Plenior: ut siquos delectet copia iusto:
 Cū rursus simul auulso ferat ausidus acet.
 At qui tantullo eget q̄to ē opus: ut neq̄ limo
 Turbatā haurit aquā: neq̄ uitā amittit in undis.
 At bona pars hominum decepta cupiditate falsa.
 Nil satis ē: inquit quia tātū q̄tum habeat: sis
 Quid facias illi: iulias miser: ēē libenter.
 Quatenus id facit: ut q̄dā memorat athenis
 Sordidus ac diues populi stemnere voces
 Sic solutus: p̄p̄s me sibilat: at mihi plaudo
 I p̄e domi: simulac nūmos stemplot in archa.
 Tantalus a labris sitiet fugientia captat
 Flumina. q̄d uides: mutato nomine de te
 Fabula narratur: congestis undiq̄ sacris
 Indormis inhiat: & tanq̄ patere sacris
 Cogit: aut pictis tanq̄ gaudere tabellis.
 Nescis quo ualeat nūmus: quē prebeat usus.
 Panis ematur: olus uini sextarius: adde:
 Quis humana sibi doleat natura negatis.
 An uigilare metu exanime noctesq̄ diesq̄
 Formidare malos fures. incendia: seruos.
 Ne te opulent fugientes. hoc iuuat. horum.
 Semp̄ ego optare pauperumul ēē bonorū.
 At si condoluit tentatum frigore corpus:
 Aut aliū casus lecto te affixit: habet qui
 Assidat: fomēta parat: medicū roget: ut te
 Suscitet: ac reddat natū. carū atq̄ propinquū:
 Nō uxor saluū te uult. non filius. omnes
 Vicini oderūt: non pueri atq̄ puellae:
 Miraris cū tu argēto post omnia ponas:
 Si nemo prestat: quē nō merearis amorem.

A t si cognatos nullo natura labore
Quos tibi dat teunē uelis seruareq; amicos
Infelix opā perdas: ut si quis a seclum
Incampū doceat patientem currē frenis.
Deniq; sit finis quætedi: cum hēat plus.
Pauprem metuas minusq; finire labore.
Incipias patto qđ auebas: nec facias qđ
Vniuius qđā: nō longa ē fabula. diues
Vt metueretur nūmō. ita sordidus ut se
Non unq; melius seruo uestiret: atq; usq;
Supremū tps: ne se penuria uictus
Opprimēt metuebat: at hūc liberta secuti
Diuisit mediū fortissimā tyndaridaz.
Quid^m igr suades: ut uirā reuoluat sic
Vt inometarus pergit pugnātia secum
Fecitib; aduersis opne: nō ego auarum.
Cū ucto te fieri uappa iureo ac nebulone:
Est inter thanai quiddā: socerūq; uiselli.
Est modus in tebo. sūt certi deniq; fines:
Quos ultra citraq; nequit consistere rectum.
Illic uō abij tedeo. nemon ut auarus
Se probet ac potius laudet diuersa sequētes
Qđq; aliena capella gerat distentius uber
Tabescat: neq; se maiori pauperiorum
Turba opet: hūc atq; hūc supare laboret.
Sic festinanti semper locupletior obstat.
Vt cum carcerib; millos rapit ungula cūtus
Instat equis autipa suis uincētib; illū
Pretetitiū temēl extremos inter euntem.
Inde sit ut tato qui se uixisse beatum
Dicat. & exacto stentus tempore uite

Cedat: uti conuiuia satur: reperire queamus.
Iam satis est: ne me cuspini scruinia lippi
Compilasse putes uerbum non amplius adda.

Ambubaiarum collegia. pharimacopolle
Mendici. mime balatrones. hoc genus omne
Mortis ac sollicitudinis est cantoris morte tigelli.
Quippe benignus erat. otia hic: ne prodigus esse
Dicitur metui. inopi date nolet amico:
Frigus quo ditius famem propellere possit.
Hic si percussus aut cur atque parentis
Pecunia ingrata stugat malus ingluwie rei:
Omnia oductis coemunt obsonia nummis:
Sordidus atque animi parui quod nolit haberi:
Respondet: laudat ab his: culpatur ab illis.
Fusidius uippe famam timet ac nebulonis
Diues agris. diues positus in fenore nummis.
Quinas hic caput mercedes exigit: atque
Quanto producit quicquid est: tanto accius urget.
Nomina sectatur mudo sumpta uelle iurili
Sub patris diuis. titonum maxime quis non ille
Iupiter exclamet: simulacrum audit. at ipse
Pro questu sumptus facit: hic uix credere possis
Quam sibi non sit amicus: ut ut pater ille tereti
Fabula quem miser nato uixisse supposito
Induxit: non se prius cruciauerit: atque hic.
Siquis nunc querat: quo res hec pertingit illuc.
Dum uicinat stulti uicia: in contraria currunt.
Malibinus tunica demissa ambulat. est qui
Inguen ad obscenum subductis usque facetur.
Pastillos eufillus olet. Gorgonius hircum.

Nil mediū ē. sunt q̄ nolūt tetigisse: nūi illas:
Quarū subliua. talis tegat insula ueste:
Contra aliū nullā nūi olētī infornice statem.
Quidā notus homo cū exiret fornix: macte
Virtute esto inge sententia dia catonis.
Nā simulac uenas scilauit terra libido.
Huc iuuenes equū ē descendē: nō alienas
Peculē uxores. notū laudaret inquit.
Sic me mirator cunni cupenius albi.
Audire ē opeptuū. procedere recte:
Qui moechis nō uult: ut omī parte laborēt:
Vtq̄ illis multo corrupta dolore uoluptas.
Atq̄ hec rara cadat dura inter sepe pericla.
Hic se p̄cipitē tecto dedit. ille flagellis
Ad mortē celsus. fugiēt hic decuit axem.
Pecdonū inturbā. dedit hic pro cōpore nūmōs.
Hūc p̄moxerūt calones. q̄n̄ ē illud
Accidit: ut quidā testes caudāq̄ salacem
Demētēt ferro iure omēs. galba negabat.
Tutior atq̄to merx ē in classe secunda.
Libertinarū dico: Salustius inquit
Nō minus insani: q̄ q̄ moechatur. at hic si
Qua res qua ratio suaderet: quasq̄ modeste
Munifico ē licet: uellet bonus atq̄ modestus
Esse: daret quum satis ēēt: nec sibi damno
Dedecorūq̄ foret. neq̄ hic se amplectit uno.
Hoc amat: q̄ laudat. matronā nullā ego tāq̄:
Vt quidam Marcius amator originis. ille
Qui patriū munus donat fundūq̄: latemq̄.
Nil fuerit mi inge cū uxoris unq̄ alienis.
Vtq̄ cū minimū ē. cum meretricibus: unde

Fama. malū grauius q̄ res trahit. antibi abūde
 P ersonā satis est: non illud quicquid ubiq̄
 O fficit ciuitate: bonam deperdere famam:
 R em pūis oblimare malū ē ubiq̄. qd̄ inter
 E st in matrona. ancilla. p̄cesue rogata.
 Vilius. infausta sylle. gener. hoc miset uno
 H oīe deceptus. p̄nas dedit usq̄: superq̄
 Q uā satis ē pugnis cesus. ferroq̄ petitus
 E xclusus fore: cū longatenuis. forq̄ intus.
 H uic si mutonit uerbis mala tāta uidenti
 D icet. hec aiū: qd̄ uis. tibi. nūq̄ ego a te
 M agno prognatū depresso consulto cunnum
 V elatūq̄ stola p̄mea. ^{cū} conferbuit ira.
 Q uid respondet. magno p̄ce nata puella. ē.
 A t. q̄to meliora mouet pugnatiq̄ illis
 D iuis op̄is natura sue. tu si modo recte
 D ispensare uelis. ac nō fugienda. petendis
 I nistere. tuo iūto rerum ne labores:
 N il referre putas. quare ne peniteat. te:
 D esine. matronas. sectariet: unde laboris
 P lus haurire mali ē. q̄ exte. decerp̄e fructus
 N ec magis hūic inter niueos uiridescq̄ lapillos
 S it licet. hoc cherite tuū. tener. ē femur. aut erus
 R ectius. atq̄. melius. ē. p̄sepe. rogare.
 A dde huc. q̄ meret. sine suis. gestat. aperte
 Q d̄ uenale. habet. ostēdit. neq̄. siq̄d. honesti. est
 I adtat. hūc. palam. querit. quo. turpia. celet.
 R egibz. hic. mos. ē. ubi. equis. mercant. op̄etoz
 I nspiciūt. ne. si. facies. ut. sepe. decora.
 M olli. fulta. pede. ē. emptorē. inducat. hiantem.
 Q d̄ pulchre. diuites. breue. q̄. caput. ardua. ceruix

Hæc illi recte ne corporis optima lyncæ
Contemplete oculis hypsæa cecior: illa
Quæ mala sunt spectes. oculus. obrachia. uertum
De pygæ. nasuta. breui latere ac pede longo ē.
Matrone præter faciem nil cernere possis:
Cetera: nictata est: dimissa ueste tegentis.
Interdicta petes: uallo circumdata: nam te
Hæc facit insanū: multe tibi^{ti} officient res
Custodes. lectica. cinctiones parasitæ.
Ad talos stola dimissa. & circumdata palla.
Plurima: q̄ inuideat pulchre apparere tibi te
Altera nil obstat. cois tibi pene uidere est:
Vt nuda: ne cruce malo/ne sit pede turpi.
Atque possis oculo latus. an tibi manus
Insidias fieri: pretiūq̄ auellere ante
Quam mercede ostendi: lepore uenator ut alta
Nimius sectatur. positū sic tangere nolit:
Carnat. & apponit meus ē amor huius similis. nā
Transiulat in medio posita: & fugietia captat.
Hicane uersiculis speras tibi posse dolores
Atq̄ estus curasq̄ graues e pectore pelli?
Nōne cupidinibus statuit natura modū: quæ
Quid latuit sibi: qd sit dolitura negatū.
Quætere plus prodest: & inane abscondere soldo?
Nū tibi cū fauces urit sitis: aurea queris
Pocula: nū esuriens fastidus omnia præter
Pauonē robūq̄ tumet tibi^{cu} inguina: nū si
Ancilla aut uetna ē p̄sto^{ar} puer: impetus inque
Continuo fiat: malis tentigine rumpi?
Nō ego nāq̄ p̄abilem amo uenere facileq̄.
Illum post paulo: sed pluris: si exierit uir.

Gallus hanc Philodemus ait sibi q̄ neq̄ magno
Sitet pretio: neq̄ cūctet: cum ē iussa uenire.
Candida testaq̄ sit. mūda acten: ut neq̄ lōga
Nec magis alba uelit q̄ dat natura uideri.
Hec ubi suppositus dextro corpus mihi leuū:
Illaq̄ egeria ē. do nomen quodlibet illi.
Nec ueipot: ne dū futuo: uir rure recurrat.
I aqua frangat: latret canis. undiq̄ magno
Pulsa domus strepitu resonet. uel pallida lecto
Defiliat mulier. miserā uine oscia clamet.
Cuteibo hęc metuat: doti depnsa ego met mi.
Disanta tunica fugiendū ē ac pede nudo.
Nec nūmi petrat: aut pyga: aut deniq̄ fama.
Deptedi miser ē fabio uel iudice uincam.

Omnibz hęc uitū ē cantoribus inter amicos
Ut nunq̄ inducat aūm cantare rogati.
I nūlli nunq̄ defūtat. Sardus habebat
I lle tigellinus hoc. cesar qui cogere possē:
Si peteret per amicitia pūis atq̄ suam nō
Quicq̄ proficēt. si collibuisse: ab ouo
Vsq̄ ad mala citaret. io bache. modo summa
Voce. modo ac resonet: q̄ cordis quatuor ima.
Nilequale hōi fuit illi: sepe uelut qui
Curebat fugiens hostem. per sepe uelut qui
I unionis sacra ferret: habebat sepe ducentos
Sepe decem seruos. modo reges atq̄ tetrarchas.
Omnia magna loquē. modo sit in mēsa triplex
Concā salis puti ex toga: que defendere seipus
Quauis crassa queat. decies centena dedisse
Huic parco paui contentō. quinq̄ diebo

Nil erat in oculis. noctes uigilabat ad ipm.
Mant. dixit totum strutebat. nil fuit unq.
Sic impar sibi. nunc aliq. dicat th. quid tu?
Nulla ne hēs uitia. imo alia & fortasse minora.
Melius absente nouitū cū carperet. heus tu
Quidā ait: ignoras te. an ut ignotū dare nobis
Verba putas. ego met^{mi} ignosco melius inq.
Stultus & improbus hic amor ē. dignūq. notari.
Cū tua perueras oculis mala lippus inunctis.
Cū in amicorū iustis tam cernis acutum:
Q^{aut} aquila aut serpens epidaurius. at tibi ostra.
Euenit. inquirat. uitia ut tua. tursus & illi.
Iratondior est paulo. minus aptus acutis
Natis horū hōmū ridere possit. cogit
Rusticius tonsa. toga defluit. & male laxus
In pede calcis hret. at ē bonus. ^{ut} & melior uir
Nō alius quisq. tibi amicus. ingenū ingens
In cultu latet hic sub corpore. deniq. te ipm.
Cōute. nū qua tibi uitorū inleuerit olim.
Natura: aut. cū consuetudo mala. namq.
Neglectis urenda filix immascitur agris.
Illuc preuertamur: amatore quod amice
Turpia decipiat cecū uitia: aut & ipa hęc
Delectāt ueluti balbinū polypus agne.
Vellem in amicitia sic erraremus. & isti
Errori nomen uirtus posuisset honestum.
Ac pater ut gnati: sic nos debemus amici:
Si quod sit uitiū nō fastidire. stratonem
Appellat pecū pater. & pullū male paruius
Si cui filius est: ut abortiuus fuit olim.
Sdyphus. hūc uatū distortis exutibus illum.

Balbutit scautum. paruis fultū male talis
 Partius hic uiuit: frugi dicatur. ineptus
 & iactantior hic paulo est: cunius amicis
 Postulat ut uideat: at ē truculentior: atq;
 Plus equo liber: simplex focusq; habeatur.
 Caldior est: atq; inter numeret. opinor
 Hæres & iungit iunctos & seruat amicos.
 At nos uirtutes ipsas inuertimus: atque
 Sincerū cupimus uas inuicere: probū q;
 Nobiscū uiuit: multū demissus homo illi
 Tardo cognom̄ pinguis damus. hic fugit omēs
 Insidias: nulliq; malo latus obdit apertum:
 Cū genus hæc inter uite uerset. ubi atris
 Inuidia: atq; uiget ubi uitia: pro bene sano
 Ac nō incauto fictum astutusq; uocamus.
 Simplicior q; & est: quātē me sepe libenter
 Obuiet tibi Mænas: ut forte legentem.
 Aut tacitū impellat quo uis sermone: molestus
 Comuni sensu plane caret inquamus heu
 Quā temē innotet legem sancimus iniquā.
 Nam uitijs nemo sine nascit: optimus ille ē:
 Qui^m minimis urget: amicus dulcis: ut equū ē:
 Cū mea compenset uitijs bona. pluribus hisce:
 Si modo plura in bona sūt inclinet: amari
 S uolet. hac lege intuita. ponetur eadem.
 Qui ne tuleris proptijs offendat amicum
 Postulat: ignoscet uetuis illius: equum est
 Peccatis ueniam poscentem reddere tutus.
 Deniq; quatenus exadi penitus uitū ire:
 Cetera uem nequeūt stultus hæc tū: cur nō
 Ponderibus modulisq; suis ratio uitæ: ac res

Vt quæq; hîc è: ita supplicij delicta cohercet:
Siquis cû feruû. patinâ qui tollere iussus:
Semelq; pisces tepidûq; ligurrierit iuss:
In cruce suffigat: labeone infamior inter
Sang dicat: q̃to hoc furiosius atq;
Maius peccatum è. paulû deliquit amicus:
Qd nisi concedat: habere insuauis: acerbis.
Odis: & fugis: & rufonē debitor æris.
Qd nisi cû tristes misero uenere Kalēde
Mœcedē aut nūmq; unde un extricat amara
Porrecto iugulo historias captiuus ut audit.
Cōminxit lectū potus mensaue catillum.
E uadri manib; tutū deiecit: obhac tem
Aut positū ante mea q̃a pullū inpte catini
Sustulit cluties: minus hoc uicidū amicus
Sit m̃: quid faciā: si furtum fecerit: aut si
Prodiderit cōmissa fide: sponsumue negarit:
Quis paria èe fere placuit peccata: laborant:
Cū uentū adq; uer̃ è: sensus moresq; repugnat
Atq; ipa utilitas iusti prope mater & equi.
Cum prorepserūt p̃mis aialia terris
M utū & turpe pecus glande ac cubilia propter
Vnguibus & pugnis dein fustibus: atq; ita porro
Pugnabāt armis: q̃ post fabricauerat usus.
Donec uerba: q̃b; uoces sensusq; notarent:
Nōaq; inuenere: dehinc abfistere bello.
Oppida ceperūt munire: & ponere leges:
Necqs fuit èt: neu latro: neu quis adulter.
Nam fuit an helenā cunnus detēma belli
Causa: sed ignotis perierūt mortibus illi.
Quos uenerem incertā rapiētes more ferarū

Verba editior cedebat: ^{ut} & in grege taurus.
 Iura inuenta metu iniusti fatiare necesse ē:
 Tempora si fastosq; uelis euoluere mundi.
 Nec natura potest iusto secernere iniquum:
 Diuidit ut bona diuersis: fugienda petedis:
 Nec uideat tō hoc: tandē ut peccet: idemq;
 Qui teneros caules alieni fregerit orthi:
 & qui nocturnus sacra diuū legerit: adsit
 Regula peccatis: que penas irrogat equalis:
 Nec scutica dignū horribili sectare flagello.
 Nam ut ferula cedat: meritū maiora subire
 Verbera: nō uereor: cū dicas ēē pares res:
 Furta lotronū & magnis patua: minetis
 Falce recusus: simili te: si tibi regnum
 Permittat hōies: si diues: qui sapiens est.
 & sutor bonus: & solus formosus: & est rex.
 Cui optas: qd hīs nō nosti: qd pater inquit:
 Chrysippus dicat: sapiēs crepidas sibi nunq;
 Nec soles fecit: sutor tñ est sapiens: quo:
 Vt quis tacet hermodenes cantor tamen atq;
 Optimus est modulator: ut alfenus uaser omni
 Abiecto instrumēto artū clausaq; taberna.
 Sutor erat sapiēs opetis: sic optimus omnis
 Est opifex solus: sic rex: uellūt tibi barbā
 Lasciuū pueri: q̄s tu nisi fuisse coherces
 Videris turba arcū testāte: miserq;
 Rumpis: & latras magnorū maxime regū.
 Ne longū faciā: dū tu quadrāte lauatum
 Rex ibis: neq; te quisq; stipator ineptum
 Peccet chrispinū sectabit: & m̄ dulces
 Ignoscent: stultus siqd peccauero, amici.

I nq; uicem illoꝝ patiar delicta. libenter:
P riuatiusq; magis uiuā te rege beatus.

E vpoli atq; cratinus Aristophanesq; poete
Atq; alij quot; comœdia pulca iuioꝝ ē:
S iqs erat dignus describi: qđ malus aut fur
Q đ mœchus foteꝝ: aut siccarius: aut alio qui
F amosus: multa cum libertate notabant.
H inc om̃is pendet. Lucilius hosce sequutus
M utatis t̃m pedib; numetisq; factus.
E m̃cte natis durus componere uersus.
N ā fuit ^{hoc} uitiolus. in hora sepe ducentos:
Vt tāq; V ersus magnū ut dictabat stās pede in uno.
C ū fluēt luculentus: erat qđ tollere uelles:
G atulus atq; piger scribendi ferre laborem
S cribedi recte: nā ut multū nil motot. etce
C uspinus minimo me prouocat. accipe: liuū:
A ccipis tabulas. detur nobis locus. & hora.
C ustodes. uideamus uter plus scribere possit.
D ij bene fecerūt inopis me quāq; pusilli
F inxerūt animi tato & perpaucā loquētis.
A t tu conclusas hircinis follib; auras
V sq; laborantes. dū ferrū molliat ignis.
V t imitare mauis beatus faunius ultro
D elatis caplis & imagine: cum mea nemo
S cripta legat nemo recitare timētis ob hāc rē:
Q đ sūt: q̃s genus hoc minime iuuat: utpote pluiē
C ulpati dignos. quēuis, elige turba: media
A ut ob auaritiā aut misera ambituē laborat.
H ic nuptat; insanit amorib; hic puerot;.
H ūc capit argenti splendor: stupet albius erc.

Hic mutat merces surgente a sole ad eum: quo
 Vespertina tepet regio: quin^p mala praecep
 Fertur uti pulvis collectus turbine: neqd
 Summa deperdat metues: aut ampliet ut re
 Omnes hi metuit uersus: odere poetas.
 Fœnū habet in cornu. longe fug. diuino rifu
 Excitat sibi: nō hic cuiq̃ parat amico.
 & quodcuq̃ semel chartis inleuerit: omnes
 Gestiet a fūno redeuntel farte lacuq̃:
 & puerq̃ & anus. ag. dū pauca accipe contra.
 Pūmū ego me illoz dedeti qbo ēē poetas
 Excepā numero: neq̃. n. cludē uersum
 Dixeris ēē satis: neq̃ siquis scribat: uti nos
 Sermoni propora: putet hūc esse poetam.
 Ingeniū cui sit: cui mēs diuiniot atq̃ os
 Magna sonatur: del nōis huius honorem.
 Idcirco quidā pœma. nec ne comœdia
 Estet: quœsiere: qd̃ acer spiritus ac uis
 Nec uerbis nec rebo inest: nisi q̃ pede certo
 Differt sermoni sermo merus. at pater ardens
 Scuit. qd̃ metetrice nepos insanit amica.
 Filius uxotē grandi cū dote recus&
 Ebrui& magnū qd̃ dederat ambulet ante
 Nōtem cū sacibz. nūqd̃ Pomponius istis
 Audire leuota pater si uiuere: ergo
 Nō satis ē pueris uersū perscribere uerbis:
 Quē si dissoluas quicūq̃ stomachetur eodem
 Quo personatus pacto pater. hūc ego que nūc.
 Olim que scripsit Lucilius: eripias si
 Tempora certa. nudosq̃: & qd̃ p̃us ordine uerbū ē
 Posterius facias preponens ultima primis:

Non ut si soluas: postq̃ discordia terra
Belli ferratos postes portasq̃ retregit:
Inuenies & dilecti membra poetae:
Haec tenus hęc alias iustū sit necne poema.
Nūc illuc tū quēta: merito ne tibi sit
Suspectum genus hęc scribendi: fulciū acer
Ambulat: & captiū ranci male cūq̃ libellis
Magnus uterq̃ timor latronibꝫ. at bene siq̃
& uiuat puris manibꝫ contemnat utrūq̃.
Vt sis tu similis celi. birgūq̃ latronum:
Non ego sum captiꝫ neq̃ fulci: cur metuas me?
Nulla taberna meq̃ habeat neq̃ pila libellos:
Quis manus insudet uulgi heringenisq̃ tigelli.
Nec recito cuiq̃ nisi amicis: idq̃ coactus.
Nō ubiq̃. corā ut quibolibet. in medio q̃
Scripta foro recitet sūt multi: quiq̃ lauātes.
Suaue locus uoci resonat celusq̃ inanes
Hęc uiuat: haud illud querētes. nū sine sensu
Tempore nū faciāt alieno. ledere gaudet
Inq̃: & hęc studio parui facit. unde petitū
Hęc in me iacis: est auctor q̃ deniq̃ eorum.
Vixi cū quibꝫ absente qui todit amicum.
Qui non defendit alio culpāte. solutus
Qui captat risus hominū famāq̃ dicacis.
Finge qui nō uisā potest. comissa tacere
Qui nequit: hic niger ē: hūc tu romane caueto
Sape tribꝫ lectis uideas cenare quater nos:
Ex quibꝫ unus auct: quauis aspergere cūctos:
Præter eū q̃ præbet aquā. post hūc q̃ potus
Condita cum uerax aperit precordia liber.
Hic tibi comis & urbanus liberq̃ uidetur

1 nfecto nigris. ego si tisi quod ineptus
P astilloz tuis illis olet: gorgonius hircum:
L uvidus & mordax uideor tibi: metio si qua
D e capitolini fuitis iniecta Petilli
T e coram furit: defendas: ut tuus ē mos.
M e capitolinus conuictore usus amicos
A puero est: causaq; mea permulta rogatus
F ecit: & incolumis letor: q; uiuit in urbe.
S ed tñ admiros: quo pacto iudiciū illud
F ugit. hic nigre succus loligenis. hæc est
E rugo mera: qd uitii procul affore chartis
A tq; aīo: prius ut liquid promittē de me
P ossum: aliquid uere: promitto. liberius si
D ixero qd si forte uicoliū: hæc m̄ iuris
C ū uenia dabis. insueuit pē optimi: hæc me
V t fugem: exemplis uitior: queq; notādo.
C ū me hortaret: parte frugaliter atq;
V iuere: uti otentus eo q; mi ipse parasse:
N ōne uidet albi ut male uiuat filiū: utq;
B artus inops: magnū documētū: ne priam rē
P erdere q; uelit: atque meretricis amore
C ū deterreret sedani dissimilis sis.
N e sequer mœchas: ocella cū uenere uti
P ossem: depnsi nō bella ē fama tetrici.
A iebat. sapiēs uitatu quodq; petitu
S it melius: causas reddet tibi. misatis ē: si
T raditū ab antiqs morē seruare: tuāq;
D ū custodis eges uitā famāq; tueri
I ncolumē possum. simulac durauerit ætas
M embra aūm q; tuū: nobis sine cōtice: sic me
F ormabat puerz dictis. & siue iubebat.

Vt faceret qd: huius auctore: quo faciat hoc
Vnum ex iudiciis selectis obiecitbat.
Sive uetabat. an hoc inhonestū & inutile factu
Nec ne sit addubites: flagret tumore malo cū
Hic atq; ille: auidos uicinū sumus ut egros
Exanimat: mōtisq; metu si parcere cogit:
Sic teneros atq; aliena obprobria. sepe
Absterget uitis: ex hoc ego sanus ab illis
Permittē quēq; ferūt. mediocrib; & quis
Ignoscat uitis teneor. fortassis & istinc
Largiter abitulerat longa etas. libere amicus.
Consiliū propriū neq; n. cū lectulus aut me
Porticus excepit: desū m: rectius hoc est.
Hoc faciens uiuā melius: sic dulcis amicus
Occurrā: hoc dāno belle. nūquid ego illi
Imptudens oli faciam simile: hoc ego mecum
Compssis agito laetis. ubi quid datur otij
Iludo chartis. hoc est mediocrib; illis
Ex uitis unū. cui si concedere nolis
Multa poetarū ueniat manus: auxilio quē
Sit mihi. nā multo plures sumus: ac ueluti te
Iudex agemus in hanc concedere turbam.

E Gressum magna me excepit atq; Roma.
Hospitio medico: rhetor comes Heliodorus
Grecorū lingue doctissim; inde forū Appi
Dissertū nautis cauponib; atq; malignis:
Hoc iter ignauū diuisimus. altius hac nos
Persequētis unū. minus ē grauis appia tardis.
Hic ego pp' aquā: qd erat deterrima: uentri
Indico bellū. cenantēs haud animo equo

Exspectans comites iam nox inducere tectis
 Umbraſq; ex celo diffundere ſigna parabat:
 Tū pueri nautis. pueris conuitia nautæ
 Ingerē: huc a pelle. trecentos inferis: quod ohe
 In ſatis eſt: dū eſt exiguū. dum mula ligatur.
 Tota abiit hora: mali culices. ranæq; paluſtres
 Avertūt ſomnos. abſcentē ut cantat amicam.
 Multa proluſus uappa nautæq; uator
 Cettatū. tandē feſſus dormire uiator
 Incipit. ac miſſe paſtū retinacula mule
 Nauta piger ſaxos religat: ſtertitq; ſupinus:
 Inſiq; dies adiat nil cum proſedere lintre
 Sentimus donec cerebroſus proſilit unus.
 Ac mule nautæq; caput lumboſq; ſaligno
 Fuſte dolat. quarta uix demū exponit hora.
 Ora manuſq; tua lauimus ſerena lympha
 Milia tū praſi tua reſimus atq; ſubimus
 Impoſitū ſaxis late candentibus anxur:
 Huc uenturus erat Mecenas optimus atq;
 Cocceius. miſſi magnis de rebus uterque
 Legati: auerſos ſoliti componere amicos
 Hic uulſis ego nigra meis collucta Lippus
 Illinc interea Mecenas aduenit. atq;
 Cocceius. caputq; ſimul fonteius ad unguē
 Factus homo. antonij nō ut magis alter amicus
 Fundo auſidio luſco pretore libenter
 Linquimus uſani uidentes premia ſcabe
 Per textā ex latū clauū prunæq; batallū
 In maximarū laſſi deinde urbe manemus.
 Murena prebente domū. Capitone culinam.
 Poſtera lux oritur multo gratiſſima: nāq;

P locius ex uarū sumuisse virgiliūq;
O cecurrūt aīe quales neq; candidiores
Terra tulit: neq; q̄s me sit deuinctior alter.
O qui oplexus ex gaudia quāta fuerunt.
N d ego otulerim iucūdo sanus amico
P roxima campano ponti q̄ uillula tectū
P rebuit ex parochi quae debet ligna saleq;
H inc muli capuae clutellas t̄pore ponunt.
L usū ut Meccenas. dormitū ego virgiliūq;
N aq; pila lippis inimicū: ex ludē cūdis.
H inc nos coctei recipit plenissima uilla:
Q ue sup̄est claudi cauponas. nūc m̄ paucis
S armētū scurte pugna messiq; cicēri
M usa ueti memores. ex quo p̄re natus uterq;
C ontulerint lites. messi clatū genus oīa
S armētū d̄na extat. ab his maiorib; orti
A d pugna uenere: p̄or Sarmētus equite
E sse feti simile dico. ridemus: ex ipse
M essiū accipito caput ex mouet: o tua cōu
N i foret exiecto fr̄os ingit: quid facēs cū
S ic mutillū minitātis: at illi fœda cicatrix
S etosam leui fronte turpauerat oris
C ampanū morbū. infatū p̄ multa iocatus
P astorē saltaret uti cyclopia rogabat.
N il illi larua aut tragiū opus ēē coturnis.
M ulta cicēreus adhuc donasse iā ne catenā
E xuoto latib; querebat. scriba qd̄ esse
D eterius nihilo domine ius ēē negabat
D eniq; cur nunq; fugisset: cui satis una
F artis libra foret: gracili sic tāq; pusillo.
P corsus iucūde cenā produximus illam.

444
Tendimus hinc recte^a beneuentū: ubi sedulus hospes
Pene magis arsit dum tuxdos uersat in igne.
Nam uaga per uetere dilapso^a flama culinam
Vulcano sumum propabat lambē tectum:
Cōuiuas auidos cenam setuosq; timētes
Tū rapere atq; omis restigūē uelle uidēs:
Incipit ex illo montes apulia notos.
O stentate mī quos torret atabulus: & q̄s
Nūq̄ crepsissemus: nisi nos uicina trulici
Vlla recepisset. lachrymoso nō sine fumo
Vdos cū folijs tamq; utente camino.
Hic ego mēdatē stultissimus usq; puellā
Ad mediā noctē expecto. somnus tñ aufert
Intentū ueneri. tū imundo somnia uisu
Nocturna uestē maculat uentreq; supinū
Quatuor hīc rapimur uigili & milia rhedis
Mansuri p̄pidulo. qđ uersu durē nō est.
Sic ignis per facile ē. uenit uilissima res
Hic aqua. sed panis lōge pulcherrim' ultro
Callidus ut soleat humeris pōtare uiator.
Nā canus lapidosus aque nō ditior urna:
Qui locus a forti diomede est uoluit oī.
Fleatibus hic uariis discedit mestus amicis.
I^{de} n̄ rubos fessi peruenimus. utpote longū
Carpetes uter. & factum corruptius imbrī.
Postera tempestas melior. uia peior. adusq;
Bari mœnia piscosi. dehinc gnatis lymphis
Iratū extructa dedit risusq; urosq;
Dū fama sine thura liquefcere llimē sacro
Persuadere cupit. credat iudeus apella.
Nō ego. nāq; deos didici secutū agere euum.

Nec siquid miri: faciat natura: deos id
Tristes ex alto celi dimittere tecto.
Bundusium longe: finis chartaeque uiaque

Non quia Mecenas lydorū quicquid ^hetrusco
Incoluit fines nemo generosior est te:
Nec quod auus tibi maternus fuit atque paternus:
Olim qui magnis legionibus impetratiunt:
Vt plerique solent nato suspendis adiuncto
Ignotis: ut me libertino patre natum:
Cum referte negas: quali sit quisque patre
Natus: dum ingenius persuadet hoc tibi uere.
Ante potestate tullī atque ignobile regnum.
Multos sepe uiros nullis maioribus ortos
& iuxisse probos amplis & honoribus auctos.
Cōtra leuini ualenti genus unde superbus
Tarquinius regno pulsus fuit. unius assis
Nonnullū pretio plures leuissē. notante
Iudice quo nosti populo: quod stultus honores
Sepe dat indignis & famē seruit inepius.
Qui stupet intulit & imaginibus: quod oportet
Nos facere a uulgo longe lateque remotos.
Nāque esto: populus leuino mallex honorem:
Quā Decio mandare nouo censorque morietur
Appius: ingenio si non eē patre natus
Vel merito: quā in propa nō pelle quiessem.
Sed fulgēte trahit ostritos gloria curru
Hominis ignoto generosis. quo tibi tullī
Sumere depositū clauū fietque tribunus.
Enuidia accreuit priuato que minor esset.
Hāut quicquid insanus nigris mediū impediret.

Pellib: & latum diuisit pectore clauum:
 Audiat continuo: q's homo hic: aut q' p'te natu'
 Vt siq's egrotet: quo m'cho battus haberi
 Vt c'apiat formosus. eat quacūq' puellis
 Igitur curam querendi singula: quali
 Sit facie. lura. quali. pede. dente. capillo.
 Sic qui promittit ciues: urbē sibi curae
 Imperiū fore & italiā ex delubra deorū.
 Quo p'te sit natus. nū ignota matre: inhonestus
 O m'es mortales. curate & querere cogit.
 Tūc sitidamē aut dionysi filius audeat
 Deicē de saxo ciues aut tradere Cadmo?
 Aut nouius collega gradu post me sedet uno:
 Nāq' ē ille: p'ter erat meus. hoc tibi paulus
 & messala uideris. at hic si plaustia ducta
 Concursatq' toto tua funera: magna sonabit
 Cornua: q'p uicatq' tubas. saltē tenet hoc nix.
 Nūc ad me redeo libertino patre natum.
 Quē rodunt om'es libertino patre natum.
 Nūc q'a sim tibi Mecenas cōuictor. at olim
 Qd' mihi patet legio romana tribuno.
 Dissimile hoc illi est. q'a nō ut forsit honorē
 Iure m' inuideat q'uis. ita te q' amicum.
 Presertim cautū dignos assumere praua
 Ambitiūe procul. felicem ducē non hoc
 Me possum casu: q'p te fortitus amicum.
 Nulla et. n. m' te fors obtulit. optimus oti
 Virgilius. post hūc varius dixere: quis eēm
 Vt ueni coram singultū pauca loquutus:
 Infans nāq' pudor prohibebat plura profari.
 Nō ego me claro natū p'te. nō ego circum

Me satuti iano uestari rura caballo.
Sed q̄ etiā nāro. respondes: ut tuus ē mos:
Pauca: habeo. & reuocas nono post mēse: in lēq̄
Esse in amicorū nūo: magnū hoc ego dūco:
Qd̄ placui tibi: qui turpi secretis honestū
Non p̄re preclaro. sed uita & pectore puro.
At qui si iutij medicoribz ac mea paucis
Mendosa ē natura: aliq̄n recta: uelut si
Egregio infersos reprehendas corpore nūq̄.
Sineq̄ auaritia neq̄ sordes ac mala lustra
Obiciet uere q̄q̄ mihi: purus & in lōis
Vt me collaudem: si & uiuū carus amicis.
Causa fuit pater his: q̄ maro pauper agello
Noluit inflauij ludum me mittere magni.
Quo pueri magnis e centurionibz octi
Liguo suspensi loculos tabulaq̄ latente
Ibāt octonū referentes idibz lēra.
Sed puerū est ausus romā portare docendū
Artes: quas deceat quis eques atq̄ senator
Semet prognatos ueste letuolq̄ sequētes
In magno ut p̄pto siquis uidisset auita
Ex te p̄beri sumptus m̄ credere illos.
Ip̄e m̄ cultos incorruptissimus omēs
Cum doctores aderat: qd̄ multa pudicū:
Qui primus uirtutis honos: seruauit ab oī
Nō solū factis: uet̄ opprobrio quoq̄ turpi.
Nec timuit sibi ne uitio q̄ uertēx olīm.
Si p̄reco paruas aut ut fuit ip̄e coactor
Mercedes sequē neq̄ ego ēz hoc q̄stus: obnūc
Laud illi deberet & a me gratia maior.
Nil me peniteat sanum patris huius. eoq̄

46
Non ut magna dolo factum negat esse suo pars:
Quod non ingenius habeat clarosque parentes:
Sic me defendam. longe mea discrepat uis
Ex uox ex ratio: nam si natura iuberet
A certis animis atuum rem ea re petactum.
Atque alios legem ad factum quicunque parentes
Optaret sibi quisque meis optentur honestos
Falsos & fellis nolum in summe demeris
I uocis uulgi. sanus fortasse tuo: quod
Nolle onus haud unquam solutus potare molestum.
Si am in otioso maior querenda foret res.
Atque salutandi plures. ducendus & unus
De comae alter. uti ne solus rursus: peregre aut
Exirem: plures calones atque caballi
Pascendi ducenda petorita. nunc in curto
Ite licet mulo. uel si libet usque tarentum.
Mantua cui lumbos tenere ulcers: atque equis atrox:
O bicet nemo sordes in: quas tibi tullii
Cum tyburte uia pretore quinque sequuntur
Te pueri lachanum portantes enophorumque
Hi & ego cotinuius quam tu preclare senator
Milibi atque alijs uitio quacunque libido est.
I ncedo solus praefector. quoniam olus ac far
Fallacem circum uespertinumque peretto
Saepe fortis: affusto diuinis: inde domum me
Ad portu ex cicent refero lachanumque catinam.
Cena ministrat pueris tibi: ex lapide albi
Pocula cum cyathis duo sustinet. astat echinus
Vilis cum pateta guttus. campana supelles.
Deus eo dormitum: non sollicitus: in quo cras
Surgendum sit mane. obuius si marcia: quod se

Vultum ferre negat nouiorz posse minoris.
A d quartā iaceo. post hāc uagor. aut ego lecto:
A ut scripto: q me tacitū iuuat. ungor oluto.
Nō quo fraudatis immundus nacta lucernis.
A st ubi me fessum sol atrox uelauatum
A dmonuit: fugio tabulosi tempora. signi
P ransus nō aude: q̄tum interpellat inani
Ventre diem durare. domesticus otior. hęc ē
V ua solutorz misera ambitione grauiq̄.
H is me consolor uicturz suauius. ac si
Q uæstor auus pater atq̄ meus patruusq̄ fuissent.

P Roscripti regis Rapiili pus atq̄ uenenum
Hybrida. quo pacto sit Persius ultus opinor
O mibz & lippis notū est consoribus esse.
P exsul hic p̄o magna negotia diues habebat
C lazomenis. & lites cum rege molestas
D utus homo: atq̄ odio q̄ possē uincē regem
C onfident uimidiq̄. adeo sermonis amati
Miserat vatroz ut equis precurreret albis:
A d regē redeo. postq̄ nil inter utrumq̄
C onuenit. hęc & n. sūt omes iure molesti:
Q uo fortes q̄bz aduersū bellū incidit inter
H ectora p̄amide animosū atq̄ inter achillē
I ra fuit capitalis. ut ultima diuidēt mors
H o aliam ob causam: nisi q̄ uirtus inuitat
S uūma fuit. dux si discordia uexāt inertes:
A ut si disparibz bellū incidat: ut diomedi
C ū lyco glauco discedet p̄ior ulto
M uncribz missis. Bruto p̄ore tenēte
D item asiam rapiili & p̄rsi par pugnat: ut nō

Compositus melius cū hero bacchiū in ius
 Acres p̄cūrit magnū spectaculū utriq̃.
 Persius exponit causam. videtur ab omni
 Conuentu. laudat brutū. laudatq̃ cohortē.
 Sole asie brutū appellat: stellasq̃ salubres.
 Appellat comites: excepto rege. canē illum.
 Inuisū agricolis sydul uenisse. ruebat
 Flumen ut hibernū: fert quo raris securis
 Tū predestinus falso multumq̃ ruenti
 Expsa arbuſto regeat conuitia durus
 Vindemiator & inuictus: cui sepe uiator
 Cessisset magna compellās uoce cucillum.
 At grecus postq̃ est italo perfusus aceto:
 Persius exclamat. permagno brute dexte
 Oro: qui reges consueſti tollere: cur non
 Hūc regē iugulas: opū hoc in crede tuorū est.

O Lim trūcus etā ficulnus inutile lignum:
 Cū faber incertus scannū facēne priapum:
 Maluit ēē deū. deus in ego furum auxiliumq̃
 Maxima formido. nā fuit dextra cohētor.
 Obstetq̃ tiber porrectus ab inguine palus:
 Ast imp̄nas uolucres in uertice arundo
 Terræ fixa. uetatq̃ nouis osidete mortuis.
 Huc prius angustis eiecta cadauera cellis
 Cāserunt uili portanda locabat in archa.
 Hæc misere plebi stabat comune sepulchrū
 Pantalabo scūte nomentanoq̃ nepoti
 Mille pedes infroſte trecentq̃ appus in agrum
 Hic dabat. heredes monumentū ne sequeretur
 Nūc licet exquilijs habitare salubribus: atq̃

Agere in aprico spatium: quo modo tristes
Alibi informe spectabant ossibus agrum.
Cum non tam furesque fetaeque suetae
Huc vexare locum cure sunt atque labori:
Quantum carminibus quae uersant atque uenenis
Humanis animis. has nullo perdere possum
Nec prohibere modo. simulac uaga luna decorum
Pertrulit os. quin ossa legat herbasque nocentes:
Vidi eodem nigra succincta uadere palla
Canidia pedibus nudis passoque capillo
Cum sagana maior ululante. pallor utraque
Fecit horrendas aspectu. scalpere terram
Vnguisque et pulla diuella mordicus agna
Coepit. tuos infossam confusus ut inde
Manes elicerent animas responsa daturas.
Lanca et effigies erat altera cerea. maior
Lanca: quae praenit compesceret inferiorem.
Cerea suppliciter stabat: seruilibus utque
Iam peritura modis hecate uocat altera. seu
Altera tisonem. serpentes atque uideres
Infernas errare canes lunamque rubentem.
Ne foret his testis post magna latere sepulchra.
Mentior at siquid: metulis caput inquinat albis
Coruunt: atque in me ueniat mictum atque cacatum
Iulius: et fragilis pedatibus furque uotanus.
Singula quod memorem: quod pacto alterna loqueter
Vmbra cum sagana resonaret triste et acutum
Vtque lupi barbam uaria cum dente colubae
Abdiderit furti. tertis et imagine cerea.
Largior arserit ignis: non et ut testis inultus
Horruerit uoces furiae et fata duarum.

Nam dispulsa sonat q̄tum uellica pepedi
Diffusa nate. sicut. at ille curre in urbem.
Canidia dentes altū saganē calendrū
E h̄c adē atq; herbas. atq; incatata lateris
Vincula cum magno risu. itaq; uideres.

I Barn forte uia sacra. sicut meus ē mos.
Nescio qđ meditat̄ nugar. totus in illis.
Accurrit qđā notus mihi nomine tm̄.
Apteptaq; manu qđ agit dulcissime rex.
Suauiter. ut nūc ē inq; & cupio omnia quib;
Cū assentaretur. nūquid uis occupo. ^{at} ille
Horis nō inq; docti sumus. hic ego pluris
Hic inq; m̄ eris. misere discedere querens
Ite modo otius. interdū consistere. in autē
Dicere nescio qđ puero: cū sudor ad imos
Manaret talos. ote bollane cerebri
Felicē auebā tacitus. cū quilibet ille
Garreret. uicos urbem laudare. ut illi
Nil respondebā. misere cupis inq; abire
I adudū uideo. sed nil agis. usq; tenebo.
Persequar. hic qđ nūc iter ē tibi. nil opus ē te
Curcūagi. quenda uolo uisere nō tibi notū
Tastibet. longe cubat il prope cesaris ortos
Nil h̄c. qđ agam. & nō sū piger. usq; sequar te.
Demitto auriculas. ut inique mentis asellu^s
Cū grauius dorso subyt honus. sic incipit ille
Si bene me noui nō uiscū pluris amicum
Hō vatum facies. nā qs me scribere pluris
Aut citius possit uersus. qs membra mouete
Mollius. inuideat. qđ & Hermogenes ego canto.

I nterpellandi locus hic erat. ē tibi mater.
C ognati: qđ te saluo^ē opus. haud m̄ quis q̄
O mel composui. felices. nūc ego resto.
C onfice. nāq̄ instat fatū m̄ triste: fabella.
Qđ puero cecinit diuina nota anus urna.
Hūc neq̄ dura uenena: nec hosticus aufert ensis
Nec latetū dolor: aut tussis nec tarda podagra.
G āulus hūc quādo sumet cūq̄ loquaces
S isapiat uiuet: simul atq̄ adoleuerit etas.
Ventū erat ad ueste quarta iam parte diei
P reterita: & casu tunc respondere uadato
D ebebat: qđ ni fecisset. perdere litem
S ime āmas inqt: paulū hic ades interea si
A ut ualeo scire: haud noui ciuilia iura.
& propeto: qđ sit: dubius sū: qđ faciam inquit.
T ene relinqua an rē. me fodes. nō faciā ille.
& p̄cedere cepit. ego ut ostendere durū est.
C ū uictore sequor: Metrenas quomodo tecū
H inc repetit paucorū hōiū & metis bene sane
Nemo dexterius fortuna ē usus: haberes
M agnū adiutorē: posset qui ferre secūdas.
Hūc hōiem si uelles tradere: dispercam: mi
S ūmosles omes. non isto uiuimus illic:
Q uo tuere modo. domus hac ne purior. ulla ē:
Nec magis aliena malis. nil mi officit unq̄
D itior hic: aut ē quia doctior. ē locus uni
C uicq̄ suus. magnū narraſ: uix credibile. atq̄
S ic habet. accedis quare cupiam magis illi
P roximus ē. uelis tāumodo: q̄ tua. uirtus
E xpugnabilis. & est qui uinci possit. eop̄
D ifficiles aditus primū lēt. haud m̄ decto.

Muneribus feruox contumpam. non hodie si
 Exclusus fueris: desistam. tēpā. quetam.
 Occurrā ut triuix. deducā. nil sine magno
 Vita labore dedit mortalibus: hoc dū agit: ecce
 Fuscus arctius occurrit mī carus. ut illum
 Qui pulchre nosset. consistamus: unde uenit?
 Quo tendis? rogat. & respondet. uellere coepi
 & preñare manu lentissima brachia: nutās
 Distorquēs oculos: ut me eripēt. male falsus
 Rident dissimulare. meū recur urere bilis
 Certe nescio quid secreto uelle loqui te
 A uerbis meū. memi bene. sed meliori
 Tēpore dicā. hodie tricesima sabata. uin tu
 Cuitis iudeis opprēdē: nulla mihi unquam
 Religio ē. at mi sum paulo infirmior unus
 Multos. ignosce. alias loquar hūcine solem
 Tam nigrū surrexe mī. fugit improbi: ac me
 Sub cultro linquit. casu uenit obuius illi
 Aduersatus. ex quo tu turpissime magna
 Eī exclamat uoce. & licet an testari: ego uero
 Oppono auriculā. caput in ius. clamor fit utriq.
 Undiq. concursus. sic me seruauit apollo.

L Veli q̄ sis mendosus teste Catone
 Defensore tuo peruinca q̄ malefactor
 Emendare paras: uersus hoc lenius ille
 Est quo uir melior. longe subtilior illo
 Qui multū puer & loris & funibus uidet
 Exortatus ut cēt opem q̄s ferre poetis
 Antiqs posset contra fastidia nostra
 Giamaticorū eqtū doctissimus redeā illuc

Nempe incompósito dixi pede curre uersus
Lucili. quis tam lucili fautor inepte est:
Vt nō hoc fateatur. at idē qđ sale multo
Videm defecuit: charta laudat eadem.
Nec tñ hoc tribuēs dediti qđ cetera: nō sic
Exlaberi mimos ut pulchra premata miter.
Ego nō satis ē visu diducere rictum
Auditoris ex ē quedā tñ: hic qđ uirtus.
Est breuitate opus. ut cūrat sentētia. neu se
Impediat uerbis lassas onerantibus aures.
Ex sermone opus ē modo tristi: sepe uocoso
Defendēte uicem modo rhetoris atq; poetæ:
Interdū urbani parcentis uiribus. atq;
Extenuantis eas consultiū. ridiculū acci
Fortius ex melius magnas plerq; secat res:
Illi scripta quibus comœdia p̄sca uirtus ē.
Hæc stabāt. hoc sunt imitandi: qđ neq; pulcher
Hermogenes nunq̄ legit nec simius iste:
Nil p̄ter caluū ex doctus cantate Catullū.
At magnū fecit: qđ uerbis græca latinis
Miscuit: oseri studiosior: qui ne putetis
Difficile: ex mirū rhodio qđ p̄isoleonti
Contigit: at sermo lingua cōmū utraq;
Suauior. ut chio nota si cōmixta falerni ē.
Cū uersus facias. te ipm̄ percūctor: an ex cū
Dura tibi peragenda rei sit causa petilli?
Scilicet oblitus patriæq; patrisq; latini
Cū p̄dius causas exudat publicola atq;
Coruinus patris. intermiscere petita
Verba foris malis canusini more bilinguis.
Atq; ego cum græcos facerē natū mare citra.

Verficulus: uetuit me tali uoce Quirinus
Post mediā noctē uisus. cū somnia ueta.
Insylua ne ligna feras infanius: ac si
Magnas grecorū malis implere ceteruas.
Turgidus alpinus iugulat dū mēona: dūq;
Distingit themi luteū caput hęc ego ludo:
Quæ nec in fide sonēt certantia iudice tarpa:
Nec redeāt iter atq; iter spectanda theatris:
Arguta meretrice potes clauq; ctemeta
E ludente senem comis garrite libellos
Vnus uiuorū fundani. pollio regum
Facta canit pede ter percusso. forte epus. acer
Vt nemo uariius ducit: molle atq; facetum
Virgilio aūuerūt gaudētes tunc carmenæ:
Hæc erat expecto frustra uarrone atacino
Atq; q̄dā alijs: melius q̄ scribere possem
Inuentore minor: neq; ego illi detrahē ausum.
Hærentem capiti cū multa laude coronam.
At dixi fluere hūc lutulentū. sepe ferentē
Plura q̄ tollenda relinquēdū. age queso
Tu nihil in magno doctus reprehendis homero?
Nil comis tragici mutat Lucilius Acci?
Non uidet uersus Enni grauitate minores?
Cū de se loquitur. nō ut maiore rephensū?
Quid uetat & nosmet Lucili scripta legētes
Querē: nū illius: nū rex dura negatit
Verficulus nat^{us} magis factos. & euntel
Mollius: at siq; pedibus qd claudere senis
Hæc t̄mptentul amet scripsisse olucen toz
Ante abū uersus. totidē cœnatus. etrusci
Quale fuit cassi rapido feruentius amni

Ingenium: caplis. quē fama ē. ēē librisq;
Ambustū proptijs: fureit Luciliū inq;
Comis ex urbanis. fuerit limatiot idem
Qz rudis: ex grecis intacti carminis auctor:
Quāq; petat; senioeum turba: sed illē
Si foret hoc nostrū fato delapsus in euum.
Detrahet sibi multa. redit omē: qd̄ ultra
Perfectum traheret. ex inuersus faciendo
Sape caput scabēt: uiuq; ex rodet unguis:
Sape stilū uertat. utq; q̄ digna legi sint
Scrupturus. neq; te ut muret turba: labores
Contentus paucis lectoribus: an tua demens
Vilibus in ludis dictari carmina mauis?
Non ego: nā satil est egē m̄ plaudē: ut audax
Contemptis alijs explosa arbuscula dixit.
Mem moueat cimex panulius. aut crucietq;
Velluet absentē demetrius. aut qd̄ ineptius
Fannius hermogenis ledat conuiuia tigelli:
Plotius ex Varus Metenas virgiliusq;
Valgius ex Probus^{et} hē Octauius optimus atq;
Fuscus. ex hē utinā uictorū laudet uterq;
Ambituē relegata te dicere possum
Pollio te Messala tuo cum fratre: simulq;
Vos bibuli ex ferui simul his te cadide furni.
Complures alios doctos ego q̄s ex amicos
Pudentis p̄tereo: q̄b; hēc sunt qualiacūq;
Acridere uelim: doliturus si placeat spe
Detrius nra: Demetri atq; Tigelli
Discipularū inter in teo placare cathedras.
I puer: atq; meo citius hēc subscribe libello.

Q. ORATII FLACCI SE
RMONVM LIBER SE
CVNDVS

SVNT quibus in satyra uideat
nimis accit: & ultra
Legem tendere opus sine net
uis: altera quicquid
Composui pars esse putat: sumi
lesque meorum.

Mille die uersus deduci posse: trebati
Quid faciā prescribere: quiescas ne faciā: inq̃s
O mino uersus. aio percam male: si non
Optimū erat. uet̃ nequeo dormire. ter uncti
Transnāto tyberis: somno quibus ē opus alto.
Itriquūq; meto sub noctem corpus habeto.
Aut si tantus amor scribendi te rapit: aude
Cesaris inuicti res dicere: multa laborum
P remia laturus. cupidū pater optime uires
Deficiūt: neq; n. quius torrentia pilis
A gmina: nec fracta pereūctes cuspidē gallos
Aut labentis equo describat uulnera parchi
Atamen & iustū poteras: & sitibē fortem.
Scipiadam. ut sapiēs Lucilius. haud m̃ decto:
Cū res ipa feret. nisi dextro tempore flacci
Verba per attentā nō ibunt cesaris autem:
Cui male si palpare: recalcitat undiq; tutus
Quāto rectius hoc. quā tristi ledere uersu
Pantolabū scurrā momētaniq; nepotem.
Cū sibi qsq; timet: quanq̃ est intactus: & odit
Quid faciam: saltat milonius: & semel icto
Accellit feruor capiti: numusq; luccenis.

Castor gaudet egs. ouo prognatus eodem
Pugnif. q̄t. capitū uiuūt totide studioz
Milia. me pedibz delectat claudē uerba
Lucili titu. nostrum melioris utroque.
Ile uelut fidiſ atcana ſodalibz olim
Credebat libris. neq. ſi malegeſſerat unq̄
Decurrēt alio neq. ſi bene. quo fit. ut omiſ
Votua pateat ueluti deſcripta tabella
Vita ſeniſ. ſequor hūc Lucaniſ anapuliſ anceps.
Nā uenuliſ arat finē ſub utriūq. coloniſ
Miſſuſ ad hoc pulſiſ. uetuiſ ē ut ſama. ſabelliſ.
Quo ne per uacuiſ romano incurrēt hoſtiſ.
Siue qd̄ apula genſ ſeu qd̄ Lucania bellum.
I neuit̄ uiolēta. ſed hic ſiliuſ. haud petet ultro
Quenq̄ animantē. ex me ueluti cuſtodiet enſiſ
Vagina tectuiſ. quem cur diſtingere coner
Tutuſ ab inſeſtiſ latronibz. ſo pater ex rex
Iupiter ut pereat poſitum tubigine telum.
Nec quiſq̄ noceat cupido m̄ pacis: at ille
Qui me comoritur. meliuſ nō tangē clamo:
Flebit: ex inſignibz tota cantabitur urbe.
Ceriuiſ iratuſ leges minitat̄ ex urnam.
Canidia abluici qbz ē inimica. uenenum
Grāde malū turtuiſ ſi quiſ ſe iudice certex.
Vt quo quiſq. uallex ſuſpectoz terreat: utq.
I impet hoc natura potens: ſic collige mecum
Dente lupuſ. cornu tauruſ petit. unde niſi unuſ
Moſtratuſ. ſeu uenacem crede nepoti
Matrem. niſ faciet ſceleris pia dextera. mit.
Vt neq. calce lupuſ quenq̄ nec dente petit boz:
Sed mala tollet anū uitiato melle cicuta

Ne longum faciam. seu me trāqlla senectus
Expectat: seu mors attis circumuolat alis.
Diues inops romae seu fors ita iusserit exil:
Quisq; erit uite scribam color. opuet ut sis
Vitalis metuo: & maior ne q; amicus
Frigore te feriat. qd cū est Lucilius ausus
Præmū in hūc opus sponē carmina motem
Detrahre & pellē nitidus qua qsq; per ora.
Cedere intiorum turpis: nū Lelius & qui
Duxit ab opprēssa metitum chartagine nomen
Ingenio offensi aut leso doluerit metello:
Famosisq; lupo coherperto uersib; at qui
Præmores populi arripuit ppterq; tributum.
Scilicet uni equus uirtutis atq; eius amicus
Quin ubi se a uulgo & sēna infecta remotat
Virtus Scipiadæ & mitis sapientia Leli:
Hugari cū illo & discant ludere: donec
Deoqueret olus: soliti. qd sum ego: quū
Intra lucili sensum ingenuūq; tamen me
Cū magnis uixisse inuita fatebitur usq;
Inuidia & fragili querēs illudere dentem
Offendet solido: ni quid tu docte crebati
Dissentis: eq; nihil hinc diffgere possum:
Sed tū ut monitus caueas: ne forte negoti
Inuentiat tibi qd sanctat; inscitia legum:
Si mala condiderit in quenq; carmina ius ē
Iudiciūq; esto siq; mala. sed bona siquis
Iudice condiderit: laudatur cesate. siq;
Obprobrijs dignū latrauerit integer ipse:
Soluent rursu tabule. tu nullus abibis.

Que uirtus est & quta bonis sit uiuere puo:
Nec meus hic sermo ē: sed qu precepit ofellus
Rusticus abnormis sapiēs crassaq; minetua:
Discite: nō inter lances mensasq; nitentes:
Cū stupet insanis acies fulgoribus: & cum
Aclius falsis animus meliora recusat:
Vet; hic prestasi metui disquietite: cur hoc?
Dicam si potero. male uet; examinat omis
Corruptus iudex: lepote sectatus equouit
Lapsus ab indomito: uel si romana fatigat
Militia assuetū grecari. seu pila uelox:
Molliter auster; studio fallente laborem:
Sed te discus agit: pete cedentē acta disco:
Cū labor extuderit fastidia siccis inanif
Sperne cibū uile: nisi hymetia mella falerno
Ne biberis diluta. fortis est promus: & attum
Defendet pulces hyemat mare: cū nō sale panis
Lattantem stomachū bene leniet. uñ putas aut
Qui partium: nō in caro nidore uoluptas
Sūma sed in te ipso ē. tu pulmetaria quere
Sudando. pingue uitijis albuq; nec ostrea
Hec scatur: aut poterit peregrina iuuare lagos.
Vix tñ eripia posito pauone: uelis quā.
Hoc potius qu gallina. tergere palatum.
Corruptus uanis ter; quia ueneat auro
Rara quis: & preda pandat spectacula cauda:
Tanquad rē prestineat quicq;. nū uesceris ista
Quā laudas pluma. cocto nō adest color idē:
Carne tñ quis distat nil hac: magis illa
Imparibus formis deceptum te patet. esto
Vnde datum sentis lupo hic tyberini an alto

5
Captus hinc: potens ne interiectatus an amnis
Hostis, sub tuis: laudēs infans talibrem
Nullū in singula quē minus pulmē^a necesse ē.
Ducit te species uideo: quo pertinet ergo
Proceros odisse lupos: quia scilicet illis
Maiorē natura modū dedit: his breue pondus
Icunus raro stomachus uulgaris tenet.
Profectū magno magnū spectare catino
Velle aut harpyis gulā digna rapacibus: at uos
Preferentes austeri coque horū obsonia: quanq̃
Putet aper combusq̃ recens: mala copia quādo
Aegri sollicitat stomachū: cum rapula plenus
Atq̃ acidas mauult inulas: nec dū omis abacta.
Pauperies epulis regū: nā uilibus ouis
Nigrisq̃ est oleis hodie locus: haud ita pridē
Gloria praconis erat acpensere mensa
Infamis: qd̃ tū combus minus equor alebat:
Tutus erat combus: tutosq̃ aciconia nido
Donec uos auctor docuit pretorius: ergo
Siquis nūc metos suauel edixerit alios:
Parebit parui oculis romana iuuentus.
Sordidus a tenui uictu distabit ofello
Iudice: nā frustra uitium uitaueris illud
Sic alio prauū detorsit^{er} audiennus
Cui canis ex uero dictū cognomen adhaere:
Quinquēies oleas est & syluestria corna:
Ac nū mutati patit defundere iunum: &
Cuius odore olei nequeas perferte: licebit
Ille repotia natales aliosue dierum.
Festus albatu celebrat: cornu ipse bilibri
Caulibo instillat uetatis nō largus aceti.

Quali exigit sapiens uteretur? ex horum uictu
Vtrū imitabit? hac lupus urget hac canis angit.
Mundus erit q̄ nō offendat sordibus: atq̄
I n neutra partem cultu miser: hic neq̄ seruil
Albuci senis exemplo dum munia dedit
Seuul erit: neq̄ ut simplex neuul unctam ^{adhuc}
Conuiuijs prætebit aqua: uictū hoc q̄ magnū.
Accipe nūc uictus tenuis que quātāq̄ secum
Afferat: in p̄mis ualeas bene: nam uarie res
Vt necet hōi cedat: memor illius esce
Que simplex oli tibi sederit: at simul assis
Miscueris elixa simul ex conchilia turdis:
Dulcia se in bilem uertent: stomachoq̄ tumultū
Lenta feret pituita. uides ut pallidus omis
Cœna desurgat dubia: q̄n corpus horustu
HE xternis uictijs: quāq̄ prægrauat una: aium
Atq̄ affligit humo diuina partem aucte.
Aliter ubi dicto cōtius curata sopori
Membra dedit: uegtus p̄scripta ad munia lūgit.
Hinc tū ad melius poterit trāstūtere quōddam:
Siue diem festū redies adduxerit annus:
Seu recteate uolet tenuatū corpus: ubiq̄
Accedent anni: tractari mollius etas
Imbecilla uolet: tibi q̄dā accedet ad istā
Quā puer ex ualidus p̄sumis mollice: seu
Dura ualitudo incidet: seu tarda senectus:
Rancidū aprū antiq̄ laudabāt: nō q̄ nasus
Illi nullus erat: sed credo hac metē q̄ hospes
Tardius aduenies uictatū comodiū: quā
I ntegrū edax dominus asumēt: hoc ut inter
Hetoas natum tellus me prima tulisset.

54
D al aliqd fame q̄ carmine gratior autem.
O ccupat humana grades rombi patinaeq;
S tade ferūt una cū damno dedecus: adde
I ratum patriū: uicinos: te tibi nunquū:
Ex frustra mortis cupidū cū deerit egenti
Ex laquei pretiū: iure inqt trauisus uti
I urgatō uerbis: ego uectigalia magna
D iuitiasq; habeo tibi amplas regib; ergo
Q d supat nō est melius quo insumere possis:
C ut eget indignus qsq; te diuite: quate
T empla ruūt antiqua deū: cur improbe care
N on aliqd patrie ex magnō metitis accuo.

Vni N unitum recte tibi semper erunt res:
O magnus post hac inimicis tilius: uter de
A d casus dubius fit sibi certus: hic qui
P luxib; assuetis mentē corpusq; superbum:
A nqui contentus paruo metuensq; futuri:
I n pace ut sapiēs aptauit idonea bello.
Q uo magis his credas: puer hūc ego puus ofellū
I ntegris opib; noui non largius usum
Q u nūc accisil: uideas metato in agello
C ū pecore ex gnatis fortem mercede colonū
N on ego narrante temē edi in luce pto festa
Q uicq; preter olus fumoso cū pede perna:
A c in seu longū tps post uenerat hospes:
S iue opetū uacuo gratius iuuia p umbrem
V icinus: bene erat nō piscabo urbe petiti
S ed pullo atq; p̄do: hūc pensilis uia secūdas
Ex nux ornabat mensas cū duplici ficu.
P ost hoc ludus erat culpa potare magistra:
A c uenerata cetera uia culmo surgetq; alto:

Explicit uino contracte serua frontis.
Sciat atq; nouos moueat fortuna tumultus:
Quum hic imminet: qtu aut ego paul aut uos
O pueri nituitis: ut hic nouus incola uenit:
Nam prope telluris heri natura neq; illum
Nec me nec quenq; statuit: nos expulit ille:
Illu aut nequitias aut uasce inscitia iuris:
Postremu expellet certe uiuacior heres.
Nunc ager umbreni sub noie: nuper ofelli
Dietus: erat nulli propius sed cedit in usum
Nunc m nunc alij: quo circa uiuit fortis:
Fortiaq; aduersis opponite pectora rebus.

Sic raro scribis ut toto non quater anno
Membrana poscat: scriptorq; queq; retexet:
Iratul tibi q; uini somniq; benignus
Nil dignu sermone canas: qd fiet: ab ipsis
Saturnalibus huc fugisti: sobrius ergo
Dic aliquid dignu promissis: incipe: nil est.
Culpantur frustra calami: inuentusq; laborat
Iratul natus pariet diu atq; poetis.
Atqui uultus erat multa ex pclara minatus:
Si uacuu tepido cepisset uulula recto.
Quotcu pertinuit stipare platona mentadro
Eupoli archilochu comites educere tantos:
Inuidia placare paras uirtute relicta:
Contemnere miser: uitanda e imptoba firen
Desidia: aut quicqd uita meliore parasti
Ponendu equo animo: diu te damasippe deeq;
Vet hoc ofiliu donent tonsore: sed unde
Tam bene me nosti: postq omis res mea ianu

A d medium fracta ē: aliena negotia curo
 Excussus proprijs soli nam quætere amabam:
 Quo uasit ille pedes lauisse sisyphus ære:
 Quid sculpti infabre: qd fusu durius eet:
 Callidus huic signo ponebam milia centi:
 O rebus: egregijsq; domos: mercatibus unus:
 Cū luto notam: unde frequentia mercutiale
 Imposuere in cognomen computa. noui
 & mitor morbi purgati te illius: atqui
 Emouit ueterē mure nouus: ut solet in cor
 Traiecto lateris miseri capitisq; dolore.
 Vt lethargicus hic cū sit pupil: & medicū urget.
 Dū neqd simile huic. esto ut libet. obone ne te
 Fustigere: insanis & tur: stultiq; prope omnes:
 Siqui stertiniū ueri crepat: unde ego mira
 Descripsi docilis pcepta hęc: t̃pore quo me
 Solatus iussit sapientem pascere barbam:
 Atq; a fabritio nō tristem ponte reuerti:
 Nam male te gesta cū uellem mittere operto
 Me capite inflium: dexter stetit: & caue faxis
 Te quicq; indignū: pudor inq; te malus urget
 Insanis qui inq; uereare insanus haberi:
 Primum nā inquit qd sit furē. hoc si eēt uite
 Solo: nil uerbi poterat quin fortiter addam:
 Quē mala stultitia, quēcūq; inscitia ueti
 Secū agit: insanū chrysippi porticus & grex
 Excepto sapiente tenet. nūc accipe quare
 Describat omnes: equi ac tu: qui tibi nomen
 Insano posuere uelut sylui: ubi passim
 Palantes error certo de tramite pellit.
 Ille sinistrorsū: hic dextrorsū abiit: unus utriusq;

Autumat: hæc populos: hæc
 magnos formā t̃ges

E rror ^{sed} ex varijs illudit partib: hoc te
C rede modo insanū nihilo ut sapiētior ille
Q ui te derideat caudā trahit. ē genus unū
S tultitiē. nihilū metuēda timentis: ut ignē
P er medijs fluiuisq; tuētis: clamet amica
V trupes fluiuisq; incampo obstare querat:
A lter ex huic variū ex nullo sapiētius: ignē
M ater ex honesta soror: cū cognatis p̄ ex uxor:
H ic fossa est ingens hīc rupes maxima: serua
N ō magis audierit q̄ fusiū ebriū olim:
C ū illoq̄m edormit: catenis mille ductis
M ater te apello clamātib: huic ego uulgū
E rrori cunctū sumite insane docebo.
I nsanuit uetēs statuas Damasippi emēdo:
I nteger ē mētis Damasippi creditor: esto
A cape qd̄ nunq̄ reddas mihi si tibi dicam:
T une insanus eris si acceperis: an magis excors
R eicta p̄da: quā present mercurius fecit:
S cribe decē nerio: nō est satis: adde cicute
N odosi tabulas centū: mille adde catenas:
E ffugiet tū hēc sceleratus uincula proteū.
C ū capies iniuria: malis tidentem alienis:
F iet aper: modo auis: modo saxū: ex cū uolget arbor.
S i male tē gerere insani ē: otia bene sani: em.
P utidius multo cerebrū est m̄ crede perelli
D ictātis: qd̄ tu nunq̄ rescribere possis.
A udit atq; togam tūbeo oponere. quisq;
A mbitione mala aut argēti pallet amore:
Q uisq; luxuria tristiue superstitione:
A ut alio mētis morbo calet: huc propus me
D um doceo insane omēs uox ordine adite.

Danda est clebri multo pars maxima avari:
 Hescio an anticitā ratio illis destinet omem:
 Heredes staberi sumam incidere sepulchro:
 Nec sic fecissent gladiatorū dare centum
 Dammati populo patria: atq; epulū: arbitrio atri:
 Fumeti quantū metit africa: siue ego praue
 Surrecte huc uolui: ne sis patriui m: credē
 H ostaberi prudentē aūm uidisse: qd ergo
 S enit cū sumam patrimonii insculpē saxo
 Heredes uoluit: quoad uixit credidit ingens
 Pauperis uitiū: & cauit nil actius: ut si
 Forte minus laeplex uno quadratē perisset:
 I pē uideret si nequior: omis enim res
 Virtus fama decus diuina humanaq; pulchris
 Diuitijs patet: quas qui contraxerit: ille
 Clarus erit n foritū iustus sapiēs q; et & rex
 & quicqd; huc ueluti uirtute paratum. uolet
 Sperauit magnae laudi fore: qd simile isti
 Gecus aristippus: qui seruos pro uete aux
 In media iussit libya: quia tardius uent
 Propter onus segnes: uter est insanior horū?
 Nil agit exemplū litē quod lite resoluit.
 Si qs emat citharas emptas cōportet in unū:
 Nec studio cithare nec mule deditus ulli:
 Si se alpra & formas nō sutor: nautica uela.
 A uersus mercaturis: delirus & amens
 Vndiq; dicat merito: qui discrepat istis
 Qui nūmōs aurūq; recondit: nescius uti
 Cōpositis: metuēs q; uelut stingere sacrum.
 Si qs adingentē frumētī semper aceruū
 Potrectus uigilet cū longo fuste: neq; illū

Audeat esutientis dñs contingē granum:
Ac potius folijs parcus uestatur amaris:
Si positus intus chijs ueterisq; faletur
Mille cadis: nil est centū milibus: acce-
Potet acetū: age si & strametis incubæ: unde
Octoginta añs natus: cui stragula uestis
Blactat: actineat: epula putrescat in arca
Nimirū insanus paucis uideat: eo qđ
Maxima pars hoūm morbo iactat eodem.
Fidius aut & hęc libertus ut ebibat heres
Dij inimitæ senex custodis: ne tibi desit.
Quātulū n. sumæ cūtabit quisq; dier:
Vngē si caules oleo meliore caputq;
Cœpetis impexa fœdū porrigine: quare
Siquis ius satis ē periuræ furtipis aufers
Vndiq; ^h sanus: pplm si cedere saxis
Incipias: feruigie tuos quoq; ere parasti:
Insanū te omes pueri clamētq; puella:
Cū laqueo uxore interumil matrēq; ueneno:
Incolumi capite es: qđ n. neq; tu hęc facis argis
Hęc ferro ut demēs genitricē occidit orestes.
An tu retis eum occidā insanisse parente:
Ac nō ante malis demētē mactū furijs: quā
In matris iugulo ferrū tepescit acutum:
Quin ex quo est habitus male tute metis orestes
Nil sane fecit qđ tu reptehendere possis.
Non piladem ferro uiolate aususue sororē
Electrā: tm maledicit uttiq; uocando
Hęc furia hūc aliud, qđ splendida bilis. ^{insit}
Pauper optimus argenti positi intus & auri:
Qui uelentaniū festis potare diebus

Campana solitus trula: uappaq; profestis:
 Quondā letargo grādi ē oppellus: ut h. etel
 I ā arcū loculos & clauet letus ouanq;
 Currēt: hūc medicus multū celer atq; fidelis
 Exatit hē pacto: mensam poni iubet: atq;
 Effundi sacos nūmōz: accedere plures
 Ad numerandū: hōiem sic eripit: addē & illud
 Nē tua custodis: auidus iā hēc auferet h. etel.
 Men uiuor: ut uiuas iōt uigila. hēc age. qd ui³:
 Deficiēt inopem uenā te: nī cibul atq;
 I ngens accedat stomacho futura tuenti.
 Tu cessas. age dū sume hēc ptisanariū otize.
 Quāti empte: paruo: qti ergo: octullib: heu
 Quid refert morbo an furtis peteaq; rapinis:
 Quis nā iōt sanus: qui nō stultus. qd auarus:
 Stultus & insanus. qd siq; nō sit auarus
 Continuo sanus: minime. cūm storce: dicā:
 Non est cardiacus craterum dixisse putato
 Hic eger: recte est iōt surgatq; negabit:
 Qdām latus aut tenet morbo tentat^o acuto.
 Non est periurus neq; sordidus: imolet egs
 Hic potū latib: uet; ambitiosus & audax
 Nauget anticitā: quid n. differt barattone
 Donec quicqd habet: an unq; iuete paratis.

Seruius opidius canus duo pradia diues
 Antiquo censu natus diuulse duobus
 Fectur: & hē moriens pueris dixisse uocatis
 Adlectum. postq; te talos aule nuceq;
 Ferte sinu laxo donare & ludere iudi:
 Te tibi^{er} numerare canus abscondere tristem:

Extimui: ne uox ageret uersania discors:
Tu momentanū: tu ne sequere cicutam.
Quare per diuox oratus uterq; penates
Tu caue ne minuas: tu ne maius facias id:
Qd̄ satis ēē putat patet: & nā cohercet.
Preterea ne uox tuitlet gloria iure
Iurādo astringā ambo ut edilis fuerit ut
Vestis p̄tor: is uisibilisq; sacer esto.
I neicere atq; faba bona tū perdisq; lupinū
Latul & in circo spatiate ut aeneis astet:
Nudus agris nudus nūmū infane pateam:
Scilicet ut plausus q̄s fert agrippa feras tu:
Astuta ingenū uulpes imitata leonem:
Neq; humasse uelit aiace arida uetas aur:
Rex su nil ultra quere plebeius: & aqua
Rem imperito: ac si cui uideor nō iustus: inulto
Dū q̄ sentio permitto. maxime regum.
Dy tibi dent capta classem reducere troia:
Ergo consulere & mox respondere licebit:
Consule. cur aiex heros ab achille secudus
Putrescat toties seruatis clausus achuius:
Gaudeat ut p̄p̄s priami p̄amūq; inhumato:
Peque tot uiuent patrio caruere sepulchro:
Mille ouū uolauit ^{mortu} dedit inclitum vlystem:
& menelaū una meū se occidere clamant.
Tu cū pro uirtula statuis dulce aulide natā
Ante aras spargisq; mola caput improbe salta
Redat ai seruas: quot sū infanū qd̄ n. aiex
Fecit cū strauit ferro pecus: abstinuit uim.
Vixit & nato mala multa p̄catus attridit
Nō ille aut tenet aut ipm uolauit vlystem.

52
Vt ego herentes ut aduerso littore naues
Erigem prudens placavi sanguine diuos.
Hempe tuo furiose meo: sed non furiosus.
Qui spectet alias ueri sceletusq; tumultu
Permixtas capiet comotus habebit; atq;
Sultitia ne erret nihilū distabit an ira.
A iax imetuos cum occidit desipit agnos:
Cū prudēs scelus ob titulos admittis inanēs
Sas aīo: & putū^ē tibi cū uitio tumidū cor:
Sigs lectica nitidā gestare amet agnam:
Huic ueste ut nate pareat ancillas pareat aut?
Ruffam aut pusillā appellet: fortūq; marito
Destinet uxore: interdicto huic omē adimat ius
Pretor: & ad sanos^a beat tutela propinquos.
Qd siqs natam pro muta deuouet agna
Integer ē aī: nec dixeris: ergo ubi praua
Sultitia ē hic summa insania. qui sceletatus
& furiosus erit. quē cepit uitrea fama:
Huic circumonuit gaudēs bellona cunctis.
Huic age luxuriā & inometanū attipe metū:
Vinat n. stultus ratio insaniū nepotes.
Huic simul acceptū patrimonij mille talēta:
Edixit piscator uti pomariū aucēps
Vnguetariū aut tursi turba impiā uici:
Cū scūris fattor cū uelabto omē macellū
Mane domū ueneāt. qd tū uenere frequētes.
Verba facit leno: qd qd m quicqd & hor?
Cuiq; domi ē id crede tuū: uel nūc pete ut cras.
Accipe qd otta uiuenis respōdetit equus:
I n nūc lucana dormis occreatus ut aptū
Cenē ego. tu pisces iberno ex equore uellis.

S egnis ego indignus q tantū possidē: aufer
S ume tibi decur: tibi tantū dē: tibi triplex
V nde uxor media currit de nocte uocata.
Filius esopi detrahit ex aure metella:
S cilitet ut decies solidū exorberet ateto:
D iluit insignē baccā. qui sanior ac si
I llud idē in rapidū flumen iaceretq cloacā:
Q uā progenies arti par nobile fratrium:
H equestris & nūq̄ prauor & amore gemellū
L ustinias soliti impenso prandere cemptas:
Q uotum habeat sani creta an carbone notādi:
E dificare casas plostello adiungere mures:
L udetur par impar: equitare in aridū lōga
S iquem delectat bathatū: amentia uerset.
S ic puerilius his ratio esse eūcet amare:
N ec q̄q̄ differre utrū ne in puluē tremis:
Q uale prius ludas opus: an meretū amorē
S olitū plotē: queto facias ne quid olim
M utatus polemon & ponas insignia morbi:
F ascias cubitale fœcia potus ut ille
D icitur ex collo furtim carpsisse coronas:
P ostq̄ est impiū correptus uoce magistrū:
P ortigis irato puero cū poma recusat:
S ūme catelle negat: si nō des: optat: amator
E xclusus q̄ distat aī ubi secū catan non
Q uo rediturus erat: nō accessit: & h̄ret
I n uis forib. ne nūc cū me uocet ultro
A ccedam: & potius mediet finite labores:
R euocat. exclusit redeas: nō si obsecret. ecce
S eruius nō paulo sapietior: obere quātes
N ec modū h̄t nec consiliū: ratione modiq̄

Tractatori non uult: in amore hæc sūt mala: bellum.
 Pax rīssim: hæc siq; tempestatis prope titi
 Mobilia & ceca fluctantia forte laboret
 Reddere certa sibi: nihilo plus explicet ac si
 Insanite paret certa ratione modiq;
 Quid cū pueris excerpēs semina pomis
 Et audēs si cameram percussisti forte penes te es:
 Quid cū balba feris annoso uerba palato
 Edificāte casas: qui sanior: adde cruorem
 Sultitia: atq; ignē gladio scrutare: modiq;
 Hellade percussa matius cum precipitat se
 Cecutus fuit: an qđ cōmota crumina mētis
 Absoluet hōiem: ex scelere damnabit eūdem
 Ex more imponēs cognata uocabula tebus:
 Libertinus erat qui circū compita succus
 Laetus mane senex manib; curtebat: in unū
 Quidā magnū addens: unū me surripite morti
 Disq; n. facile est: orabat sanus utrisq;
 Autibi atq; oculis: mentē nisi luigiosus
 Exaret dñus cum uenderet. hæc q; uulgus
 Cretisippi ponit secūda ingente meneti
 Iupiter ingētes qui dās minuiq; dolores
 Mater ait pueri mēses iam quinq; cubānt:
 Frigida si puerū quartana reliquerit: illa
 Mane die quo tu indias ieiunia nudus
 In tiberum stabit: casus medicusue leuatit
 Aegru ex precipiti: mater delita necabit
 In gelida fixū rīpa februmq; reducet.
 Quone malo mentē ocussa: timore deot.
 Hæc m̄ Stettiniū sapientū octauus amico
 Atma dedit: post hac ne compellat inultus.

Dixerit insanū q̄s totidē audiet: atque
Respicere ignoto discet pendentia tergo.
Sic tunc post damnum sic uedas omnia pluit
Quamē stultitia: qm̄ non ē genus unum
Insanire putas: ego nā uidet in sanus.
Quid caput abscissum manib; cū pōtat Agaue
Huius infelicit sibi tum futura uidetur?
S cultū ego me fateor liceat concedere uetis:
Atq; ex insanū: tm̄ hoc ediscere quomē
A egrotate putet animi uitio: acipe primū
A edificas: hoc est longq; imitatis ab imo
A d sumum totus moduli bipedalis: ex idem
C orpore maiore rudes turbonis inatmis
S piritū & incessū: qui ridiculus minus illo?
A t quib; facit mœcenat te q̄ uetum ē
T anto dissimile & tanto certate minorem?
A bsentis rane pullis uituli pede pressis:
V nus ubi effugit matti denatat: ut ingens
B elua cognatq; eliserit: illa rogare
Q uātane? num tadē inflans sic magna fuisse
M aior dimidio: nū tanto: tū magis atq;
S e magis inflaret: non si te rupēris inqt
P ar etis. hęc atq; nō multū abluat imago
A dde pœmata nūc: hoc ē oleū adde camino:
Q uē siq; sapius fecit facit sanus ex tu?
Nō dico horrenda rabiē: iam desine cultū
M aiotem censu: teneas Damasippe tuū te
M ille puellat; puerorum mille futores.
V t maior tandem parcas insane minori.

Vnde & quo carius: nō ē in tempus auēdi

60
P onere signa nouis p̄ceptis qualia uincāt
P ythagorā antiq; uet̄ doctumq; Platona.
P eccati fateor cū te sic tempore leuo
I nterpellari sed des ueniam bonus oro
Q uā si interciderit tibi nūc aliqd̄ rep̄et̄ mox
S iue ē natura hoc siue artis mirus utroq;
Q uin inerat cūte quo pacto cūcta tenerem
V t̄p̄te res tenues tenui sermone peractas
E de hōis nomen siml̄ & romanus an hospes
I se memor p̄cepta canā celabitur auctor
L onga q̄b; facies ouis erit illa memeto
V t̄succi melioris & ut magis alba totūdis
P onere nāq; matē cohibet callosa uitellū
C aule suburbano q̄ siccis creuit in agris
D ulcior uriguo nil est elutiū ortho
S i uespertinus subito te oppresserit hospes
N e gallina malū responset dura palatum
D octus eris uiuā mixto mersare faerno
H oc tenerā faciet: pratenlib; optima fūgis
N atura ē alijs male credit: ille salubres
A estates peraget: qui nigris p̄adia moris
F iniet an̄ graue q̄ legetur arbore solem
A ufidius forti miscebat mella faerno
M endose qm̄ uacuis comittere uenis
N il nisi leue decet leni p̄cordia mulso
P roluetis melius si dura morabit̄ alius
M utilis & uiles pellent obstantia concha
E lapati breuis herba sed albo nō sine chio
L ubrica nascentes implēt ochulia lūne
S ed nō om̄e mare ē generose fertile teste
M urice baiano melior lucina peloris

O strea cunctis musseno oriuntur echini
P edunibo patulis iactat se molle tacenti
Hec sibi cenat quis temē arget artem
Hi prius exacta tenui ratione sapotum
Hec satis est cara pisces auertere mensa
I gnatū quibus ē ius aptius & q̄bo assis
L anguidus incubitus iā se uiua reponet
V mber & digna nutritus glāde totūdas
C uruat aper lanceas carnē uitantis uertem
Hā lautē malus ē uluis & aritudine pinguis
Vinea summittit capreas nec semper edules
F ecūdi leporis sapiēs sectabitur armos
P ulchro atq; auibus q̄ natura & foret etas
A nte meū nulli patuit quesita palatum
Sūt quorū ingeniū noua tm̄ crustula promit
Nequaquā satis in te una osumē cutam
Vt siq; solum hoc mala ne sint uina labore
Quali profundat pisces securus oliuo
M assica si caleō supponens uina sereno
H ecturna siq; crassi ē tenuabitur aura
& decedat odor neruis inimicus at illa
I ntegrū p̄colūt lino uitiata saporem
S urentina uasat q̄ miscet fecē falerna
V ina columbino limū bene colligit ouo
Q uatenus una petit uolens aliena iutellus
T ostis marcentē squillis recreabis & asra
P otorem coctea: nā latica innatat acci
P ost uinū stomato perna magis ac magis illis
F lagitat inotius refici qn̄ omnia malit
Q uicūq; imundis feruent allata popinis
E st oprepretium duplici pernoscere iuris

Naturam simplex edulci constat oliuo
 Quid pingui miscere mero mixtaque licebit
 Non alia quam qua bizantia potuit orca.
 Hæc ubi confusum sedas inferbuit herbis
 Corymbosque traxit sparsu stetit insuper addes
 Pressa uenustate quod bacca remisit oliue
 Picenis credunt pomis tiburtia succo
 Nam facie præstant uenacula. uenit oliu
 Rectius albanis fumo duraueris uiam
 Hæc ego cum malis ego feci prunus & halet
 Pimus & inueni pipet albu cum sale nigro
 In nectis putis arcum posuisse catillis
 In mane est uitæ dare milia trina matello
 Angustosque uagos pisces urgere catino
 Magna mouet stomacho fastidia seu puer unctis
 Tractauit caluæ manibus dum fuita liguit
 Sive grauis ueteri crater limus adhæsit
 Vilibus in scopis in mappis in scobe quatuor
 Consistit sumptus neglectis flagitiis inges
 De tyrias dare arcu illota totalia uestes
 Oblitu quanto curâ sumptusq; minorem
 Hæc habeat tanto reprehendi iustius illis
 Quæ nisi diuitibus nequeunt attingere mensis
 Docte cati per amicitiam per diuos rogatusq;
 Duce me auditu perges quocumq; memento
 Nam quis referat memori in pectore cuncta
 Non tamen interpret tantunde uiueris adde
 Vultu habituq; hominis quem tu uidisse beatus
 Non magni pedis quia attingit: at mihi cura
 Non mediocri inest fontes adire remotos
 Atque haurire quædam uitæ præcepta beate

Ten lapides uarios lutulenta
 radere palma

Hoc quoque tytelia praeter narrata petenti
Responde: quibus amissas reparare quae res
Attribuatque modis: quod tides: iamne doloso
Non satis est ithacae reuehi patriosque penates
Aspicere: o nulli quicquam metite: uides ut
Nudus inopsque domum redeam te uate: neque illic
Aut apotheca prociis intacta est: aut pecus atque
Ex genus ex uirtutis nisi cum te ualior alga est
Quoniam pauperem missis ambagibus horres
Accipe qua ratione quaeas ditescere: turdus
Si uis aliud priuui dabit tibi deuolet illic
Res ubi magna nitet domino sene dulcia poma
Ex quoscunque feret cultus tibi fundus honores
Ante laudem gustet uenerabilior late diues
Qui quis periturus erit sine gente cunctus
Sanguine fraterno fugitiuus ne tamen illi
Tu comes exterior si postulet ille recuses
Vene regem sputo dame latus haud ita troie
Megessi certans semper melioribus ergo
Ex quondam maiora tuli tu protinus unde
Pauper eris forte hoc auium tolerare iubebo
Diuitias erisque tuam die augur aceruox
Dixi equum ex dico captes astutus ubique
Testamenta senum neu si uasit unus ex alter
Insidiator peritolo fugerit hamo
Aut spe deponas aut artem illulus omittas
Magna minorum foro ex si res certabit olim
Viuat uter laeuplex sine gnatis improbi ultus
Qui meliorem audax uocem in uis illius esto
Defensor fama cuius causaque priorem

16
Sperne domi si natus erit fecundaue iuinx
Quite puta aut publi gaudet p nomine moler
Auricula tibi me uittus tua fecit amicu
Iul anceps noui causas defendere possum
Eupiet quis oculis citius m q te
Contemptu quassa nute pauper & hec mea cura e
Neqd tu prodas neu sis uetus ut domug
Pelliculam curare uibe sis cognitor ipe
Persta atq obdura seu rubra canicula finde
Infantes statuas seu pingui tentus omaso
Furius hibernas cana niue ospuet alpes
Hone uidet aliq cubito stante prope tanger
Inquiet ut paties ut amicis aptus ut acer
Plures anabunt thumi & cetaria crescent
Sicui preterea ualidus male filius in re
Preclara sublatu aletur ne manifestu
Celibis obsequiu nudet te leuiter in spem
Atrepe offitiosus & ut scribare secundu
Heres & siq casus puer egerit horco
Inuacu uenias peccato her alca fallit
Qui testamentu tradi tibi cuq legendum
Abnuete & tabulas ate remore memeto
Sic en ut limis rapias qd pma secudo
Cetera uelit uersu solus multisne coheres
Veloci percurte oculo plerq recoctus
Scriba quiq uiro coru deludet hiantem ex
Captator dabit titus Nasica Cotano
Nu furis an prudens ludis me oscuta canedo
O laetiade qcqd dica aut erit aut no
Diunare & n. magnus m donat apollo
Quid en ista uelit tibi fabula si liq & ede

Tempore quo iuuenis parthiū hortēdus ab alto
Demissū genus enea tellure mariq;
Magnus erit forti nubes protera coturno
Filia naxice metuentis reddere soldum
Tū gener hoc faciāt tabulas socrō dabit atq;
Vt legat orabit multū naxica negatas
Accipiet tandē se tacitus leget inuenietq;
Nū sibi legatum præter plotare suisq;
I illud ad hæc iubeo mulier si forte dolosa
Libertusue cense delirum tempēt illis
Accedas sotiū laudes lauderis ut absens
Adiuuat hæc q; sed uincit longe prius ipm
Expugnare caput scribet mala crimina uecor;
Laudator socrator erit ne te roget ultro
Penelopen facilis potiori trade putas ne
Perditi poterit tam frugi tāq; pudica
Qua nequius præi recto depellere cursu
Venit. n. magnū donādi parca iuuentus
Hec tū ueneris quantū studiosa culinae
Sic tibi penelope frugi ē: quæ si semel uno
Desene gustarit tecum partita lucellum
Vt canis a cotio nunq; asteretbit uncto
Mefene qd dicā factum ē anus improba thebi
Ex testamēto sic est elata cadauer
Vinctum humeris largo oleo nudis tulit heres
Scilicet elabi sic possē mortua credo
Qd nūmū institerit uiuētī cautus adito
Neu delis ope neue imoderatus abundes
Difficilem ex mortū offendat gatulus ultro
Non et fideas dauis sis comicus: atq;
Ses capite obstipo multū similis metueti

O bſequio caſſare mone ſi inceperit aura
 Cautus uti uolet carum caput extrahere turba.
 O ppoſitis humeris autem ſuſtinge loquaci
 I mportunus amat laudari donec ohe iam
 A d celū manibus ſublatus dixerit utge
 C reſcente tumidis infla ſermonibus: ut tem
 C um te ſeruitio longo cutaq; leuaret
 & certū uigilans quartæ ſit partus ulyſſes
 A udiens hreſ ego nūc clama ſodalis
 N uſq; ē unde m̄ tam fortē tāq; fidelm
 S parge ſubinde & ſi paulū potes illachrymare ē
 G audaa prudetem uultū celere ſepulchrum
 P et miſſū arbitrio ſine ſordibus extrue funus
 E gregie factū laudet uicinia ſiquis
 F orte cohæredum ſenior male tuſſige huic tu
 D ic ex parte tua ſeu fūdi ſiue domus ſit
 E mptor: nec gaudentē nūmo te additē ſed me
 I mperioſa trahit Proſerpina. uiue: valeq;

Hoc erat in uotis modus agri nō ita magnus
 Orthus ubi & teſto uicinus iugis aq; ſons
 & paulū ſylue ſuper hiſ foret: auctius atq;
 D ij melius fācē bene ē: nihil ampliū oro
 M aia nate niſi ut propa hec m̄ muneta faxis
 S i neq; maiorem feci ratione mala tem.
 H ec ſum facturū uitio culpaue minorē
 S i ueniet ſtultus nihil horū o ſi angulus ille
 P roximū accedat qui nūc denormat agellū
 O ſi urnā argenti fors q; m̄ monſtræ ut illi
 T heſauro inuēto qui mercenarius agrum
 I llū ipm mercatus arauit diueſ amito

Hercule si quod adest gratū uiuat hac p̄ te oro
Pinguetū dno facias & cetera p̄ter
Ingeniū utq; soles custos in maximus assis
Ergo ubi inē mōtes & inatē exurbe remouī
Quid prius illustre satyris musaq; pedestri
Nec mala me ambitio perdit nec plūbeū auster
Autumnusq; grauis libitine questus acerbe
Matutine patet seu iane libentiū audis
Vñ hōies opetū p̄mos uitaeq; labores
Instituūt: sic dijs placitū tu carminis esto
Principiū romaē sponfore me rapit eia
Ne prius officio quisq; respondeat urge
Sius aquilo radit terras seu bruma nūate
In teriore diē giro trahit: ut necesse est
Post modo qd mi obsit clare certūq; loquuto
Luctandū in turba & faciēda iniuria tardis
Quid tibi uis insane & quas res improbi urge
Iratū p̄bo tu pulsas omē qd obstat
Ad Meccenatem memori si mēte recurras
Hoc uiuat & melli ē: nō metiat: at sunt attas
Ventū ē: esquias aliena negotia centum
Per caput & circa saluūt latus an̄ secundam
Rōsius orabat tibi adesses ad puteal cras
De te cōmuni scribe magna atq; noua te
Orabāt hodie meminisses q̄ntē reuerti
Imprimat his cura meccenas signa tabellis
Dixeris exipiat: siuis potes addit & instat
Septimus octauo propior iā fugerit aūis
Ex q̄ meccenas me coepit habere suorum
In nūo dūtaxat adhuc quē tollete rheda
Vellet iter faciens & cui contedere nugas

Hoc genus hora quota ē: thrax ē gallina sitopar
 Matutina patz cautos iam frigora mordent
 & quae tumosa bene deponunt in aures
 Per totū hoc tempus subiectior indit & hora
 In nudie: noster ludex spectauit una
 Luserat in campo fortune filius omnes
 Frigidus a rostris manat per computa tumor
 Quicūq; obuius ē me cōsulit: obone nā te
 Scire deos qm̄ propius contingit oportet
 Nūq; de datijs audisti: nil eq; ut tu
 Semper cui derisor ad omes: dū exagitet me
 Quicūq; si quid militib; promissa triquetra
 Peredia cesat an est itala tellure daturus
 Inuitantē me scire nihil mirant: ut unū
 Salicq; egregij mortalem alti; silenti
 Perdit haec inter misero lux: nō sine uotis
 Orus qm̄ ego te aspiciā: quandoq; licebit
 Nūc uetere libris nūc somno & inertib; otthil
 Dūc sollicita iucunda obliuia uite
 O quādo faba pythagore cognata simulq;
 Vincta satis pingui ponūt oluscula lardo
 O noctes corneq; deū quib; ip̄e meiq;
 A n̄ latem propiū uescat uernasq; procaces
 Pasco libatis dapib; prout cuiq; libido ē
 Succat inaequalis calices conuiuia solutus
 Legib; insanis seu q; cupit actia fortis
 Pocula seu modici humescit letius ergo
 Sereno oritur nō de domib; uillisue alienis
 Nec male nec ne lepos saltet: sed q; mag; ad nos
 Pertinet: & nescire malū ē: agutamus utrum ne
 Diuitijs hoīes an sint uirtute beati

Quidue ad amicitias usus rectū ne trahat nos
Ex qua sit natura boni sumūq; qd eius
Cuius hec inter uicinū garrat amiles
Ex re fabellas: siquā laudat atelli
Solicitas ignarus opes: sic incipit olim
Rusticus urbanū mūtē mus paupē fert
Acceptisse cauē: ueterē uetus hospes amicu
Asper & attentus quesitis ut tñ actum
Soluēt hospitij aiū q; multa neq; ille
Sepositi ceteris nec longē inuidit auene
Arridū & ore ferēs acinū semessaq; lardi
Fusta dedit cupiens uaria fastidia cœna
Vinceret tangentis mala singula dete supbo
Cū pater ipse domus palea porrectus in horma
Esset ador loliūq; dapis meliora relinque
Tandē urbanus adhūc qd te iuuat inqt amice
Percepti nemotis patientem uiuere dorso
Vid tu hōies urtēq; feris preponere syluis
Carpe uia m̄ crede comes terestria quādo
Mortales aīas uiuunt sortita neq; ulla est
Aut magno aut paruo leti fuga: q̄ bene cura
Dū licet intēbi iucūdis uiuere beatus
Vivē memor q̄ sis etū breuis: hec ubi dicta
Ambo propositum pragūt iter: urbis auētē
Mœnia nocturni subrepere: iamq; tenebat
Hox mediū cali spatiū cum ponit uterq;
In locuplete domo uestigia rubro ut cœco
Tincta super lectos canderet uestis edutūq;
Multaq; de magna superessent fercula cœna
Que præcul extructis inerat hesternā canistris
Ergo ubi purpurea porrectū inueste locauit

Agrestem ueluti succinctus cursitat hospes
 Continuatq. dapet necno uernaliter ipse
 Fungitur officij prelambens omne qd affert
 Ille cubans gaudet mutata sorte bonisq.
 Rebus agit letum cuius cu subito ingens
 Valuat strepitus lectus excussit uttunq.
 Currere per totu pauidi conclauit maxisq.
 Exanimes trepidare simul domus alta molossis
 Personat canib. tu rusticus haud in uita
 Est opus hac ait ex ualeat me sylua canisq.
 Tutus ab insidijs tenti solabitur heruo.

I Am dudu ausculto ex cupies tibi dicere seruus
 Pauca reformido dauis ne ita dauis amicam.
 Mancipiu dno ex frugi quod sit satis hoc est
 Ut uitale putes age libertate decembri
 Quando ita maiores uoluerunt utere narra.
 Pars hominu uitul gaudet ostanter ex urget
 Propositu pars multa natat modo recta capescos
 Interdu prauis obnoxia sepe notatus
 Cum tribu anelis modo leuia piscus inani
 Vixit inaequalis clauu ut mutare inhoras
 Aedibus ex magnis subita se conderet unde
 Mundior exire iux libertinus honeste
 Iam macechus roma ia malet doctus athenis
 Viere uertinis quotquot sunt natul inigs
 Scittra uolantius postq illi iusta chyragra
 Contudit articulos qui prole tolletet atq
 Mittit in purgum talis mercede diurna
 Conductum pauit quanto constantior isdem
 Inuitis tanto leuius miser accior ille

Qui iam contempto iam laxo fune laborat
Non dices hodie quot si hec tã pudica tendat
Furtifer ad te inq̃ quo pacto pessime laudas
Fortuna & mores antique plebis & idem
Si q̃ ad illa d̃s subito te agat usq̃ recuset
Aut q̃a nō firmus rectū defendis & hæres
Aut q̃a nō sentis qđ clamas rectius esse
Nequicq̃ ceno cupies euellere plantam
Romæ tuis optas absente rusticus urbem
Tollis ad astra leuis si nusq̃ ei forte uocatus
Ad cenā laudas securus obus ac uelut usq̃
Vinctus eas itate felice dicis amasq̃
Qđ nusq̃ tibi sit potandum iusserit ad se
Meccenas seiv sublumina p̃ma uentre
Conuiuia nemo oleū feret oculis hæc q̃
Audit cū magno blatetas clamore fugisq̃
Miluius & scutæ tibi nō referenda p̃cati
Discedit & n̄ fateor me dixerit ille
Duci uentre leuē nasum nudote supinor
Imbecillus iners siquid uis adde popino
Tu cū sis qđ ego & fortassis nequior ultro
Infectate uelut melior uerbisq̃ decoris
Obuoluas uitū qđ si me stultior ipse
Quingentis empto drachmis rephenderis aufer
Me uultu terete manū stomachiq̃ teneto
Dūq̃ chryspini docuit me ianitor edo
Te iūx aliena capit metetrucula dauū
Peccat uter nostrū cruce dignius acris ubi me
Natura intēdit subdita nuda lucerna
Quæcūq̃ excepit turgentis ūbera caude
Cunibi aut agitat equū lasciuia supinū

D imittit neq; famosū neq; sollicitum ne
 D itior aut formae melioris merat eodem
 T u cū prolebas insignibus anulo equestri
 Romanorū habitu produs ex iudice dama
 T utpis odoratū caput oscitante lucerna
 N on es qd simulat metues inducetis atq;
 A ltercāte libidinibus tremis ossa pauore
 Q uid refert uti uitgil: ferroq; necari
 A uictoratus eas: an turpi clausus in arca
 Q uo te dimisit peccati conscia herilis
 C otractū genibus tāgas caput: et ne marito
 Matronae peccatis in ambo iusta potestas
 I n corruptore uel iustior: illa tamen se
 N on habitu mutat ut loco peccat ut supne
 C ū te formidet muliere neq; credat amāti
 I bis sub futea prudens dominorū futeti
 C ommittet te omnē ex uita cū corpore famā
 E uasbi: credo metues doctusq; cariebil
 Q uetel qn iterū pauas iterūq; perire
 P ossis o toties seruus q; belua ruptis
 C ū semel effugit reddit se praua cathenis
 N ō sum moecchus ait: neq; hercule fur ubi uasa
 P retereo sapiens argentea tolle periculum
 I am uaga proliet frenis natura remotis
 T u ne m̄ dñus: rex imperijs hominumq;
 T ot tantisq; minor quē ter uindicta quaterq;
 I mposita haud unq; misera formidine puat
 A dde supradictis quod nō leuius ualeas: nā
 S uue uicarius ē q; seruo paret uti mos
 V ester ait seu seruus tibi qd sū ego nempe
 T u m̄ qui imperitas alijs seruis miser atq;

D uceat ut neuiat alacris mobile lignum
Q uisq; igitur libet sapiet sibi q; imperiosus
Q uē neq; pauperes neq; mors neq; uicula teneat
R espondere cupidinib; sternit honores
F ortis ex in se ipso totus tetes atq; totidus
E xterni neq; ualeat per leue motari
I nquit manca tuit semper fortuna potest ne
E x his ut propriū qd noscē quūq; talenta
P osat te mulier uexat foribusq; repulsum
P erfudit gelida tutus uocat eripe turpi
C olla iugo libet sum dic age non quis
V eget neq; dominus mentem nō leuis ex artus
S ubiectat lasso stimulos uersatq; negantem
V el cum pausiaca torpet insane tabella
Q ui peccat minus atq; ego tū fului rutubeq;
A ut placidi ani contento poplite mitior
P aelia rubrica picta aut carbone uelut si
R e uera pugnet feriat uidentq; mouētes
A tma uiri neq; ex cessator dauis ac ipse
S ubtilis uetex iudex ex callidus audis
N il ego si ducor libo firmate tibi ingens
V irtus atq; aui coenit respondat opimis
O bsequiū in perniciōis est aut uetris
T ergo complector n. q; tu unpunior illa
Q uē paruo sumi nequeūt obsonia captas
N empe inamatescūt epule sine fine petite
I llusiq; pedes uitioꝝ ferre recusāt
C orpus an hic peccat sub nocte q; puer uua
F ertua mutat strigili q; praeda uēdit
N il fetuile gula parens habet adde qd idē
N on hora tecū ēē potes non otia tecte

67
Ponere: teq; ipm uital fugitiuus & cito
Iam uino quietes iam somno fallē curā
Fustia nā comes atra petit segtq; fugatē
Vñ m̄ lapidē: quorsū ē opus uñ sagittas.
Aut insanit homo aut uersus facit oculis hic te
Nirapis accedas opera agto nona sabino

AT nasidieni uiuit te coena beati
Nā m̄ quietē iurus dictus herte illie
De medio portate dit sic ut m̄ nunq;
Inuita fuit melius: dic si graue non ē
Que prima uatū uentrē placauerit esca
In primis lucanus aper leni fuit aucto
Captus ut arbat cene pater acta circum
Rapula lactuce radices qualia lassum
Peruallit stomachū siser aler fercula choa
Hic ubi sublatū puer alte cinctus acernam
Gausape purpureo mensam petterit & alter
Subiecit quodcūq; iaceret inutile quodq;
Posset cenātis offendere ut attica uirgo
Cū factis ceretis procedit: fuscus hydaspes
Cecuba uina fetēs alcon chiū maris expers
Hic berus albanū mecenat siue faletnum
Te magis appositis delectat: hēmus utrūq;
Diuitias miserat sed qs coenantiū una
Funda nī pulchre fuerit tibi nosce laboro
Sumus ego & prope me uiscus thūrinus & infra
Si memi uatū cum Seruilio balatrone
Vibidius: quos mecenat adduxerat umbras
Homētanus erat super ipm portius infra
Ridiculus totas simul obforbere placentas

Nomentanus adhuc: qui siquid forte latere
Indice monstraret digito: nā cetera turba
Nec inq̃ cenamus auis: conchilia pulces
Longe dissimile noto celantia succum
Vt uel continue patuit cū passeris atq̃
Inguibata in porrexerit illia rhombi
Post hoc me docuit melimela tubere minorem
Ad lunā delecta: qd hoc interset ab ipso
Audieris melius: tū uibidiū balattoni
Nec nisi damnose bibimus moriemur inulti
Excalices poscit maiores: uertete pallor
Tum patochi faciem nil sic metuetis ut accres
Potores: uel quod maledicunt libertius: uel
Fecunda q̃ subtile exurdat uina palatium
Inuertunt alij phanis uinaria tota
Vibidiū balattonq̃: secutis omibz imis
Conuiuē lecti: nihilū nocere lagenis
Affertur squillas inter mutena natates
In patina portecta sub hoc herq̃ grauida inqt
Capta ē post pattū carne futura deterior
His mixtū ius ē: oleo qd prima uenafri
Pessit cella gato de succis pulcis hiberi
Vino quinqueni: uet̃ citra mare nato
Dū coquit cocto chiū sic ouenit ut non
Hoc magis ullum aliud pipere albo nō sine aceto
Quod metymneam uitio mutauerat uiam
Et rucas uirides: inultas ego primis amaras
Monstravi incoquere illud scutillus eching
Vt melius mutia quātextā marina remittat
Interea suspensa graues aulea ruinas
In patinam fecere trahentia pulueris atti

Quantum nō aquilo campanis excitat agtis
Nōq; matius ueriti postq; nihil esse pericli
Sensimus et igitur ruffus posito capite ut si
Filius imaturus obisset flere quis esset
Finis nū sapiens sit nōmentanus amicum
Tollēt: heu fortuna q; est crudelior in nos
Dū te: ut semper gaudes illudere rebus
Humanis uatius mappa compestere risum
Vix poterat balatro suspendens omnia naso
Hæc est conditio uiuēdi agebat eoq;
Responsura tuo nūq; ē par fama labori
Tene ut ego accipiat laute torquetur omni
Solicitudine districtum ne panis adustus
Ne male conditū uis apponatur: ut omnes
Pecunēdū recte pueri comptiq; ministrēt
Adde hō; præterea casus auleā tuam si
Vt modo si patinā pede lapsus frangat agas
Sed conuiuatoris ut ducis ingenium res
Aduersæ nudate solent: celare secunde
Nāsi diem uis ad hoc tibi di; quæcūq; peris
Cōmota dent ita uir bonus est: cuiusq; comis
Et soleas poscit: tum in lecto quoq; uidetur
Scribere secreta diuinos aures susurros
Hū illos hūc mallem ludos spectasse: sed illa
Redde age quæ deinceps risisti iuuidius dū
Querit de pueris nū sit quoq; fracta lagena
Qd sibi poscenti nō dentur pocula dumq;
Ridetur fictis re; balatrone secundo
Nāsi diene redis mutare frontis ut atte
Mazonomo pueri magni discerpta ferentes
Membra geuis sparsi sale multo nō sine fatre

Pinguibus ex ficiis pastum uerit anseris albi
Eleptis uulgo ut multo susuius armos
Qua ficiis lumbis qui sedat tñ pectore adusto
Vidimus ex metulas poni ex sine clune paluber
Suauius tel si non causas narraret catu ex
Hataui dñi quem nos sic fugimus ultri
Vt nihil omnino gustaremus uelut illis
Canidia afflaxer priot serpentibus acriis.

Q. ORATII FLACCI
CARMINVM LIBER P
RIMVS

ME cœnas attraxit edite tegibus
O & præsidium & dulce decus meū
Sūt quoq; cūticulo puluere olym-
picum.

Collegisse iuuat metaq; feruoris
E uitata totis palmaq; nobilis
Terrarum dominos euehit addeos
Hunc si nobilium turba quitutum
Certe tergeminis tollere honoribus
Illum si proptio condidit horreo
Quicquid de libycis uertit arcu
Gaudentem patrio fundete sarculo
Agros attalici conditionibus
Nunq; diuoueat ut trabe cypria
Myrtorum pauidus nauta fecit mare
Luctantem icæis fluctibus aphrycium
Mercator metuens otium & oppidi
Laudat tuta sui: mox reficit rates
Quassas: indocis pauperiem pati
Est: qui nec ueteris pocula massici
Nec partem solido demere de die
Spernit: nunc uiridi membra sub arbutis
Stratus nūc ad aque lenae caput sacre
Multis casta iuuant: & lituo tube
Permixtus sonitus: bellaq; matribus
Detestata: manet sub ioue frigido
Venator tenere coniugis immemor

S eu uis est catulis cecua fidelibus
S eu rupit teretes maris aper plagas
Me doctas hederæ præmia frontium
Dij miscent superis me gelidū nemus
Nympharq; leues cū satyris chori
S cernūt populo si neq; tibia
E uterq; cohibet: nec polymneia
L esbum refugit tendere barbiton
Quod sine lyricis uatibus inferis
S ublimi feriam sydera uertice.

I Am satis terris nūis atq; diæ
Grandinis misit pater & rubente
Dextera sacras iaculatus arces
Terruit urbem.
Terruit gentes graue ne redire
S æculum pyrrhæ noua mōstra quæste
Omne cum protheus pecus egit altor
Visere montes.
P iscium & summa genus hesit ulmo
Nota quæ sedes fuerat columbis
& superiecto pauide natarunt
Aequore damæ.
Vidimus flauum tiberim retortis
L itore etrusco uiolenter undis
I te directum monumēta regis
Templaq; ueste.
I lie dum se nimium querenti
I actat ultorem uagus & sinistra
L abitur ripa ioue non probante
Vxorius amnis.

A udiat cuius acuisse ferrum
 Quo graues perse melius praeirent
 A udiq; pugnas uitio patentum
 Rara iuuentus.
 Quem uocet diuum populus tuentis
 Imperij rebus prece qua fatigent
 Virgines sanctae minus audientem
 Carmina uestam.
 Cui dabit partes scelus expiandi
 Iupiter tandem uenias precamur
 Huc candenti humeris amictus
 Augur apollo.
 Siue tu manus ericina tident
 Quam iocus circūuolat & cupido
 Siue neglectum genus & nepotes
 Respicias auctor.
 Heu nimis longo satiate ludo
 Quem uiuat clamor galeaeq; leues
 Acer & manu pedisq; cruentum
 Vitus in hostem.
 Siue mutata iuuenem figura
 Ales interitis imitatus almae
 Filius maie patiens uocari
 Caesaris ultor
 Serus in celum redeas diuq;
 Letus interis populo quicūq;
 Neut te nostris iustis iniquum
 Otios aura
 Tollat hic magnos potius triumphos
 Hic dici pater atq; princeps amet
 Heu sinas modoq; equitate inultos

Te duce Caesar.

Sic te diua potens cypru
Suo fratres helenæ: lucida sidera
Venturumq; regit pater
Obstructis alijs præter iapyga
Naui: que tibi creditum
Debes virgulum finibus atticis
Reddat incolumem precor
Æseruet animæ dimidiū mee
Illi robur æ. et triplex
Circæ pectus erat: qui fragilem tui
Commisit pelago ratem
Pavens nec timuit papuem aphrycum
Detertantem aquilonibus
Hec tristes Hyadas nec rabiem noti
Quo non arbuter aditæ
Maior ponere seu tollere uult freta
Quem mortis timuit gradum
Qui fixis oculis monstra natantia
Qui uidit mare turbidum &
Infames scopulos: acroteraunia
Nequicquam deus abscondit
Pavens oceano dissolubili
Terras: si tamen impie
Non tangenda rates transiliunt uada
Audax omnia petiti.
Genus humana truit per uetitum nefas
Audax iapeti genus
Iguem fraude mala gentibus intulit
Post ignem ætheræa domo.

S abductum macies ex noua februum.
 Terris incubuit cohors.
 S emotusq; prius tarda necessitas
 Leti corripuit gradum.
 E xpertus uacuum Dedalus aera
 Pennis non homini datus
 P erripit acheronta herculei labor:
 N il immortalibus arduum est.
 C elum ipsum petimus stultitia neque
 Neq; per nostrum patimur scelus
 I tacunda iouem ponere fulmina.

S oluit acrius hyems grata uice uetis ex fauoni
 Trahūtq; siccas macchine carinas
 A c neq; in stabulis gaudet pecus: aut arator igni
 Nec prata canis albicant pruinis
 I a cythera chorus ducit uenus imminere luna
 I uetresq; nymphis gratiae decentes
 A lterno terram quatit pede dum graues cyclopi
 V ulcanus ardens urit officinas
 N ūc decet aut uisq; nitidū caput impedire myrto
 A ut flote: terra quem ferunt solute
 N ūc ex in ūbrofis fauno decet imolare lucis
 S eu postat agna: siue malit hædo
 P allida mors equo pulsat pede pauperum tabernas
 R egumq; turres obexare festi
 V ita summa breuius spem nos uetat incohare longam
 I am te premet nox: fabule q̄ ex manes
 Ex domus exilis plutonia quo simul mearis
 N ec tegna uini sortiere talis
 N ec tenerū lycidæ mirabere: quo calet iuuentus

Nunc omnis & mox iuvenes tepebunt.

Quam multa gratulus te puer in tola
Perfusus liquidis urget odoribus
Grato pyrcha sub antro.
Cui flauam reliquit comam
Simplex mudijs heu quotiens fidem
Mutatosq; deos flebit & aspera
Nigris equota uentis
& mirabitur insolens
Qui nunc te fruatur credulus aurea
Qui semper uacuam semper amabilem
Sperat nescius aures
Fallacis mileri quibus
Intentata nitet me tabula facer
Votiva pariet indicat humida
Suspendisse potenti
Vestimenta maris deo.

Scriberis uario fortis & hostium
Victor mœony carminis alite
Quam rem cuiq; ferox nauibus aut eqs
Miles te duce gesserit
Neq; Agrippa neq; hec dicere: nec grauem
Pelide stomachum cedere nescij
Nec cursus duplex per mare vlysses
Nec leuam pelopis domum
Conamur tenues: grandia dū pudor
Imbellisq; lyce mûsa potens uetat
Laudes egregij Cesaris: & tuas
Culpa detertere ingenij.

Quis martem tunica tectum adamantina.
 Digne scripserit: aut pulvere troico
 Nigru merionem: aut op^e Palladis
 Tydiden superis parem.
 Nos coniugū nos prelia uirginum
 Sedis in iuuenes unguibus actium
 Cantamus uacui: siue qd utimur
 Non praeter solutum leues.

L Audabūt aliq claram rhodon aut mytilenē
 Aut epheson himarū ut chotunthi
 Maenia. uel baccho thebas uel apolline delphos
 I nsignes aut thessala. tempe
 Sūt qb unū opus ē intacte palladis urbem
 Carmine perpetuo celebrare &
 Vndiq; decetptam fronti praeponere oliuam
 Plurimus in iunonis honorem
 Aptum dicit eqs argos: ditelq; micenas
 Me nec tam patiens lacedemon
 Nec tam larysse petuuli campū opimae
 Quam domus albunae resonantis
 & p̄ceps anio & tiburis lucus & uda
 Mobilis pomaria riuus.

A^{ut}lbis obscuro deterget nubila caelo
 Saepe notbus: neq; parturit umbres
 Perpetuus: sic tu sapiens finire memeto
 Tristitiam uiteq; labores
 Mollis plance mero seu te fulgentia signis
 Castra tenent: seu densa tenebit
 Tiburis umbra tui: Teucer Salamina patreq;

Cum fugeret tamen uida lyco
Tempora populea fertur uinxisse corona
Sic tristis affatus amicos
Quo nos cūq; feret melior fortuna parēte
I binus o sotij comitesq;
Nil despretandū teucro dūce & auspice teucro
Certus. n. promisit apollo
Ambiguam tellure noua salamina futura
O fortes perioraq; passi
Metum sepe uiri: nūc uino pellite curas
Cas ingens iterabimur equos

Lydia dic per omnis
Te deus oro: Sibacem cur properas amādo
Perdere: cur apricum
Oderit campum patiens pulueris atq; solis.
Cur neque militat
Inter equales equitet: gallica nec lupatis
Temperet ora frenis
Cur timet flauū tiberim tangē: cur oliuū
Sanguine iugetino
Cautius uitat: neq; iā liuida gestat armis
Brachia sepe disco
Saepe trāssinē iaculo nobilis ille expedito
Quid latet ut marine
Filiū dicūt Tetydis sub lachrymosa troie
Funera: ne uirilis
Cultus incedē & lytiā prouipere ceteruas

Vides ut alta stet nūe cādūm
Soracte nec iam sustineat onus

Sylue laborantes geluq;
 Flumina constiterint acuto
 Dissolue fugus ligna super focos
 Large reponens atq; benignius
 Deprome quadrum fabina
 O Talarochæ merum diota
 Permittet diuis cetera qui simul
 Struere uentos æquore feruido
 Deproeliantes nec cæpti
 Nec ueteres agitantur omni
 Quid sit futuræ cras fuge querere: &
 Quem fors dierū cūq; dabit lucro
 Appone: nec dulces amores
 Sperne puer: neq; tu choreas
 Donec uiuenti canities abest
 Morosa: nūc ex campis ex aræ
 Lenisq; sub noctem susurri
 Composita repetantur hora
 Nūc ex latentis producor intimo
 Gratulæ puellæ risus ab angulo
 Pignusq; direptum lacertis
 Aut digito male pertinaci

Mercuri facunde nepos athlantis
 Qui feros cultus hominū recentium
 Vocem formasti cantus ex decore
 More palestra.
 Te canam magni iouis ex deorum
 Huntium: cuiusq; lyce parentem
 Callidum quicquid placuit iocoso
 Condere furto.

Te boues olim nisi reddidisset
Pec dolum amotas puerum minaci
Voce dum tettet uiduus pharetra
Risit apollo
Quin ex attidas duce te superbos
Ilio diues Priamus relicto
Thessalosq; ignis ex iniqua troia
Castra fecerit.
Tu pias letis animas reponis
Sedibo: uirgaq; leuem coherces
Aut ea turbam: superis deotum
Gratus ex imis.

Tunc quæris scire nefas quæ mî quæ tibi
Finē dij dederūt Leuconce nec babylonio
Temptaris nūq; ut melius quicqd eū pati
Seu pluēs hyemes seu tribuat uipiter ultimā
Quæ nūc oppositis debilitat pumicibus mare
Tyrthenū sapias: uina liques: & spatio breui
Sperem longā refectes dū loquar fugit inuidia
Aetas carpe diē: quā minimū credula postero.

Quem uirtum aut herosa lyra uel acci
Tibia summis celebrare clio
Quem deum cuius recinet iocosa
Nomen imago
Aut in umbratis heliconis oris
Aut super pindo gelidoue in herno
Vnde uocalem temere insequute
Orphæa syluæ
Arte materna rapidos morantem.

74
F luminum lapsus: celereſq; uentos
Blandium: & auritas fidibus canoris
Ducere quereus
Quid prius dicā: ſolitis parentum
L audibus: quies hoium ac deorum
Qui mare & terras uariisq; mundum
Temperat horis

Vnde nil maius generatur ipſo
Nec uiget quicq; ſimile aut ſecundum
P toxinos illi tamen occupauit
Pallas honores

P roeliſ audax neq; te ſilebo
Liber: & ſeuus inimica uirgo
Beluiſ: nec te metuēde certa

Phoebe ſagitta.

Dicam & Alciden puerosq; ledæ
Hūc equiſ: illum ſuperata pugnif
& minax: quod ſic uolueret ponto
Vnda recumbit.

Romulū poſt hōs priuſ anxietem
P ompili tegnum memore an ſuperbo
Tarquini ſacer: dubito an Catonif
Nobile letum.

R egulum: & ſcotos: animaq; magne
P rodigum Paulum ſuperante pœno
G ratiſ inſignite ſetam camœna.
Fabriciumq;

Hunc & incompſiſ cutium capilliſ
Vtilem bello tulit & camillum
S eua paupertas: & auituſ apto
Cum late funduſ.

Nobilem: quorū ſimil' alba nau
Stella refulſit

Defluit ſaxis agitat' humor
Cœidūt ueti: fugiūtq; nubes

Crescit occulto uelut arbor æuo
Fama marcelli: micat inter omnes
Iulium sydus: uelut inter ignes
Luna minores
Gentis humane pater atq; custos
Orte saturno tibi cura magni
Cæsaris factis data tui secundo
Cæsare regnes.
Ille seu patthos latio imminentes
Egerit: iusto domitos triumpho
Sive subiectos orientis ore
Seras & indos.
Te minor latum reget æquus orbem
Tu graui cultu quatens olympum
Tu patrum castis inimica mittes
Fulmina lucis.

Cum tu Lydia Telephi
Cervicem roseam: cetera Telephi
Laudas brachiaue meum
Fetuens difficili bile tumet iecur
Tunc nec mens mihi nec color
Cetera sede manent humor & ingenas
Furtim labitur atquens
Quam lentis penitus maceret ignibus
Vtrot seu tibi candor^{id}
Turpatunt humeros immodice mero
Rixæ: siue puer furens
Impressit memorem dente labris notam
Hoc in sine satis audias
Speres perpetuum dulcia barbare

Ledentem oscula quæ Venus
 Quinta parte sui nectaris umbuit
 Felices ter & amplius
 Quæ irrita tener culpa nec malis
 Diuulsus querimonij
 Suprema citius soluet amor die

O Nauis referent in mare te noui
 Fluctus: oquid agis: fortiter occupa
 Portum: nonne uidet ut
 nudum remigio latus
 & malus celeri sauciis aphrico
 Antennæq; gemant ac sine funibus
 Vix durate carinae
 Possunt impetiosi
 Aequor: nō tibi sunt integra linthea
 Non di: q̄s iterum pressa uoces malo
 Quauis pontica pinus
 Sylue filia nobilis
 Iactet ex genis: & nomen inutile
 Nil pictis timidus nauita puppibus
 Fidet: tu nisi uentis
 Debes ludibrium: caue
 Nuper sollicitum q̄ mihi tedium
 Hunc desiderij curaq; nō leuiss
 Interfusa nitentes
 Vitæ æquora cycladas

P Astor cum traheret per freta nauibus
 Ideus helenam perfidus hospitam
 Ingrato celeret obtulit otio

Ventoq; ut caneret fera
Hecus fata: malam ducis aui domū
Quam multo repetet graecia milite
Coniuncta tuas tumpere nuptias
De regnum priami uetus
Heu heu q̄tus equis q̄tus adest uiris
Sudor: quanta moues funera dardane
Genti iam galeam pallas & egida
Curtusq; & tabiem parat
Nequicq; veneris praesidio ferox
Pectus caesariem grataq; feminis
In belli cythara carmina diuides
Nequicq; thalamo graues
Hastas & calami spicula gnosij
Vitabis strepitūq; & celerem sequi
Aiace: tñ heu ferus adulteros
Cunctis puluere collinet
Non Laertiaden exitum tua
Gentis: nō pilū nestora respicis
Vrgent impaudi te Salaminus
Teucer: & Stelenus facis
Pugnae siue opus est imperitate equis
Non autiga piger: Merionem quoq;
Hosces: ecce fuit te repetire atrox
Tytide melior patre
Quem tu ceruus uti uallus in altera
Visum parte lupum gramini inemor
Sublimi fugies mollis anhelitu
Non hūc pollicitus tua
In tacunda diem proferet ilio
Matronisq; phrygum classis Achillei

Post certas hyemes urit achaicus
 Ignis iacae domos.

O Mater pulchra filia pulchrior
 Quem criminosis cuique uoles malum
 Pones iambis siue flamma
 Siue mari libet adriano
 Non dindymene non aditis quatit
 Mentem sacerdotum incola pythius
 Non libet aequae non acuta
 Si ut geminant cotybantes etae
 Tristes ut ite: quas neque noricus
 Detertit ensis: nec mare naufragum
 Nec saeuus ignis: nec tremendo
 Iupiter ipse tuens tumultu:
 Fertur prometheus addere principi
 Luno coactus particulam undique
 Delectam ex insani leonis
 Vm stomacho apposuisse nostro
 Ite thyestem exitio graui
 Strauere ex altis urbibus ultimae
 Stetere cauae cui perirent
 Funditus imprimeret muris
 Hostile atattu exercitus insolens
 Compescit mentem me quae pectoris
 Temptauit in dulci iuuenta
 Fecitque ex incoletes iambos
 Misit furem: nunc ego mitibus
 Mutare quero tristitia: dum mihi
 Fias recantatis amica
 Obprobrijs animumque reddas.

Velox amœnum sepe lucretilem
Mutat lyco faunus & igneam

Defendit æstatem capellis

Vsq; meis pluuiosq; uentos

Impune tutum per nemus arbutos

Quærent latentem & thyma deuic

O lentis uxores matris

Nec uirides metuant colubos

Nec matris hædilis lupos

Vtq; dulci thyndari phystula

Valles & uisq; cubantis

Leuia personant saxa.

Dij metuentur: dyspietas mea

& mûsa cordi est: hinc tibi copia

Manabit ad plenum benigno

Ruris honorum opulenta cornu

Hinc inducta ualle camicule

Ut uabis æstus ex fide teia

Dites laborantes in uno

Penelopem iuxtamq; cyten

Hæc inuicentis pocula lesbij

Dites sub umbra nec semeleus

Cum matre confundet thyoneus

Proelia: nec metuens proteritum

Suspecta Cytrum: ne male dispari

I continentem iniiciat manus

& sandat hærentem coronam

Cinibus immeritamq; uestem

Nullam vate sacra iure p'us seueris arbotem.

Circa mure solum tiburis & moenia catilli
 Sic ut omnia nā dura deus proposuit: neq;
 Modicatel aliter diffuguit sollicitudines
 Quis post uina graue militis aut paupis crepat
 Quis nō te potius bacche pater: teq; decens uenit
 Ac neq; modici transiliat munera liberi
 Centaurea mouet cū laphis rixa sup mero
 Debellata monet sithonis: nō leuis Eury^{ch}us
 Cū fas atq; nefas exiguo sine libidinum
 Discernūt auidi nō ego te candide bassareu
 Inuitum quatiā: nec uarijs obliu scōdib;
 Sub diuū rapiam: leua tene cum lerecintio
 Cornu timpana: quæ subsequit cecus amor sui
 Attollens uaciu plus nimia gloria uerticem
 Atchariq; fidel prodiga perlucidior uitro

Mater leua cupidinum
 Thebanq; iubet me semelae puer
 & lasciuia licentia
 Finitis animum reddere amoribus
 Vit me Glycete nitot
 Splendentis patio marmore purius
 Vit grata proteruitas
 & uultus nimium lubricus aspici
 In me tota tuens uenit
 Cyprium deseruit: nec patit scythias
 & uersis animosum equis
 Duce parthum: nec q; nihil attinent
 Hic uiuum mihi cespitem: hic
 Verbenas pueri ponite thurasq;
 Bini cum patra meti

Mactata uenit lenior hostia.

Vile potabis modicus fabinum
Cantaris graeca quod ego ipse testa
Conditum leui: datus in theatro
Cum tibi plausus
Cate mecenat eques ut paterni
F luminis ripes simul & iocosa
Redderet laudes tibi uaticani
Montis imago
Caecubum & proelo domitam caleno
Tu bibes uiam meam nec faletnae
Temperant uites neq; formiani
Pocula colles

Dianam tenere dicite uirgines
Innosum pueri dicite cinthium
Latonamq; supremo.
Dilectam penitus ioui
Vos letam fluius & nemorum coma
Quaecumq; aut gelido prominet algido
Aut nigris erimanthi
Sylvis aut uiridis grapi
Vos tempe totide tollite laudibus
Natalemq; mares delon apollinis
Insignemq; pharetra
Fraternaq; humerū lyna
Hic bellum lachrymosum hic miseram famem
Pestemq; a populo et principe Cesare
Inpersasq; britannos at
Vestra motus ager prece.

I Neget uite scelerisq; purus
 Non eget mauris iaculis: nec arcu
 Nec uenenatis grauda sagittis
 Fusce pharetra.

Sive per syrtis iter aestuosas
 Sive facturus per inhospitalem
 Caucasum: ut quae loca fabulosus
 Lambit hydaspe.

Nam me sylua lupus in sabina
 Dum mea canto Lalagen & ultra
 Terminum curis uagor expeditus
 Fugit inermem.

Quale portentum neq; militaris
 Daunia latit alit esculetis
 Nec iube tellus generat leonum
 Aruida nutrix

Pone me pugis ubi nulla campis
 Aethor aestiua tectatur aura
 Quod latus mundi nebulae malusq;
 Iupiter urget.

Pone sub cultu nimium propinqui
 Solis in terra domibus negata
 Dulce ridentem Lalagen amabo
 Dulce loquentem.

Vitat hinuleo me similis cloe
 Querenti pauidam montibus auis
 Matrem: non sine uanoguitay & syluae metu
 Nam seu mollibus uetis inhorruit
 Aduentus folijs seu uirides rubrum.

Dimouere lacerte
& corde & genibus tremat
At qui non ego te tygris ut aspera
Et pulus ut leo frangere persequor
Tandem desine matrem
Tempestiua sequi iuro.

Quis desiderio sit pudor aut modus
Tam cui capitis precipe lugubres
Cantus melpomone cui liquidam pater
Vocem cum cythara dedit
Ego quintilium perpetuus sopor
Vixit cui pudor & iustitie soror
Incorrupta fides nudaq; ueritas
Quando ullum inueniet patrem
Multis ille bonis flebilis occidit
Nulli flebilior quam tibi virguli
Tu frustra prius heu non ita creditur
Posas quintilium deos
Quod si threicio blandius orpheo
Auditam moderare arboribus fiden
Hum uane redeat sanguis imagini
Quam uirga semel horrida
Non lenis precibus fata recludere
Nigro compulerit mercurius gregi
Duum sed leuius sit patientia
Quicquid corrigere est nefas

Partius iunctas quatunt fenestras
Letibus crebris uiuenes proterui
Nec tibi somnos adimunt amato

Ianua lumen

Quae prius multum faciles mouebat

Cardines audis minus & minus iam

Metuo longas pereunte noctes

Lidia dormis

I nuicem mæchos anus arrogantes

Flebis in solo leuis angiportu

Thracia bacchante magis subintet

Lunia uenta

Cum tibi flagrans amor & libido

Quae solet matres furiare equorum

Senuet circa iecur ulcetosum

Non sine questu.

Letaq; quod pubes hædeta uirenti

Gaudet pulla magis atq; mitto

Aridas frondes hyemis sodalis

Dedicet hebro.

M Vili amicus tristitiam & metus
Tradam proteruis in mare æticum

Pottare uentis: quis sub arcto

Rex gelidae metuatur ore

Quid tyridatem terreat unice

Secutus: oqua fontibus integris

Gaudet apricos nectere flores

Hæde meo Lamie coronam

Piplea dulcis nil sine te mei

Prosunt honores: hunc fidibus nouis

Hunc lesbio saturare plectro

Tæq; tuasq; decet sorores.

Natis in usum letitiae sypbis
Pugnare thracum est. tollite barbaræ
Morem uerecundumq; bacchum
Sanguineis prohibere tixis
Vino & lucernis medijs acinacis
Immense quantū discrepat impium
Lenite clamorem sodales
& cubito remanente pressio.
Vultus seueri me quoq; sumere
Parthen salerni dicat o pontie
Fratet megille. quo beatus
Vulnere: qua peteat sagitta
Cessat uoluntas: non alia bibam
Mercede que te cūq; domat uenit
Non et tubescendis adurit
Ingnibus. ingenuq; semper
A more petas. quicquid habes age
Depone tutis auribus: ah miser
Quanta laboras caribdi
Digne puer meliore flama
Que saga quis te soluere thessalis
Magus uenenis: quis poterit deus
Vix illigatum te triformis
Pegasus expediet chimæra.

TE matris & terre nūq; carentis harena
Mensorem cohibent archita
Pulueris exigui prope litus patua marinū
Munera nec quicq; tibi prodest
Acrias temptasse domos animoq; rotundum
Pecutuisse polum morituro.

O cecidit ex Pelopis genitor conuiuia deorum
Tithonusq; remotus in auras
Exiuius archani minor admissus: habentq;
Tartara pantiuident iterum otcho
Demissum quis clipeo & troiana refixo
Tempora testatus nihil ultra
Nerug atq; cutem morti cesserat atre
Iudice te non sordidus auctor.
Natura ueriq; sed omes una manet mors
& calcanda semel uia leti.
Dant alios furie totius spectacula marti
Exitio est audium mare nautis
Mixa seniu ac iuueniu densant funa nullu
Saeua caput proserpina fugit.
Me quoq; deuexi rapidus comes otionis
I Illyricis nothus obuius undis
At tu nauta uage ne parce malignus harena
Ossibus ex capiti inhumato
Particula dare: sic quodcuq; minabitur cutis
Flectibus hesperis uenuline
Plectantur syluae te sospite multaq; merces
Vnde potest tibi defluat equo
Abiue neptunq; sacri custode tarenti
Negligis: immeritis nocituram
Post modo te natis fraude committere forsan
Debita iura uicesq; superbae
Te mancant ipm: precibus no linquat inultis
Teq; praecula nulla resoluunt.
Quamq; festinas no e mora longa: licebit
I mectro ter puluere curtas.

Illi beatos nunc arabum inuidet
Gazis: & attem militiam patat
Non ante deuictis sabcæ
Regibus: horribiliq; mædo
Hæcæ cathenas: quæ tibi uirginum
Sponso necato barbara seruiq;
Puer quis ex aulea capillis
Ad cyathum statuetur unctis
Doctus sagittas tendere sericas
Arcu paterno: quis neget arduis
Præcones telabi posse riuos
Montibus: & tiberim reuerti
Cum tu coemptos undiq; nobiles
Libtos paneti socraticam & domum
Mutare lotis iberis
Pollicitus meliora tendis

O uenit regina gnidi paphiq;
Sperne dilectam cypron: & uocantis
Thure te multo glicere decoram
Transfer in ædem
Gratie zonis propetantq; nymphae
Fetiuidus tecum pater & solutis
Æparum comis sine iuuentas
Mercuriusq; .

Quid dedicatum possit apollinem
Vates: quid orat de patera nouum
Fundens liquorem non opime
Sardinie segetes feraces
Non estuosa grata calabriæ.

24
Armenta: non autum aut ebur indicum
Non tura: que lyris quicta
Mordet aqua taciturnus amnis
P remant calena falce quibus dedit
Fortuna uitem diues & aureis
Mercator exiget cululis
Vina: syra repata merce.
D us carus ipsis quippe ter & quater
Anno reuolens equor athlanticum
Impune me pascunt oliue
Me cichoræ leuesq; malue
F tui paratis & ualido mihi
Latet donec at precor integra
Cum mente: nec turpem senectam
Degeat: nec cythara carentem

Posamus siquid uacui subumbra
Lusimus tecum: qd & huc in annum
V uat: & plures: age dic latinum
Barbite carmen.
L esbio primum modulare cui
Qui ferox bello tamen inter arma
S uie iactatam religat udo
Litore nauum.
L ibetum & musas uenerentq; & illi
Semper hæcentem puerum canebat
& lycum nigris oculis nigraq;
Crine decorum
O decus phœbi & dapibus supremi
G rata testud iouis olaborum
D ulce lenimen mihi cūq; salue

Rite uicanti

Albine doleas plus nimio memor
Immitis glycete neu miserabilis
Decantes elegos cui tibi iunior
Lesa praenitheat fide
Insignem tenui fronte licorida.
Cyrus torret amor. Cytus inasperam
Declinat pholoen. sed prius apulis
Ingentur captae lupis
Quam turpi phloe peccet adultero
Sic uisum ueneri cui placet imparis
Formas atq; animos sub iuga aenea
Suaue mittere cum icco
Ipsum me melior cum peteret uenus
Grata detinuit compede mitale
Libertina: fretis actior adria
Cuius calabros sinus.

Parcus deorum cultor & infrequens
Insanientis dum sapientie
Consultus ero nunc retrorsum
Vela dare atq; iterare cursus
Cogor relictos naq; diespiter
Igni corusco nubila diuidens
Plerumq; per purum tonantes
Egit equos uolucrumq; currum
Quo bruta tellus & uaga flumina
Quo stix inuisi horrida trænati
Sedes athlanteusq; sinus
Concutitur ualeat ima summis

32
Mutare & insignem attenuat deus
Obscura prement hinc apicem rapax
Fortuna cum stridore acuto
Sustulit hic posuisse gaudet.

Odiua gratum quæ regis antium
Præfens: uel imo tollere de gradu
Mortale corpus uel superbos
Vettere funeribus triumphos
Te pauper ambit sollicita prece
Ruris colonus: te dominam equoris
Quicūq; bithylia lacessit
Carpathium pelagus carina
Te dacus asper: te profugi scythæ
Vibisq; gentesq; & latuum ferox
Regumq; matres barbarorum: &
Putei metuant tyranni
Inuirsolo ne pede proruas
Santem columnam: neu populus frequens
Ad arma cessantes ad arma
Concitet: impetumq; frangat
Te semper anteit leuia necessitas
Clauis trabales & cuneos manu
Gestans aena nec leuerus
Vnicus abest liquidumq; plumbum
Te spes & albo rata fides colit
Vdata panno: nec comitem abnegat
Vtūq; mutata potentes
Veste domos inimica linguas
Aut uulgi infidum: & metatrix retro
Pecunia cedit diffugiunt cadis.

Cum fere ficeatis amici
Ferre iugum pariter dolosi
Setuere utrum Caesarem in ultimos
Oribus brutanos & uenenum recens
Examen eorum timendum
Partibus oceanorum subito
Heu cicatricum & sceleris pudet
Fratrum quid nos dura refugimus
Aetas quid intactum nefasti
Liquimus unde manus iuuentus
Metu decorum continuit quibus
Pepercit aris o utinam noua
Ineude diffingat reculum in
Massagetas atabasque ferrum.

Et chure: & fidibus uiuat placare
& iutuli sanguine debito
Custodes numide deos
Qui nunc hesperia sospes in ultima
Caris multa sodalibus
Nulli plura tamen diuidit oscula
Quam dulci Lamiae memor
Actae non alio tege puertitiae
Mutataeque simul tege.
Cressa ne careat pulchra dies nota
Neu prompte modus amphorae
Neu motem in saluum sit requies pedum
Neu multi damalis meti
Bassum thetira uincat amulide
Neu desint epulis rose
Neu iuuax apium neque breue lylia.

Omnes in damalim putres
 Deponent oculos: nec damalis nouo
 Diuellerit ab adultero
 Lasas hederis ambitiosior.

Nunc est bibendum nunc pede libero
 Pulsanda tellus: nunc salutaribus
 O mnate puluinar deorum
 Tempus erat dapibus sodales
 Ante hac nefas deptomere cecubum
 Cellis autis: dum capitolio
 Regina dementes ruinas
 Fundus & imperio parabat
 Contaminato cum grege turpium
 Morbo uirorum quodlibet impotens
 Sperare fortunæq; dulci
 Ebria sed minuit furorem
 Vix una sospes nauis ab ignibus
 Mentemq; lymphatam mæstotico
 Redegit in ueros timores
 Cæsar: ab italia uolantem
 Remis adurgens: accipiter uelut
 Molles columbas aut leporem citius
 Venator in campis niualis
 Hemoniæ: daret ut cathenis
 Fatale monstrum: quæ genitosius
 Petere querens: nec muliebriter
 Expauit enses nec latentes
 Cæsse cita repatauit oras
 Aulæ & iacentem uisere regiam
 Vultu sereno: fortis & asperas

Tractare serpentes ut attum
Corpore combiberet uenenum
Delibetata morte ferocior
Seuul liburnis scilicet inuidens
Priuata deduci superbo
Non humilis mulier triumpho

Perlicos odi puer apparatus
Displicent nexa philita corona
Mitte sectari rosa quo locorum
Sera moretur
Simplici myrto nihil ad labores
Sedulius curo neq; te ministrum
Dedecet myrtus neq; me sub arcta
Vire bibentem.

Est enim quod si quis hunc poemam
legit et non intelligit quid sit
serpens et quid sit uenenum
et quid sit liburna et quid sit
inuidens et quid sit priuata
et quid sit superbo et quid sit
humilis et quid sit mulier
et quid sit triumpho et quid sit
apparatus et quid sit nexa
et quid sit philita corona et
quid sit sectari et quid sit
locorum et quid sit moretur
et quid sit simplici myrto et
quid sit nihil ad labores et
quid sit sedulus curo et quid
sit te ministrum et quid sit
dedecet myrtus et quid sit me
sub arcta et quid sit vire
bibentem.

Q. ORATII FLACCI CAR-
MINVM LIBER SECVNDVS

Motum ex Metello consule
ciuitum.
Bellique causas & uitia &
modos.
Ludumque fortunæ graueque
Principium amicitias & arma
Nondum expiatis uncta cunctibus
Periculosa plenum opus aleæ
Tactat & incedit per ignes
Suppositus cineri doloso
Paulum seueræ musa tragiæ
Desit theatris: mox ubi publica
Res ordinatis grande munus
Cecropio repetet cothurno
Insigne mœstis præsidium telis
& consulenti Pollio curiæ.
Cui laturus æternos honores
Dalmatice peperit triumpho.
Iam nunc minaci murmure cornuum
Perstringit aures: iam litui strepunt
Iam fulgor armorum fugaces
Terret equos equitumque uultus
Audire magnos iam uideor duces
Non indeoto puluere sordidos
& cuncta terratum subacta
Præter atrocem animum Catonis
Iuno: & deorum quisquis amicit
Aphris inulta cesserat impotens

Tellure: uictorum nepotes
Reclut inferias iugurte
Quis non latino sanguine pinguior
Campus sepulchris impia proelia
Testatur: auditumq; medus
Hesperie sonitum ruinae
Qui gurgel aut que flumina lugubris
Ignata belli: quod mare dauniae
Non decolorauit: cedes
Que caret ora cruore nostro
Sed ne relictis musa procer iocis
Certe retractes munera neuue
Metum diuiso sub antro
Quere modis leuiore plectro

Nillus argento color est auiatis
Abdito terris: inimice laminae
Crispe salusti nisi temperato
Splendeat usu.
Videt extento proculcuius eruo
Notus in fratres animi paterni
Illum aget pena metuentes solui
Fama superstes.
Latius regnes audum domando
Spiritus quis lybiam temotis
Gagibus iungas & uterq; penus
Seruiat uni.
Crescit indulgens sibi dirus hydrops
Nec sitim pellit nisi causa morbi
Fugerit uenis & aquosus albo
Corpore langor.

Redditum cyri solio phthātem
 Dissolens plebis numero beatum
 Eximit uirtus populumq; falsis
 Dedocet uti.
 Vocibus regnum & diadema tutum
 Deferens uni proptiamq; lautum
 Quisquis ingentes oculo irretito
 Spectat acervos.

A Equam memento rebus in arduis
 Servare mentem non secus in bonis
 Absolenti temperatam
 Letitia motitūre deli
 Sicut inestus omni tempore uixeris
 Sicut te in remoto gramine per dies
 Festos reclinatum leat
 Interiorē nota falerni
 Quo pinus ingens altaq; populus
 Umbra hospitale sociare amant
 Ramis quoq; obliquo laborat
 Lympha fugax trepidare riuo
 Huc uina & unguenta & nimium breues
 Flores amene ferre iube tole
 Dum res & etas & sotorum
 Filia triumphu patiuntur atra
 Cedet cunctis saltibus & domo
 Villaq; flauus quam tiberis lauit
 Cedet & extructis in altum
 Diuitijs potietur heres
 Diues ne prisco natus ab inacho
 Nil interest an pauper & infima

D egente sub diuo materis
V ictima. nil miserantis horci
O mnes eodem cogimur: omnium.
V ersatur una feruus oculis
S oris exitura ex nos in eternum
E xitum impositura cymbæ.

N Esit ancille tibi amor pudori
Xanthia phoeu prius insolentem
S etua briseis niueo colore
Mouit achillem.

Mouit Aiace Telamone natum
F otma captiue dominū tecmesse
A tist Atides medio in triumpho
V uigine capta.

B arbare postq̄ cecidere turme
T hessalo uictore ex ademptus hector
T radidit fessis leuiora tolli
P ergama graui

H elias ante generum beati
P hillydis flauæ deuotens parentes
R egium certe genus ex penates
Maceret iniquus.

C rede non illam tibi, scelestæ de
P lebe delectam neq̄ sit fidelem
S ic lusso aduersam potuisse nasci
Matte pudenda.

B racchia ex uultum tetetelsq̄ furas
I nteger laudo fuge suspicati
C uius octauum trepidauit ætas
Claudere lustrum.

Nondum subacta ferre iugum ualet
Cervix: nondum munia comparat

Aequare nec cauti ruentis
Invenere toleant pondus
Circum iuventis est animus tuæ
Campus iuvence: nunc fluvius^s gravem
Solantis æstus nunc inudo
Ludere cum vitulis salisto
Peregrinentis tolle cupidinem
Immitis uis iam tibi liuidos
Distinguet autumnus tacenos
Purpureo uariis colore
Iam te sequet: cunctæq; ferrox
Aetas: ex illi quos tibi dempseris
Apparet annos iam protetua
Fronde petet Lalage maritum
Dilecta: quantum non phloe fugax
Non dotis albo sic humero nitens
Ut puro nocturna tenidet
Luna mari gnidiusus Gygis
Quem si puellarum infereres choro
Mixte sagaces falleret hospites
Discremen obscurum solutis
Cunibus ambiguq; uultu

Sepum gades aditum metum &
Cantabrum indoctum iuga ferre nra &
Barbaras lyres: ubi maura semper
Estuat unda.
Tibit argei positum colono.

Sit mee sedes uicinam senectæ
Sit modus lasso maris & uiarum
Militiaeq;

Vnde si parce prohibent iniquæ
Dulce pellitis ouibus galeæ
Flumen & regnata petam laconi
Rura phalanto.

Ille tectatum mihi præter omnes
Angulus uidet ubi non hymetto
Mella decedunt uiridique cerrat
Bacca uenastro.

Ver ubi longum tepidasque præbet
Iupiter brumæ & amicus aulon
Fertili baceho minimum falernis
Inuidit iuuis.

Illi te metum locus & beate
Postulant atres ubi tu calentem
Debita sparges lachryma fauillam
Vatis amici

O Sæpe mecum tempus inultumum
Deductæ Bruto militie duce
Quis te redonauit quiritem
Dys patrijs itaque celo
Pompili meorum prunæ sodalium
Cum quo morantem sæpe diem meto
Fregi coronatus nitentes
Malobatto syrio capillos
Tecum philippos & celerem fugam
Sensi: relicta non bene parmula
Cum fracta uirtus & minaces

Turpe solum tetigere mento
 Sed me per hostes mercurius celex
 Densu pauentem fustulit aere
 Te cursus in bellum resorbens
 Vnda fretis tulit aestuosus
 Ego obligatam redde ioui dapem
 Longaq; fessum militia latus
 Depone sub lauro mea: nec
 Parce cadis tibi destinatis
 Oblivioso leuata massico
 Ciboria exple funde capacibus
 Vnguenta de conchis q; udo
 Deproperare apio coronas
 Curatque myrto: quem Venus arbitrum
 Dicit bibendi: non ego sanius
 Bacchabor edonij recepto
 Dulce mihi est furere amico

VLLa si iuris tibi pietati
 Poena varine nocuisset unq;
 Dente si nigro fieres: uel uno
 Turpior ungui.
 Crederem. sed tu simul obligasti
 Perfidum uctis caput: uictisq;
 Pulchrior multo iuueniq; prodix
 Publica curam
 Expedit matris cineres operis
 Fallere & toto taciturna notis
 Signa cum celo: gelidaq; diuis
 Morte carentes.
 Ridet haec inquam Venus ipsa: tident

Simplices nymphe: ferus & cupido
Semper ardentes acuent sagittas
Cote cruenta.
Adde quod pupes tibi crescat omnis
Statutus crescit noua nec priores
Imple tectum domine relinquunt
Sæpe minati.
Te suis matres metuunt iuuentis
Te senes patri miletæq. nuper
Virgines nuptæ: tua ne retardet
Aura maritus.

Non semper umbres nubibus hispida
Manant in agros aut mare caspium
Vexant inæquales prællæ
Vsq. nec armenijs in otis
A micæ ualdi stat glaciæ in eis
Menses per omnes aut aquilonibus
Querceta gargani laborant
& folijs induantur omni
Tu semper urges flebilibus modis
Mythen ademptum nec tibi uespere
Surgente decedunt amotes
Nec rapidum fugiente solem
At non ter quo fundum amabilem
Plorauit omnes Antiochum senex
Annoq. nec impubem parentes
Troilon aut phrygiæ sorores
Fleuerunt semper desine mollium
Tandem querelatum & potius noua
Cantemus Augusti trophæa

Caelatis: & rigidum niphatem
 Moedumq; flumen gentib; abditum.
 Vitis minoris uoluere uorticis
 Intraq; praescriptum gelonos
 Exiguus equitate campis.

Rectius uiues Lucini neq; altum
 Semper urgendo neq; dum procellas
 Cautus horreos nimum premendo
 Lutus iniquum.
 Autem quisquis mediocritatem
 Deligit tutus caret obsoleti
 Sordibus tecti: caret inuidenda
 Sobrius aula.
 Saepius uentis agitur ingens
 Pinus: & celsae grauiore casu
 Decidunt tutres: feruntq; fummos
 Fulmina montes.
 Sperat infestis metuit secundis
 Aeternam sortem bene praeparatum
 Pectus informe hyemes reducit
 Iupiter idem
 Summouet: non si male nunc & olim
 Sic erit quondam cythara tacentem
 Suscitatur musam: neq; semper atcum
 Tendit Apollo.
 Rebus angustis animosus atq;
 Fortis apparet: sapienter idem
 Contrahes uento nimum secundo
 Turgida uela.

Quid bellicosus cantaret: & scythas
Hypene quinti coguet: adria
Diuisus obiecto remittat
Querere: nec trepidet in usum
Pescantis cui pauca fugit retto
Leuis iuuentas & decor arida
Pellente lasciuos amores
Canitie facilemque sonum.
Non semper idem flotibus est honor
Vetris: neque uno luns rubens nitet
Vultu: quid eternis minorem
Consilij animum fatigas.
Cur non sub alta uel platano uel hac
Pinu iacentes sic temere: & tosa
Canos colorati capillos
Dum licet assyriaque nardo
Potamus unda: dissipat eurytus
Curas edaces: quis puer ocius
Restinguet ardentis falerni
Pocula praetercunte lymphe:
Quis deuium scortum elictus domo
Lyden: eburna dic age cum lyra
Maturus incomptum lacena
Mote: comam religata nodum

Nolis longa fere bella humanis
Nec durum Anibalem nec siculi mare
Pæno purpureum sanguine mollibus
Aptari cythare modis
Nec leuig lapithas & nimium meto
Hyleum: domitosque herculea manu.

Telluris iuuenes unde periculum
 Fulgens contremuit domus
 Saturni ueteris: tuq; pedestribus
 Dices historias proelia caesaris
 Meccenas melius ductaq; per uias
 Regum colla minantium
 Me dulcis dominae musa lycinae
 Cantus: me uoluit dicere lucidum
 Fulgentes oculos & bene mutuis
 Fidum pectus amoribus:
 Quam nec ferre pedem dedecuit choris
 Nec certare ioco nec dare brachia
 Ludentem nitidis uirginibus: sacro
 Dianae celebris die.
 Num tu quae tenuit diues achemenes
 Aut pinguis phrygie mygdonias opes
 Permutare uelis crine Lycinae
 Penas aut arabum domos:
 Dum flagrantia detorquet ad oscula
 Cervicem: aut facili leuitia negat
 Quae poscente magis gaudeat eripi
 Interdum rapere occupet.

Ille & nefasto te posuit die
 Quicūq; primum & sacrilega manu
 Produxit atq; in nepotum
 Peritiam obprobriumq; pagi
 Illum & patenti crediderim fui
 Regisse cervicem & penetralia
 Salsisse nocturno cruore
 Hospitis: ille uenena colchica.

& quicquid usquam concipitur nefas
Tastauit agro qui statuit meo
Tenuit lignum te caducum
Indomini caput immerentis.
Quid quisque uitet: nunq̃ hōi satis
Cautum ē in horat nauita bosphorum
Poenus p̃terfuit: neq̃ ultra
Ceta timet aliunde fata
Miles sagittas & celerem fugam
Parthi: catenas parthius & italum
Robur: sed improuisa lecti
Vidit rapuit: rapietq̃ gentes
Quam pene futura regna proletpine
& iudicantem uidimus eacum
Sedesq̃ discretas piorum: &
Aeolys fidibus querentem
Sappho: puellis de popularibus
& reseruantem plenius aures
Alce plectro: dura nauis
Dura fuge mala: dura belli
Vtrūq̃ sacro digna silentio
Muantur umbrae dicere: sed magis
Pugnas: & exactos tyrannos
Densum humeris bidet aure uulgi.
Quid mirum ubi illis carminibus stupens
Demittit atra helua centiceps
Aures: & intorti capillis
Eumenidum recreantur angues:
Quin & prometheus & pelopis parens
Dulci laborum decipitur sono
Nec curat orien leones:

A ut timidos agitare lynces.

Heu fugaces Posthume Posthume heu
 Labuntur anni: nec pietas moram
 Rugis ex instanti senectute
 Affert indomitaq; morti
 Non si truenis: quot quot erunt dies
 Amicis places illachrymabilem
 Plutona tautis: qui ter amplum
 Gerionem: Titonq; tristi
 Compescat unda: ^{habet} ~~est~~ omnibus
 Quicūq; terre munere uelamur
 Enauiganda: siue reges
 Siue inopes erimus coloni
 Fustra clemente Marte carebimus
 Fatalesq; rauci fluctibus adria
 Fustra per autumnos nocentem
 Corporibus metuemus austrum
 Viscendus ater flumine languido
 Cecylus etans: & danai genus
 Infame: damnatus longi
 Sisiphus æolidæ laboris
 Linguenda tellus & domus & placent
 Vixor: neq; harum quas colit arborum
 Te preter inuisas cupressos
 Vix breuem dominum sequetur
 Assummet heres cecuba dignior
 Setuata centum clauibus: & mero
 Tinguet pauimentum superbo
 Pontificum potiore cenis.

L Am pauca atatto iugera regia
Molles relinquent undiq; latius
Extenta uidentur luctino
Stagna lacu platanusq; celeb;
Eunet ulmos tum uolaria: &
Myrtus: & omnis copia uatium
Spargent oliuetis odorem
Fertilibus domino priori
Tum spissa tamis lautea feruidos
Excludet aestus non ita Romuli
Prescriptum: & intonsi Catonis
Auspiciis ueterumq; norma.
Priuatul illis census erat breuis
Comune magnum nulla decem pedis
Metata priuatul opacum
Porticus excipiebat arcton.
Hec fortuitum spernere cespitem
Leges sinebant: oppida publico
Sumptu iubentes: & deorum
Templa nouo decorare saxo.

O Tium diuos rogat impatienti
Pressus egeo: simul atra nubes
Condedit lunam: neq; certa fulgent
Sydeta nautis
O tium bello fumosa thrae
O tium medi pharetra decori
Grosphæ non gemmis neq; purpuraue
Hale nec auro.
Non n. gaze neque consularis
Summouet lictor miserol tumultus.

91
Mentis & cutas laqueata circum

Tecta uolantes.

Viuunt paruo bene cui paternum

Splendet in mensa tenui salinum

Hec leues somnos timor aut cupido

Sordidus aufert.

Quid breui forte iaculamur .eui

Multa: quid terras alio cadentes

Sole mutamus: patrie quis exul

Se quoque fugit?

Scandit .etatas uitiosa naues

Cura: nec turmas equitum relinquit

Ociot cetuis: & agente nimbos

Ociot euro.

Letus in praesens animus: quid ultra?

O dedit citate & amata lento

Temperet tisu: nihil ab omni

Parte beatum.

Abstulit clarum cita mors achillem.

Longa tithonum minuit senectus

& mihi forsan tibi quod negarit

Pottiget hora.

Tegreges centum ficuleque circum

Mugiant uacce: tibi tollit hūnūm

Apta quadrigis equa: te bis aphro

Murice tincte.

Vestunt lane: mihi parua cura: &

Spiratum graue tenuem camene

Patca non mendax dedit & malignum

Spernere uulgus.

Cur me querelis exanimas tuus?
Nec dys amicum est: nec mihi te prius
O bre mecenat meatum
G. rante decus columenq. rerum.
A h te mee si partem animae rapit
Maturior uis: quid moror altera
Hec catulus aequae nec superstes
I integer: ille dies utraq.
Ducet ruina: non ego perfidum
Dixi sacramentum: ibimus ibimus
Vtūq. praecedes supremum
C. arpete iter cornites parati
Me nec chimerae spiritus ignea
Nec si resurgat centimanus gigas
Diuellx unq. sic potenti
I iustitiae placitumq. patris
Seu libra seu me scorpionis aspicit
Formidolosus pars uolentior
Natalis hore: seu tyrannus
Hesperie captiuus unde
Vtūq. nostrum incredibili modo
Consentit altum: te iouis impio
Tutela saturno resurgens
Eripuit uolucrisq. fati
Tardauit alas cum ppulus frequens
Lætum theatris ter cepit sonum.
Me truncus lapsus cecidit
Sustulerat nisi faunus ictum
Dextera leuassx: mercurialium
Custos uitorum reddere uictimas
Aedemq. uotiua memento

Nos humilem feriemus agnam

Non ebur neq; aureum
 Mea renidet in domo lacunat
 Non trahet hynettie
 Percutunt columnas ultima reculas
 Aphrica neq; attali
 Ignotus heres regiam occupavi
 Nec Lachonice mihi
 Trahunt honeste putputas clientel
 At fides & ingenij
 Benigna uena e pauperetinq; diues.
 Me petit nil supra
 Diuix lacesso nec potentem amicum
 Largiora flagito.
 Satis beatus unius Sabini.
 Truditur dies die
 Noueq; pergunt interire luna.
 Tu secunda matrona
 Locas sub ipm funus & sepulchri
 Immemor struis domos
 Marisq; huius obstrepentis urget
 Summouete litota
 Patum locuples continente ripa.
 Quid quod usq; proximos
 Reuellis agri terminos
 Limites clientum
 Salis auarus pellitur paternos
 Insinu ferens deos
 & uxor & uir sordidosq; natos.
 Nulla certior tamen

Rapacis ovis sine destinata.
Aula diuitem mang
Hecum quid ultra tendis: aequa tellus
Pauperi recluditur
Regumq; pueril: nec satellites hoti
Callidum promethea.
Reuexit auro captus: hic superbum
Tantalum: atq; tantali
Genus cohercet: hic leuare fundum
Pauperem laboribus:
Vocatus atq; non uocatus audit.

Bacchum in remotis carmina rupibus
Vidi docentem: credite posteri
Nymphasq; discentes: ex aures
Captipedum satyrorum acutas
Heu ohe recenti mens trepidat metu
Plenoq; bacchi pectore turbidum
Latatur: heu ohe parce liber
Parce graui metuende tyro
Falsq; peruicax est mihi thyadas
Viniq; fontem lactis ex uberis
Cantare riuq; atq; truncis
Lapsa canis itetare mella:
Fas est ex leate coniugis aditum
Stellis honorem: testaq; penthei
Directa non leui ruina
Thracl ex exitum Lycurgi
Tu flectis amnes tu mare barbar?
Tu sepatatis uuidius in iugis.
Hodo cohercet iuperino.

Bistonidum sine fraude crines.
 Tu cum parentis regna per arduum
 Cobatis gigantum scanderet impia:
 Ræthum torlissi leonis
 Vnguibus horribiliq; mala:
 Quamq; choreis aptior & uocis.
 Ludusq; dictus: non sat idoneus
 Pugnae ferebaris sed idem
 Pacis eras mediisque belli.
 Te uidit insons cæterus aureo
 Cornu decorum lenitet æteteris
 Candam ex recedentis trilingui
 O te pedes tetigitq; ctura.

Non usitata nec tenui ferat
 Penna biformis per liquidum æthera
 Vates: neq; interris morabor
 Longius inuidiaq; maior
 Vires relinquam: non ego pauperum
 Sanguis parentum: non ego quem uocas
 Dilecte Mecænas obibo
 Nec stygia cohibebor unda
 Iam iam residuum æuribus aspera
 Pelles: & album mutos inalitem
 Superne nascunturq; leues
 Per digitos humerosq; plumæ
 Iam dedaleo oior leato
 Visam gementis litora Bosphori
 Syrtisq; getulas canorus
 Ales: hyperboreosq; campos.
 Me colebis & qui dissimulat metum

Marle cohortis datus: & ultimi
Disce hybet: thodanq; poter.
Absint inani funere uenie.
Luctusq; turpes & querimonie.
Compescet amorem ac sepulchri
Mitte superuacuos honores.

Q. ORATII FLACCI CA
RMINVM LIBER TER
TIVS

O Di prophanum vulgus: & atton
Fauete linguis: carmina non
prius
Audita: musatum sacerdos
Virginibus puerisque canto
Regum timendorum inproptius greges
Reges in ipsos impetum est iouis
Clari giganteo triumpho
Cuncta supercilio mouentis
Est ut uero uir latius ordinet
Arbusta sulcis: hic generosior
Descendat in campum petitor
Moribus hic meliorq; fama
Contendat: illi turba clientum
Sic maior: equa lege necessitas
Sortitur insignes: & imos.
O me capax mouet urna nomen.
Destructus cui semper impia
Cetuique pendet: non sicule dapet
Dulcem elaborabunt saporum
Non auium cythareq; cantus
Sonum reducent: sonus agrestium
Lenis uirorum: non humiles domos
Fastidit: umbrosamq; ripam
Non zephyris agitata tempe
Desyderantem quod satis est: neq;
Tumultuosum sollicitat mare
Nec leuius arctuti cadentis

I mpetus: aut orientis hedi
Non uerberate grandine uinee
Fundusq; mendax arbore nunc aqual
Culpante: nunc torrentia agros
Sydera: nunc hyemes iniquas
Contra pulces equora sentiunt
I actis in altum mobilibus: huc frequens
Cementa dimittit redemptor
Cum famulis: domusq; terre
Fastidiosus sed timor & mina
Scandunt eadem quo dominus neq;
Decedit: erata tremit: &
Post equitem sedet atra cura
Quod si dolentem nec phrygius lapis
Nec purpuratum sydere clarior
Delinit usus nec phaleræ
Vitel: achemeniumq; costum:
Cur inuidentibus postibus & nouo
Sublime ruri molliat atrium:
Cur ualle permutem sabina
Diuitias operosiores.

Angustam amice pauperiem pati
Robustus: acri militia purior
Condiscat: & parthos feroces
Vexet eques metuendus hasta
Vitamq; sub diuo: & trepidus agat
In rebus: illum ex mœnibus hostias
Matrona bellantis tyranni
Prospiciens: & adulta iurgo
Suspice: æheu ne rudis agminum.

Sponsus lateat regius asperum
 Tactu leonem quem cuncta
 Per medias rapit ira cedes
 Dulce & decorum est pro patria mori.
 Mortis & fugacem persequitur virum.
 Nec parit imbellis iuvenis
 Poplitibus timidus tergo.
 Virtus repulsa nescia sordide
 Instaminatis fulget honoribus.
 Nec ponit aut sumit secures
 Atburio populatis aure.
 Virtus recludens immeritis mori
 Cælum negata tentat iter via
 Cætuq; vulgares & udam
 Spermis humum fugiente penna
 Est & fidei tuta silentio
 Merces uetula qui ceteris sacrum
 Vulgarit archana sub hisdem
 Sit trabibus fragilemque mecum
 Soluat phasellum. sepe dispiter
 Neglectus incesto addidit integrum:
 Raro antecedentem scelestum
 Deserunt pede pena claudo.

Iustum & tenacem propositi uirum
 Non ciuium ardet praua iubentium:
 Non uultus instantis tyranni
 Mente quatit solida neq; auster
 Dux inquieti turbidus adriæ
 Nec fulminantis magna manus iouis
 Si fractus illabatur orbis

Impavidum ferient tuum.
Hac arte pollux & uagus hercules
Inuisus arces attigit igneas.
Quos inter Augustus recumbens
Purpureo bibit ore nectar.
Hac te merentem Bacche pater tue
Vexere tygres indocili iugum
Collo trahentes hac quirinus
Martis equis acheronta fugit
Gratum eloquuta consiliantibus
Inone diuis ilion ilion
Fatalis incestusq; iudex
Ex mulier peregrina uertit
In puluerem ex quo destituit deos
Mercede pacta Laomedon mihi
Casteq; danatum minervae.
Cum populo & duce fraudulento.
Iam nec lacena splendet adultera
Famosus hospes nec priami domus
Periura pugnaces achiuq;
Hec totisq; opibus refringit
Hostisq; ductum seditionibus
Bellum cesedit protinus & graues
Iras & inuisum nepotem
Troica quem peperit sacerdos
Marti redonabo illum ego lucidas
In nite sedes ducere nectaris
Succos & adscribi quietis
Ordinibus patiar deorum
Dum longus interseuiat ilion
Romamq; pontus qualibet exules

In parte regnante beati:
 Dum Priami Paridisq; busto
 Insultet armentum & catulos fere
 Celent inulte: stet capitolium
 Fulgens triumphatisq; possit
 Roma ferox dare iura medis
 Horrenda late nomen in ultimas
 Extendat oras: qua mediis liquor
 Sertitur eutopen ab aphro
 Qua tumidus rigat arua nilus
 Autum ureperitum & sic melius situm
 Cum terra celat spernes fortior
 Quam cogere humanos in usus
 Omne sacrum sapiente dextra.
 Quicunq; mundo terminus obstitit
 Hunc tanget armis uisere gestiens
 Qua parte debacchentur ignes:
 Qua nebulae pluuijque rores.
 Sed bellicosis fata queritibus
 Hac lege dico ne nimium pijs
 Rebusq; fidentes auite
 Tecta uelint reparare troie
 Troie renascent alite lugubri
 Fortuna tristi clade iterabitur
 Dicente uictrices cateruas
 Coniuge me iouis & sorore.
 Ter si resurgat murus aeneus
 A uictore phoebo: ter peteat meis
 Excisus argiuis: ter uxor
 Capta iurum puerosq; plorq;
 Non haec iocose conueniet lyra.

Quo musa tendis: desine periclitari
Referte sermones decorum: &
Magna modis tenuare paruis.

Descende celo: & dic age tybia
Regina longum calypte meos
Sed uat nunc manus acuta
Sed fidibus cytharae phoebe
Audis: an me ludis amabilis
Infamia: audire & uideor pios
Errare per lucos: amoene
Quos & aquae subeunt & aere.
Me fabulose uulture inapulo
Nutticil extra limen apuliae
Lude fatigatumque somno
Fronde noua puerum palumbes
Texere mirum quod foret omnibus
Quicumque celsae nidum acheruntiae
Saltusque banting & aruum
Pingue tenent humilis ferenti
Ut tuto ab atris corpore iuperis
Dormirem & uisil: ut pmeret facta
Laurum collocataque myrto
Non sine diis animosus infans
Vester camoenae uester in arduis
Tollor sabing: seu mihi frigidum
Preneeste: seu tibus supinum.
Sed liquide placuere baiae
Vestris amicum fontibus & choris
Non me philippis uersa acies tetra
Deuota non extinxit arbor.

Nec sicula Palinurus unda
 Vtūq; mecum uox eritis: libens
 Insanientem nauitabos phorum
 Tentabo: & arentes harenas
 Litoris assytij tuator
 Visam britannos hospitibus feros
 & scythicum inuolutus amnem
 Vos caesarem altum militia simul
 Efflas cohortes abdidit oppidis
 Finit quærentem labores
 Pierio tectatis antro.
 Vos lenæ consilium: & datis: & dato
 Gaudetis almae scimus ut impio
 Titanas: immanemq; turmam
 Fulmine sustulerit caduco:
 Qui terram inertem: qui mare temperat
 Ventosum: & urbes: regnaq; tristia
 Duosq; mortalesq; turmas.
 Imperio regit unus æquo.
 Magnum illa tectotem intulerit ioui
 Fident uuentus horrida brachijs
 Fartelsq; tendentes opaco
 Pelion imposuisse olympo
 Sed quid typhoeus & ualidus minas
 Aut quid minaci porphyrion statu
 Quis rhetus euulsisq; truncis
 Encheladus iaculator audax
 Contra sonantem Palladis ægida
 Possent tuentes hinc audus stetit
 Vulcanus: hinc matrona iuno
 & nunq̃ humeris positurus arcum

Qui tote puro castaliae n̄ lauit
Cuius solutq; qui lytiae tenet
Dumeta: natalemq; syluam
Deliul ex patareul apollo
Vix consilij expet: mole ruit sua
Vim temperatam dij quoq; ptouehunt
In maui idem odere uires
Omne nefas animo mouentes
Testis meatum centumanul gyal
Sententiarum notul ex integre
Temperator orion diana
Virginea domitul sagitta
Iniecta monstris terra dolet suis
Maeretq; parthul fulmine lutidum
Mussos ad horum nec peredit
Imposita celer ignis aethnam
Incontinentis nec titij recur
Relinquit ales: nequitiae additul
Custos amatorem trecenta
Pirithoum cohibent cathene.

CAelo tonantem ^{di}cedimus iouem
Regnare praesens diuul habebit
Augustus: adiectul britannul
Impetio grauibulq; Persul
Miles ne crassi coniuge barbara
Turpis maritul uixit ex hostium:
Proh curia inuersiq; mores
Consenuit socerorum in armis
Sub rege medo marul ex apulul
Anciliorum nominis ex toge.

Oblitus eternaeq; ueste
 In columi iouis & urbe roma.
 Hæc cauerat mens prouida teguli
 Dissidentis conditionibus
 Fœdis & exemplo trahentis
 Perniciem ueniens in æuum
 Si non periret immiserabilis
 Captiua pubes. signa ego puniis.
 Affixa delubris & arma
 Militibus sine cede dixit
 Direpta uidi. uidi ego cuium
 Retorta tergo brachia libero:
 Portasq; clausas & arua
 Marte coli populata nostro
 Auro repensul scilicet acrior
 Miles redibit flagitio additis
 Damnum. neq; amissos colores
 Lana refert medicata fuco.
 Hæc ueta uirtus: cum semel exiit:
 Curat reponi deterioribus
 Si pugnat extricata densis
 Cera a plagis. erit ille fortis
 Qui perfidiss^{se} se credit hostibus:
 & Marte poenos protulerit altero:
 Qui lora restrictis lacertis
 Sensit iners timuitq; mortem
 Hic unde uitam sumeret inscius:
 Pacem duello miscuit. o pudor:
 O magna Kartago probrosis
 Alios italie tuinis
 Fectur pudice coniugis osculum.

Paruosq; natos: ut capitis minor
Abse renouisse: & utilem
Toruus humi posuisse uultum
Donec labantes consilio patres
Fumaret auctor: nunq; alias dato
Interq; moerentes amicos
Egregius properaret exul
Atqui sciebat que sibi barbarus
Tortor pararet: non aliter tamen
Dimouit obstantes propinquos
& populum reditus morantem
Quasi clientum longa negotia
Diudicata lite relinqueret
Tendens uenast^{an} in agros
Aut Lacdemonium Tarentum.

Relicta maiorum ueritatis lues
Romane: donec templa refeceris
Aedesq; labentes deorum: &
Fceda nigro simulacra fumo
Dixit te minorem quod geris: imperas
Hinc omne ptincipium: huc refer exitum.
Dum multa neglecti dederunt
Hesperie mala luctuose
Interq; monebis: ex patris manus
Non auspicans contudit impetus
Hostes & adiecisse praedam
Torquibus exiguis renidet.
Pene occupatam seditionibus
Deleuit urbem dacus: & ethiops
Hic classe formidatus: ille

Missilibus melior sagittis
 Fecunda culpe secula: nuptias
 Pium inquinante & genus & domos.
 Hoc fonte derivata clades
 In patiam: populumq; fluxit.
 Motus doceri gaudet iunior
 Maruta uirgo & insignitur artubus
 Et am nunc: & incestos amoret
 De tenero meditatatur ungui.
 Mox iuniores querit adulteros
 Inter mariti uina neq; eligit
 Cui donec unpermissa raptim
 Gaudia luminibus remotis
 Sed uissa cotam non sine consilio
 Surgit marito: seu uceat institutor:
 Seu nauis hispanæ magister
 Dedeorum pretiosus emptor
 Non his iuuentus orta parentibus
 Infecit æquor sanguine punice.
 Pyrrhumq; & ingentem cecidit
 Antiochum: Anibalemq; diuturnum:
 Sed rusticorum mascula militum
 Proles: fabellis docta ligonibus
 Versare glebas & seueræ
 Matris ad arbitrium recisos
 Portare fustes: sol ubi montium
 Mutatq; umbras & uirga demetq;
 Bobus fatigatis amicum
 Tempus agens abeunte curru
 Damnosa quid non imminuit dies:
 Aetas parentum prior auis tulit

Nos nequiores mox daturos
Progeniem vitiosiorum.

Quid flet Asterie quem tibi candidi
Primo restituent uere fauorū
Thynna meta beatum
Constantis iuuenem fide
Gygenille notis actus adoricum
Post insana caput sydera
Frigidas noctes non sine multis
Inlomis lachrymis agit.
Atqui sollicitus nuntius hospite
Suscipere Cloen & miseram tuū
Ducens ignibus uris
Temptat mille uasce modis:
Vt proetum mulier perfida credulum
Falsis impulerit criminibus: nimis
Casto belletrio phonti:
Maturare necem refert
Narat pene datum pelta Tartaro
Magneſſam hippolytem dum fugit
Abitinent & peccare docentes
Fallax historeas mones
Fustra: nam scopulis surdior Icarus
Voces audit adhuc integer: at tibi
Nec uicinus enipeus.
Plurimum iusto placeat: caue
Quamuis non alius flectere equū sciens
Aequē conspicitur gramine matris:
Nec quisquam citus aequē
Tusco denatat alueo:

Prima nocte domum claude neq; inuias
 Sub cantu querule despice tibia:
 Ex te sepe uocanti
 Duram difficilis mane

Martij celebri quid agam Kalendis
 Quid uelint flores & acerra thuris
 Plena: miratis positusq; carbo
 In cespite uiuo.
 Docte sermonis utriusq; lingue
 Voueram dulces epulas & album
 Libero captum prope funeratus
 Arboris ictu.
 Hic dies anno redeunte festus
 Corticem astrictum pice dimouebit
 Amphore fumū bibere instituta
 Consule Tullo.
 Summe Mecenat cyathos amici
 Sospicis centum: & uigiles lucernas
 Perfer in lucem: procul omnis esto
 Clamor & ira.
 Mitte ciuiles super vrbe curas.
 Occidit Daci cotisonis agmen.
 Mœdus infestus sibi luctuosus
 Dissidet armis.
 Stetit hispanæ uetus hostis ore.
 Cantaber seta domitus cathena.
 Iam scythæ laxo meditantur arcu
 Cedere campis.
 Negligens nequa populus laborq;
 Parce priuatus numium cauere: &

Dona presentis cape letus hunc.
Linque seuera.

Donec gratius eram tibi
Nec quisq̃ potior brachia candida
Cetiui iuuenis dabat
Persatum uigui rege beatior
Donec non aliam magis
Atisti: neq̃ erat lydia post chloen
Multi lydia nominis
Romana uigui clarior ilia
Menum chressa chloe riget
Dulces docta modos: & cythare sciens
Pro qua non metuiam mori
Si patcent anime fata superstiti
Me torret face mutua
Thurini Calais filius Ortipi
Pro quo his patiar mori:
Si patcent puero fata superstiti
Quid: si prisca tedit venus:
Diductosq̃ iugo cogit aneo
Si flaua excutitur chloe
Reiecteq̃ patet ianua lydia
Quamq̃ lydete pulchrior
Ille est: tu leuior cortice: & imptor
I tacundior Adria
Tecum uiuere amem: tecum obeam libens.

Extemum Tanaim si biberes Lyce
Seuo nupta uiro me tamen aspetas
Profectum ante fores obicere incolis.

Plorares aquilonibus
 Audis quo strepitu ianua: quo nemus
 Inter pulchra situm tecta remugiat
 Ventis: & positas ut glaciēt niues
 Puro numine iupiter
 Ingratam ueneri pone superbiam
 Ne currente retro funis eat rota
 Non te penelopen difficilem procis
 Tirrhēnus genuit patens
 O quamuis neq; te munera: nec preces:
 Nec tinctus uiola pallor amantium:
 Nec uir pueria pellice sauius
 Curuat: supplicibus tuis
 P arcas: nec rigida mollior aesculo:
 Nec mauius animo mitior anguibus
 Nec hoc semper erit liminis aut aquæ
 Cælestis patiens latus:

Mercuri: nam te docilis magistro
 Mouit amphion lapides canendo
 Tuq; testudo resonare septem
 Callida neruis
 Nec loquax olim: neq; grata nunc &
 Diuitum mensis: & amica templis:
 Dic modos lydæ quibus obstinatas
 Applicæ aures
 Quæ uelut latis æqua trima campis:
 Ludit exultum: metuitq; tangi
 Nuptiarum expertis: & adhuc protertio
 Cruda marito
 Tu potes tigres: comitesq; siluas

Ducere: & riuos celeres morati
Cessit immanis tibi blandienti
Ianitor aulae
Cerberus: quamuis furiale centum
Muniant angues caput eius atque
Spiritus teter: saniesq; manet
Ore trilingui.
Quin & Ixion tyriosq; uultu
Risit inuito stetit urna paulum
Sicca: dum grato danai puellas
Carmine mulces.
Audiat lyde scelus atque notas
Virginum poenas: inane lymphæ
Dolum fundo pereuntis imo
Seraq; fata.
Que manent culpas etiam sub horco
Impie: nam quid potuere maius
Impie: sponfos potuere duro
Perdere ferro.
Vna de multis face nuptiali
Digna per uirum fuit in patentem
Splendide mendax & in omne uirgo
Nobilis æuum.
Surge quæ dixit iuueni marito
Surge ne longus tibi somnus: unde
Non times: detur socerum & scelestas
Falle sorores
Que uelut nactæ uitulos læne
Singulos heu lacerant: ego illis
Mollior: nec te feriam: neq; intra
Claustra tenebo

121
Me pater saeuus honeret cathenis
Quod uiro clementi misero peperci
Me uel extremos numidarum in agros
Classe releget.

I pedes quo te rapiunt & auræ
Dum fauet nox : & uenit : I : secundo
O mine : & nostri memorem sepulcro
Sculpe querelam.

Miseratum est : neq; amori dare ludum
Neq; dulci mala uino lauere : aut ex

A nimari metuentes patruæ uer
Bera lingue.

Tibi qualum cythereæ puer ales

Tibi telas operoseq; minerue

Stadium aufert neobule liparci.

Nitor hebræ.

Simul unctos tyberinis humeros la

uit in undis : eques ipso melior bel

Leophonte : neq; pugno : neq; segni

Pede uictus.

Catus idem per apertum fugientes

Agitato grege ceruos iaculari : &

Celer arto latitantem fruticeto ex

Cipere aprum.

Frons blanditiæ splendor uitro
Dulci digne mero : non sine floribus
Cras donaberis hædo.

Cui frons turgida cornibus

Primis & uenietem & proelia destinant

Frustra: nam gelidos inficiet tibi
Rubor sanguine riuos
Lasciui soboles gregis
Te flagrantis atros hora canticule
Nescit tangere: tu frigus amabile
Fessis uomere tauris
Præbes & pecori uago
Fies nobilium tu quoque fontium
Me dicente cauis impositam ilicem
Saxis: unde loquaces
Nimphæ defiliunt tuæ

Herculis ritu modo dictas o plebs
Morte uenalem petisse lauræ
Cæsar hyspana repetit penates
Victor ab ora
Vnico gaudens mulier marito
Prodeat iustis operata diuis
Est soror clari ducis: & decora
Supplice uicta
Virginum matres iuuenumq; nuper
Sospiram: uos o pueri: & puellæ
Iam uirum experite male ominatus
Parcite uerbis
Hic dies uere mihi festus atraf
Eximet curas: ego nec tumultum
Nec mori per uim metuiam: tenente
Cæsare terras
Ipete unguentum: putræ et coronas
Est cadum marsi memorem duelli
Spartacum si qua potuit uagantem

Fallere testa
 Dic & arguta properet nata
 Myrrheum nodo cohibere crinem
 Si per inuisum mota ianitorem
 Fiet abito
 Lenit albescens animos capillus
 Litium & rixæ cupidos proterua
 Non ego hæc ferrem calidus iuuenta
 Consule planco.

Vxor pauperis ibici
 Tandem nequitie fige modum tuæ
 Famosisq; laboribus
 Maturo propior desine funeri
 Inter ludere uirgines
 Et stellis nebulam spargere candidus
 Non si quid pholoen satis
 Et te dori dec& filia rectius
 Expugnat iuuenum demof
 Pulso thyas uti concita tympano
 Illam cogit amor noti
 Lasceuiæ similem ludere caprea
 Telang prope nobilem
 Tonsæ luceriam non cytharæ decet.
 Nec flos purpureus rosa
 Nec poti uetulam fecerit tenuis cadit :

Inclusam danaen turris ænea
 Robustæq; fores : & uigilum canum
 Tristes excubie munierant satis
 Nocturnis ab adulteris .

S i non acrisium uirginis abdita
C ustodem pauidum iupiter & uenit
R isissent: fore enim tutum iter & patens
C onuerso in pretium deo
A urum per medios ite satellites
E t parumpere amat saxa potentius
I ctu fulmineo concidit auguris
A rgiui domus obluctum.
D emerfa excidio. diffidit urbium
P ortas uir macedo & subruit æmulos
R eges muneribus. munera nauium
S æuos illaqueant duces.
C rescentem sequitur cura pecuniam.
M aiorumq; fames. iure perhorui
L ate conspicium tollere uerticem
M oetenas equitum decus
Q uanto quisq; sibi plura negauerit.
A bdiis plura feret. nil cupientium
N udus castra peto & transfuga diuitum
P artes linquere gestio
C ontempta dominus splendidior rei
Q uam si quicquid arat impiger apulus.
O ccultare meis diceret horreis:
M agnas inter opes inops.
P ure riuus aquæ. siluaq; iugerum
P aucorum & segetis certa fidel mea
F ulgentem: imperio fertilis a phrica
F allit sorte beator
Q uanquam nec calabriæ mella ferunt apes
N ec lestrigonia bacchus in amphora
L anguescit mihi: nec pinguis gallicis

104
Crescunt uellera pascuis
Importuna tamen pauperies abest.
Nec si plura uelim: tu dare deneges
Contracta melius parua cupidine
Vectigalia porrigam
Quam si migdonius regnum ahiatici
Campis continuem. multa petentibus
Desunt multa: bene cui decus obtulit
Parua: quod satis est manu.

Ali uetusto nobilis ablamo
Quando & priores hinc lamias ferunt
Denominatos & nepotum.
Per memores genus omne fastos
Auctore ab illo ducis originem
Qui formiarum moenia dicitur
Princeps. & in nantem maricæ
Littoribus tenuisse lyram
Late tyrannus cras foliis nemus
Multis: & alga littus in utili
Demissa tempestas ab euro
Sternet: aquæ nisi fallit augur
Annosa cornix dum potes aridum
Compone lignum. cras genium & mero
Curabis: & porco humestri
Cum famulis operum solutis.

FAune nympharum fugientum amator
Per meos fines & aprica rura
Lenis incedas habeasq; paruus
Aequus alumnus.

S i tener pleno cadit hœdus anno
L arga nec desunt ueneris sodali
V ina crathera: uetus ara multo
F umat odore.
L udit herboſo pecus omne campo
C um tibi nona redeunt decembris
F estus in pratis uacat ocioſo
C um boue pardus.
I nter audaces lupus errat agnos
S pargit agreſtes tibi ſilua frondes
G audet inuiſam pepuliſſe foſſor
T er pede terram.

Q uantum diſter ab inacho
C odrus non timidus pro patria mori
N arras & genus æci
E t pugnata ſacro bella ſub illo
Q uochium pretio cadum
M ercemur quis aquam temperet ignibus
Q uo prebente domum & quota
P elignis cateam frigoriſus: taceſ
D a lune propere noue
D a noctis mediæ: da puer auguriſus
M urenæ: tribus: aut nouem
M iſcentur cyathis pocula commodis
Q ui muſas amat imparis
T ernos ter cyathos attonitus petet
V ates: triſ prohibet ſupra
R ixatum metuens tangere gratia
N udis iuncta ſororibus
I nſanire iuuat cur heracinthiæ

Cessant flamina tibia:
 Curpendent tacita phystula cum lyra:
 Parcentes ego dexteras.
 O di. sparge rosas audiat inuidus
 Dementem strepitum lycus:
 Et uicina seni non habilis lyco
 Spissa te nitidum coma
 Puro te similem telephe uespere
 Tempestiua petit eloe
 Melentus glycerę torret amor mea

Non uides quanto moueas periclo
 Pyrrhe getulę catulos leane
 Dura post paulum fugies in audax
 Proelia raptor
 Cum per obstantes iuuenum cateruas
 Ibit insignem repetens nearchum
 Grande certamen: tibi pręda cadat
 Maior an illi
 Interim dum tu celeres sagittas
 Promis: hæc dentes acuit timendos
 Arbitr pugnę posuisse nudo
 Sub pede palmam.
Merrur & leni recreasse uento
 Sparsum odoratus humerum capillis
 Qualis aut nireus fuit. aut aquosus
 Raptus ab ida

ONata mecum consule manliolo
 Seu tu querelas: seu geris iocos
 Seu rixam & insanos amores:

S eu facilem pia testa sonum
Quocumq; lectum nomine masticum
Seruas: moueri digna bono die
Descende coruino iubente
Promere languidiora uina
Non ille quanquam socraticis madet
Sermonibus: te negliget horridus:
Narratur & prisci catonis
Sæpe mero caluisse uirtus.
Tu lene tormentum ingenio amoues
Plerumq; duro tu sapientium.
Curas: & arcanum iocoso
Consilium retegis lyco.
Tu spem reducis mentibus anxiiis
Viresq; & addis cornua pauperi
Post te neq; iratos trementi
Regum apices neq; militum arma.
Te libet & si laxa aderit uenus
Sognesq; nodum soluere gratia
Viresq; producent lucernæ
Dum rediens fugat astra phoebus.

Montium custos nemorumq; uirgo
Quæ laborantes utero puellas
Ter uocata audis: adimi sq; leto
Diua triformis.
Imminens uillæ tua pinus esto:
Quam per exactos ego latus annos
Verris obliquum meditantis ictum
Sanguine donem.

Caelo supinas si tuleris manus
 Nascente luna rustica phyllide
 Si thure placaris & horna
 Fruge lares: auida q; porca:
 Nec pestilentem sentiet aphricum
 Foecunda uitis nec sterilem seges
 Rubiginem. aut dulces alumni
 Pomifero graue tempus anno
 Namquæ niuali pascitur algido
 Deuota: quercus inter & ilices
 Aut crescit albanis in herbis:
 Victima pontificum secure
 Cervice tinguet: & nihil attin&
 Tempore multa cede bidentium
 Paruos coronantem marino
 Rore deos fragiliq; myrto
 Immunis aram si tenuit manus
 Non sumptuosa blandior hostia
 Mollibit auersos penates
 Farre pio & saliente mica.

Intactis opulentior armenta
 Thesauris arabum & diuitis india
 Cementis licet occupes
 Tyrrenum omne tuis: & mare ponticum
 Si figit adamantinos
 Summis uerticibus dira necessitas
 Clauos: non animum metu
 Non mortis laqueis expedies caput
 Campestres melius scythæ
 Quorum plaustra uagas ruthe trahunt domos

251
Viuunt & rigidi getæ:
Linetata quibus iugera libera
Friges & cererem ferunt:
Nec cultura placet longior annua
Defunctum q; laboribus
Aequali recreat sorte uicarius
Illic matre carentibus
Priuignis mulier temperat innocens
Nec dotata regit uirum
Coniunx: nec nitido fidit adultero
Dof est magna parentum
Virtus & metuens alterius uiri
Certo foedere castitas
Et peccare nefas: aut pretium mori
O quisquis uolet impias
Cædes aut rabiem tollere ciuicam
Si quaret pater urbium
Subscribi statuis: indomitam audeat
Refrenare licentiam
Clarus post genitis quatenus heu nefas
Virtutem incolumen odimus
Sublatam ex oculis querimus inuidi
Quid tristes querimonie
Si non supplicio culpa reuditur
Quid leges sine moribus
Vanæ proficiunt: si neq; feruidis
Pars inclusa caloribus mundi:
Mundi nec boreæ finitimum latas
Durata q; solo niues
Mercatorem abigunt: horrida callidi
Vincunt æquora nautæ

Magnū pauperies obprobrium iubet
 Quidvis & facere & pati.
 Virtutisq; uiam deserit ardua
 Vel nos in capitolium.
 Quo clamor uocat: & turba fauentium.
 Vel nos in mare proximum:
 Gemmas et lapides aurum & inutile
 Summi materiem mali:
 Mittamus scelerum si bene poenitet
 Tradenda cupidinis
 Praui sunt elementa & tenera nimis
 Mentel asperioribus
 Formanda studiis nescit equo rudis
 Herere ingenuus puer:
 Venariq; tum & ludere doctior
 Seu græco uibeas troco:
 Seu malis uetata legibus alea
 Cum petiura patris fides
 Consortem socium fallat & hospitem
 Indignoq; pecuniam
 Hatred properet: scilicet improbe
 Crescunt diuitie tamen
 Cuius nescio quid semper abest rei.

Quo me bachæ rapis tui
 Plenum: quæ nemora aut quos agor in
 Vclor mente noua quibus specus
 A ntris egregi caesaris audiar
 A eternum meditando decus
 S tellis inferere & concilio iouis
 D icam insigne recens: adhuc

Indictum ore alio non secus in iugis
Ex somnis stupet euchias
Hebrum prospiciens: & niue candidam
Thracen ac pede barbaro
Lustratam thodopen ut mihi deuio
Rapas & uacuum nemus
Mirari libet. o naiadum potens
Baccharumq; ualentium
Procerae manibus uertere fraxinos
Nil paruum aut humili modo
Nil mortale loquar dulce periculum est
O lenæ sequi deum
Cingentem utili tempora pampino

Vixi puellis nuper idoneus
Et militavi non sine gloria
Nunc arma: defunctumq; bello
Barbiton hic paties habebit
Leuam marinæ qui ueneris latus
Custodit: hic hic ponite lucida
Funalia et uestes: & arcus
Oppositis foribus minaces
O quæ beatam diua regis cyprum: et
Memphim carentes sithonia niue
Regina sublimi flagello
Tange chloen semel arrogantem

Impios patre recinentis omen
Ducat & pregnantis canis: aut ab agro
Raua decurrens lupa lanuino
Foetaq; uulpes

Rumpat & serpens iter institutum
 Si per obliquum similis sagitte
 Terruit mannos. ego quid timebo
 Prouidus auipex.
 Ante quam stantes reperat paludes
 Imbrium diuina aus imminentum.
 Oscinem coruum prece suscitabo
 Solis ab ortu.
 Si licet felix ubicunq; mauius
 Et memor nostri galathea uiuas
 Te neq; leuius uetet ire picus
 Nec uaga cornix
 Sed uides quanto trepidet tumultu
 Pronus orion. ego quid sit ater
 Adria noui sinus. & quid albus
 Peccet iapix.
 Hostium uxores. pueriq; cecos
 Sentiant motus orientis austri. et
 Aequoris nigri fremitum. et trementes
 Verbere ripas.
 Sic & europa nuiem doloso
 Credidit tauro latus & scatentem
 Beluis pontum. mediasq; fraudes
 Palluit audax
 Nuper in pratis studiosa florum. et
 Debita nymphis opifer corone
 Nocte sublustri nihil astra preter
 Vidit & undas
 Quæ simul centum tetigit potentem
 Oppidis creten. pater o relictum
 Filia nomen pietasq; dixit

Victa furore.
Vnde quo ueni: leuis una mors est
Virginum culpæ: uigilans ne ploro
Turpe commissum: an uitæ catentem
Ludit imago
Vanaquæ porta fugiens eburna
Somniam ducit: melius ne fluctus
Ire per longos fuit an recentes
Carpere flores:
Siquis in famem mihi nunc iuuentum
Dedat irata: lacerare ferro &
Frangere enitar modo multum amati
Cornua tauri.
Impudens liqui patris penates
Impudens orcum moror: o deorum
Siquis hæc audis utinam inter errem
Nuda leones:
Antequam turpis inacies decentis
Occuper malas: teneraq; fucus
Defluat præda: speciosa quarto
Pascere tigres.
Vilis eutopæ: pater urget absens:
Quid mori cessas: potes hic ab brno
Pendulum zona bene te secuta
Lædere collum:
Siue te rupes & acuta loeto
Saxa delectant age te procelle
Crede ueloci: nisi herile manus
Carpere pensum
Regius sanguis: dominaq; tradi
Barbata pellex aderat querenti

Perfidum ridens uenus: & remisso

Filius arcu.

Mox ubi lufit satis abstineto

Dixit iratum: calidaq; rixa.

Cum tibi inuisus laceranda reddet

Cornua taurus.

Vxor inuicti iouis esse nescis

Mitte singultus bene ferre magnam

Disce fortunam: tua sectus orbis.

Nomina ducet.

F Isto quid potius die

Neptunni faciam: promittit reconditum

Lida strenua cerubum

Munusq; adhibe uim sapientia

Inclinare meridiem.

Sentis ac uetuli ster uoluctis dies

Potris diripere horreo

Cessantem bibuli consilis amphoram:

Nos cantabimus inuicem

Neptunum: et uirides nereidum comas

Tu curua recines lyra

Latomam: et ceteris spicula canthys

Summo carmine: quæ gridon

Fulgensq; tenet cycladas & paphon

lunctis uisit oloribus.

Dicetur merita nox quoq; nenia

T Yrrhena regum progenies tibi

Non ante uerso lene mery cado

Cum flore meeoenas rosatum &

P ressa tuis ballanus capillis
I am dudum apud me est. eripe te mora.
N e semper udum tribur. et esulæ
D ecliue contempleris aruum. &
T elegoni iuga parricidæ.
F astidiosam desere copiam. &
Molem propinquam nubibus arduis.
O mitte mirari beatæ.
F umum. & opes. strepitumq; romæ.
P lorumq; gratæ diuitibus uices.
Mundæq; paruo sub lare pauperum.
C oene. sine auleis. & ostro
S olicitam explicuere frontem
I am clarus occultum andromedæ pater
O stendit ignem iam procyon furit
Et stella ue sani leonis
S ole dies refferente siccos
I am pastor umbras cum grege languido
R uumq; fessus quærit. & horridi
D ameta syluani. caretq;
R ipa uagis taciturna uentis.
T u ciuitatem quis deceat status
C uras. & urbi sollicitus timor.
Q uid seres. et regnata cyro
B actra parent tanaisq; discors.
P rudens futuri temporis exitum
C aliginosa nocte premit deus.
R idetq; si mortalis ultra
F as trepidat. quod adest memento
C omponere æquus cætera fluminis
R uui feruntur. nunc medio alueo

Cum pace delabentis hetruscum
 In mare nunc lapides adesos
 Surpesq; raptas & pecus & domos
 Voluentis una non sine montum
 Clamore: vicinaq; sylva
 Cum fera diluuiis quietos
 Irritat amnes: ille potens sui
 Latulq; deget: cui licet in diem
 Dixisse iuxi: cras uel atra
 Nube polum pater occupato
 Vel sole puro: non tamen irritum
 Quodcumq; retro est efficiet: neq;
 Distinget infectumq; reddet:
 Quod fugiens semel hora uexit
 Fortuna lauo iuxta negotio: &
 Ludum insolentem ludere pertinax
 Transmutat incertos honores
 Nunc mihi nunc alii benigna
 Laudo manentem: si celeres quatit
 Pennas: resigno quae dedit & mea
 Virtute me inuoluo: probamq;
 Pauperem sine dote quaro
 Non est meum si magiat aphricis
 Malus procellis: admiseras preces
 Decurrere: & uotis pacisci
 Ne cypria: tyriaq; merces
 Addant auaro diuitias mari.
 Tunc me biremis praesidio scaphae
 Tutum per egeos tumultus
 Aura feret: geminusq; pollux

Exegi monumentum ære perennius
Regaliq; situ pyramidum altius
Quod non umber edax non aquilo impotens
Possit diruere: aut innumerabilis
Annorum series: & fuga temporum
Non omnis moriar: multa q; pars mei
Vitat libitinam: usq; ego postera
Crescam laude: recens dum capitolium
Scandet cum tacita uirgine pontifex
Dicar qua uiolens obstrepit aufidus
Et qua pauper aquæ daunus agrestum
Regnator populorum: ex humili potens
Princeps æolium carmen ad italos
Deduxisse modos: sume superbiam
Quæsitam meritis: et mihi delphica
Læuro cinge: uolens melpomene comam

**Q. ORACII FLACCI SE
RMONVM LIBER QVART**

Intermissa uenus diu V
Rursus bella moues: parce precor: pre
Non sum qualis eram: bona cor
Sub regno cinata: desine dulcium
Mater sæua cupidinum
Circa lustra decem flectere mollibus
Iam durum imperiis abi
Quo blandæ iuuenum te reuocant preces
Tempestiuus in domo
Pauli purpureis alesoloribus
Comessabere maximi
Si tortere iecur quæris idoneum

111

Namq; & nobilis & decens
Et pro sollicitis non tacitus reis
Et centum puer artium
Late signa feret militiae tuae
Et quandoq; potentior
Largis muneribus riserit æmuli
Albanos prope te lacus
Ponet marmoream subtrahet cypria
Illic plurima naribus
Ducet thura: lyra; q; & berecynthia
Delectabere tibia
Mustis carminibus non sine fistula
Illic bis pueri die
Numen cum teneris uirginibus tuum
Laudantes pede candido
In morem saluum ter quatient humum
Me nec formina: nec puer
Iam nec spes animi credula mutui
Nec certare uiuat mero:
Nec uincere nouis tempora floribus
Sed cur heu ligurine: cur
Manat rara meas lachryma per genas
Cur facunda parum decoro
Inter uerba cadit lingua silentio
Nocturnis ego somnis
Iam captum teneo: iam uolucrem sequor
Te per gramina martii
Campi: te per aquas dure uolubiles

Pyndatum quisq; studet æmulari
Iulæ: caratis ope dædalea

N uitur pennis : uitreo daturus
Nomina ponto
M onte decurrens uelut amnis imbres
Q uem super notas aluere ripas
F eruet immensusq; ruit profundo
Pindalus ora
L aurea donandus apollinati
S eu per audaces noua dithirambos
V erba deuoluit : numerisq; fertur
Lege solutus
S eu deos regesq; canit deorum
S anguine per quos cecidere iusta
M orie centauri : cecidit tremenda
Flamma chimæ
S uic quos ælea domum reducit
P alma celestes pugilem uel equum ut
D icit : & centum potiore signis
Munere donat.
F lebili sponsæ uuenemq; raptum
P lorat : & uires : animumq; moresq;
A ureos educit in astra : nigroq;
Inuidet orco
M ulta diræum leuat aura cygnum
T endit antoni quoniam in altos
N ubium tractus ego apis matina
More modoq;
G rata carpentis thyma per laborem
P lurimum : circa nemus uuidiq;
T yburis ripas operosa paruus
Catmina fingo.
C oncines maiore poeta plectro

Cæsarem quandoq; trahet feroces
 Per sacrum cliuum merita decorus
 Fronde sicambros.
 Quo nihil maius melius ue terris
 Fata donauere boniq; diui
 Nec dabunt quanuis redeant in aurum
 Tempora prisca
 Concines lætosq; dies & urbis
 Publicum ludum super impetrato
 Fortis augusti reditu forumq;
 Litibus orbem
 Tum mea si quid loquar audiendum
 Vocis accedet bona pars o sol
 Pulcher olaudande canam recepto
 Cæsate felix
 Teq; dum procedis lo triumphe
 Non semel dicemus lo triumphe
 Ciuitas omnis dabimusq; diuis
 Thura benignis
 Te decem thauri totidemq; uacca
 Me tener soluet uitalis relictæ
 Matre: qui largis iuuenescat herbis
 In mea uota
 Fronte curuatos imitatus ignes
 Tertium lunæ referentis ortum
 Qua notam dedit niueus uideri
 Cætera fuluus.

Quem tu melpomene semel
 Nascentem placido lumine uidetis
 Illum non labor isthmus

Clarabit pugilem: non equus impiger
Curre ducet achaico
Victorem: neq; res bellica delius
Ornatum foliis ducem
Quod regum tumidas contuderit minas
Ostendet capitolio.
Sed quæ tiburæ aquæ fertile perfluunt
Et spisse nemorum comæ:
Fingent æolio carmine nobilem
Romæ principis urbium
Dignatur soboles inter amabiles
Vatum me ponere choros
Et tiam dente minus mordeor inuido
Orestudinis auræ
Dulcemq; strepitum pieri temperas:
Omnes quoq; piscibus
Donatura cigni si libeat sonum
Totum munus hoc tui est
Quod monstror digito prætereuntium
Romane fidicen lyra:
Quod spiro et placeo: si placotum est.

Qualem ministrum fulminis alitem
Cui rex deorum regnum in aures uagas
Permisit: expertus fidelem
Iupiter in ganymede flauo
Olim iuuentas: & patrius vigor
Nido laborum protulit inscium
Verniq; iam nubis remotis
Insolitos docuere nifus
Venti pauentem: mox in ouilia

Demisit hostem uiuidus impetus
 Nunc in reluctantes dracones
 Egit amor dapis atq; pugnae
 Qualem uel latis caprea pascuis
 Intenta fuluæ matris ab ubere
 Iam lacte depulsum leonem
 Dente nouo peritura uidet
 Videre rheti bella sub alpibus
 Drusum gerentem uindelici: quibus
 Mos unde deductus per omne
 Tempus amazonia securi
 Dextras obarmet: querere distuli
 Nec scire fas est omnia: sed diu
 Latæq; uictrices cateruæ
 Consilium iuuenis reuictæ.
 Sensere quid mens: rite quid indoles
 Nutrita faustis sub penetralibus:
 Posset quid augusti paternus
 In pueros animus netones
 Fortes creantur fortibus & bonis
 Est in iuuenis est in equis patrum
 Virtus nec in bellem feroces
 Progenerant aquilæ columbam.
 Doctrina sed uim promouet insitam
 Rectiq; cultus pectora roborant
 Vt cumq; defecere mores:
 Dedecorant bene nata culpe
 Quid debeat o roma netonibus
 Testis metaurum flumen: & aldrubal
 Deuictus: & pulcher fugatis
 Ille dies latio tenebris

Qui primus alma risit adorea
Dirus per urbes ut apher italas
Ceu flamma per tædas uel eurus
Per siculas equitauit undas
Post hoc secundis usq; laboribus
Romana pubes creuit & impio
Vastata poenorum tumultu
Fana deos habuere rectos:
Dixitq; tandem perfidus annibal
Cervi luporum preda rapacium
Sectamur ultro quos opimus
Fallere: & effugere est triumphus
Gensq; cremato fortis ab ilio
Lactata tuscis æquoribus: sacra
Natosq; maturosq; patres
Pertulit ausonias ad urbes:
Duris ut illex tonsa bipennibus
Nigra feraci frondis in algido
Per damna: per cades ab ipso
Ducit opes animumq; ferro
Non hydra secto corpore firmior
Vincti dolentem creuit in herculem
Monstrum ue sumisere colchi
Mauis echionæ ue thebæ
Merlus profundo pulchrior euenit
Luctere: multa prouet integram
Cum laude uictorem: geretq;
Prælia coniugibus loquenda
Carthagini iam non ego nuntios
Mutam superbos: occidit: occidit
Spes omnis: & fortuna nostri

114
Nominis hasdrubale interempto
Nūclaudie non perficient manus
Quas & benigno nomine iupiter
Defendit & curæ sagaces
Expediunt per acuta belli

Divis orte bonis optime romule
Custos gentis: abes iam nimium diu
Maturam reditum pollicitus: patrum
Sancto concilio: redi
Lucem redde tūc dux bonæ patriæ
Instar ueris enim uultus ubi tuus
Affulsit populo: gravior ut dies
It soles melius nitent
Ut mater uiuentem: quem notus inuido
Fratu catpathii trans maris æquora
Cunctantem spacio longius annuo
Dulci distinet adorno
Votis omnibusq; et precibus uocat:
Curuo nec faciem luctore dimouet
Sic desideris ista fidelibus
Quærit patria celsatē
Tutus bos & enim rura perambulat
Nutrit rura ceres almaq; faustitas
Pacatum uolitant per mare nauitæ
Culpare metuit fides
Nullus polluitur casta domus stupris
Mos & lex maculosam edomuit nefas
Laudantur simili prole puerperæ
Culpam poena premit comes
Quis partum paucat: quis gelidum scythen

Quis germania quos horrida parturit
Foetus incolumi caesare: quis ferre
Bellum curet iberia?
Condit quisq; diem collibus in suis
Et autem uiduas ducit ad arbores
Hinc ad uina redit latus: & alteris
Terminus adhibet deum.
Te multa prece te prosequitur mero
Diffuso pateris & lacibus tuum
Miscet nomen: uti gratia castoris
Et magni memor herculis
Longas o utinam dux bone feras
Prestes hesperia: dicimus integro
Sicci mane die: dicimus uindi
Quom sol oceano subest.

Dilectum quem proles niobea magna
Vindicem linguae: tutosq; raptor
Sensit & troie prope uictor altæ
Phthius Achilles
Ceteris maior: tibi miles impar
Filius quamuis thetidis marinae
Dardanae turretes quateret tremenda
Caspide pugnax:
Ille mordaci uelut icta ferro
Pinus aut impulsus cupressus euro:
Procidit lato: posuitq; collum: in
Pulvere teuctro
Ille non inclusus equo minervæ
Sacta mentito male feriatus
Troas & latam priami choreis

Falleret aulam
 Sed palam captis grauis: heu nefas heu
 Nescios fari pueros achillis
 Vt reret flammis: etiam latentef
 Matris in aluo:
 Nituis uictus: uenerisq; grata
 Vocibus diuum: pater annuiffq;
 Rebus anæ: potiore ductos
 Alite muros:
 Doctor argute fidicen thalæ
 Phœbe qui xantho lauis amne crines
 Daunye defende decus camoenæ
 Laus agyleu.
 Spiritum phœbus mihi: phœbus artem
 Carminis nomenq; dedit poeta
 Virginum prunæ pueriq; clavis
 Patribus orti
 Delia tutela deæ fugaces
 Lynceæ: & ceruos cohibentis arcu
 Lesbium seruate pedem mei q;
 Pollicis ictum
 Ritte latonæ puerum canentes
 Rite crescentem face nocti luca
 Prosperam frugum: celeremq; pronos
 Voluere menses
 Nupta iam dices: ego diis amicum
 Sæculo festas referente lucas
 Reddidi carmen docilis modorum
 Vatis horati.

Diffugere nives redeunt iam gramina campis
Arboribusq; comæ
Mutat terra uices & decrefcentia ripas
Flumina pretereunt
Gratia cum ninyphys geminisq; fœtoribus auidæ
Ducere nuda choros
Immortalia ne fperes. monet annus & alitū
Quæ rapit hora diem
Frigora mitefcunt zephyris: æter præterit ætas
Interitura fimul
Pomifer autumnus fruges effuderit & mox
Bruma recurrit iners
Damna tamen celeres reparant cœleſtia lunæ
Nos ubi decidimus
Quo pater æneas & diues tullus & ancus
Puluis & umbra fumus
Quis ſcit an adiciant hodiernæ craſtina uitæ
Tempora dii ſuperi
Cuncta manus auidas fugient hæredis amico
Quæ dederis animo
Cum ſemel occideris & de te ſplendida minos
Fecerit arbitria
Non torquate genus: non te facundia. non te
Reſtituet pietas
Infernus neq; enim tenebris diana pudicum
Liberat hippolytum
Nec lethæa ualet theſeus abrumperæ cato
Vincula pirithoo

Donarem pateras grataq; comedus
Cenſorine meus æra ſodalibus

Donarem tripodas præmia fortium
 Graiorum neq^{tu} pessima munerum
 Ferres diuite me scilicet artium
 Quas aut parrasius protulit aut scopas
 Hic saxo: liquidis ille coloribus
 S oleris nunc hominem ponere nunc deum
 Sed non hæc mihi uis: non tibi talium
 Res aut animus delictatum egens
 Gaudes carminibus: carmina possumus
 Donare & pretium dicere muner
 Non incisa notis marmora publicis
 Per quæ spiritus: & uita redit bonis
 Post mortem ducibus: non celeres fugæ
 Reiectæq; retrorsum hannibalis minæ
 Non incendia carthaginiis impiæ
 E uis: qui domita nomen ab aphryca
 Lucratus redit: clarius indicant
 Laudes quam calabra pierides: neq;
 Si chartæ sileant: quod bene feceris:
 Mercedem tuleris: quid foret illæ
 Mauortisq; puer: si taciturnitas
 Obstaret meritis inuida romuli
 E reptum stigiis fluctibus æacum
 Virtus & fauor & lingua potentium
 Vatum diuitibus consecrat insulis
 Dignum laude uirum musa uetat mori
 Cælo musa beat: sic iouis interest
 Optatis epulis impiger hercules
 Clarum tyndaride sidus ab infimis
 Quassas eripiunt æquoribus rates
 Ornatus uiridi tempora pampino

Liber uota bonos ducit ad exitus.

NE forte credas interitura: quæ
Longe sonantem natus ad ausidum
Non ante uulgatas per artes
Verba loquar socianda cordis
Non si priores meonius tenet
Sedes homerus: pindaricæ latent:
Cæq; & alca: iminaces
Stesichoruæ graues camœnæ
Nec si quid olim lussit anacreon:
Deleuit ætas: spirat adhuc amor:
Viuuntq; commissi calores
Aeoliæ fidibus puellæ
Non sola comptos arsit adulteri
Crines: & aurum uestibus illitum
Maurata: regalesq; cultus
Et comites helena lacæna
Primusq; teucer tela cydonio
Direxit arcu non semel ilios
Vexata: non pugnavit ingens
Idomeneus sthelenus uel solus
Dicenda musis prælia: non ferox
Hector uel acer deiphoeus graues
Excepit ictus pro pudicis
Coniugibus: puerisq; primus
Vixere fortes ante agamœnona
Multi: sed omnes illacrimabiles
Vrgentur: ignotiq; longa
Nocte: carent quia uate sacro
Paulum sepultæ distat inertia

Cælata uirtus non ego te meis
 Chartis inornatum silebo
 Tot ue tuos patiar labores
 Impune lolli carpere liuidas
 Obluiones est animus tibi
 Rerumq; prudens: & secundis
 Temporibus dubiisq; rectus
 Vindex auaræ fraudis: & abstinent
 Ducentis ad se cuncta pecunia:
 Consulq; non unius anni:
 Sed quotiens bonus atq; fidus
 Iudex honestum prætulit utili
 Reiecit alto dona nocentium
 Vultu: per obstantes cateruas
 Explicuit sua uictor arma
 Non possidentem multa uocaueris
 Recte beatum: rectius occupat
 Nomen beati qui deorum
 Muneribus sapienter uti:
 Duramq; callet pauperiem pati:
 Peiusq; leto flagitium timet:
 Non ille pro catis amicis
 Aut patria timidus perire.

O Crudelis adhuc & ueneris muneribus potens:
 Insuperata tua cum ueniet pluma superbia:
 Et quæ nunc humeris inuolitant: deciderint comæ:
 Nunc & qui color est puniciæ flore prior rosæ
 Mutatus ligurinum in faciem uerterit hispidam:
 Dices: heu quotiens te speculo uideris alterum:
 Quæ mens est hodie: cur eadem non puero fuit

Vel cur his animis incolumes non redeunt genae

Est mihi nonum superantis annum
Plenus albani cadus est in horto
Phylli nectentis apium coronis
Est hederæ uis
Multa: qua crines religata fulges.
Rid& argento domus: ara castis
Vincta uerbenis: au& immolato
Spargier agno
Cuncta festinat manus huc & illuc
Curstant mistæ pueris puellæ
Sordidum flammæ trepidant rotantes
Vertice fumum
Ut tamen notis quibus aduocaris
Gaudiis: idus tibi sunt agenda:
Qui dies mensem ueneris marina
Findit aptilem:
Iure sollemnis mihi: sanctiorq;
Pene natali proprio: quod ex hic
Luce mecoenæ meus affluenter
Ordinat annos
Thelaphum quem tu petis: occupauit
Non tuæ sortis iuuenem puella
Diues & lasciuia tenetq; grata
Compede uinctum
Terret ambustus phæthon auaræ
Speres: & exemplum graue præbet ales
Pegæus: terrenum equitem grauatus
Bellerophontem.
Semper ut te digna sequare: & ultra

112
Quam licet sperare: nefas putando
Disparem uitel. age iam meorum
Finis amorum.
Non enim post hac alia calebo
Foemina condisce modos: amanda
Vocem quos reddas: minuentur atra
Carminis curæ.

I Am ueris comites quæ mare temperant
Impellunt animum linthea thracia
Iam nec prata rigent: nec fluvii strepunt
Hiberna niue turgidi
Nidum ponti utrum flebiliter gemens
Infelix auis: & cecropiæ domus
Aeternum obprobrium: quod male barbaras
Regum est ulta libidines
Dicunt in tenero gramine pinguium
Custodes ouium carmina fistula
Delectante deum: cui pecus & nigri
Colles archadiæ placent.
Adduxere sitim tempora iugili
Sed pressum callibus ducere liberum
Sic gestis iuuenum nobilium cliens
Nardo cuna merebere:
Nardi paruas onyx: eliciet cadum
Qui nunc sulphuris accubat horreis
Speres donare nouas largus amataq;
Curarum eluere efficax
Ad quæ si properas gaudia: cum tua
Veloce merce ueni: non ego te meis
Immunem meditor tingere poculis.

Plena diues ut in domo
Verum pone moras: & studium lucri
Nigrorumq; memor: dum licet: ignium
Misce stultiam consiliis breuem
Dulce est desipere in loco.

Audiere lyce dū mea uota: dū
Audiere lyce fisanus: & tamen
Vis formosa uideri
L udisq; & bibis impudens
Et cantu tremulo pota cupidinem
L entum sollicitas ille uirentis: &
Doctæ psallere chix
Pulchris excubat ingenis
I mportunus enim transuolat arduas
Quercus & refugit te quia luridi
Dentes: te quia rugæ
Turpant: & capitis niues
Nec coæ referunt iam tibi purpuræ
Nec clari lapides tempora: quæ semel
Notis condita fastis
I ncluit uolucris dies
Quo fugit uenus: heu quo ue color decens:
Quo motus: quid habes illius: illius
Quæ spirabat amores
Quæ me surpuerat mihi
Felix post cinatam notaq; & artum
G ratatam facies: sedecinare breues
Annos fata dederunt
S eruatura diu parem
Cornicis uetulæ temporibus lycen

Possent ut iuuenes inferre ferundi

Multo non sine rursu

Dilapsam in cineres facem.

Quæ cura patrum : quæ uequitium
Plenis honorum muneribus tuas

Aguste uirtutes in æuum

Per titulos memoresq; fastos

Aeternet. o qua sol habitabiles

Illustrat oras maxime principum.

Quem legis expertes latinæ

Vindelici didicere nuper.

Quid Marte posses. milite nam tuo

Drusus germanos in placidum genus

Brenosq; ueloces & arces

Alpibus impositas tremendis

Diecit acer plus uice simplici

Maioresq; neronum. mox graue proelium

Commisit. inmanesq; rhetos

Auspiciis pepulit secundis

Spectandus in certamine martio

Deuota morti pectora libere

Quantis fatigaret ruinis

Indomitas prope qualis undas

Exercet auster pleiadum choro

Scindente nubes impiger hostium

Vexare turmas : & frementem

Mittere equum medios per ignes

Sic tauri formis uoluit araudus

Qui regna dauni præfluit apuli

Quom saeuit horrendamq; cultis

Diluuiem meditatur agris
Vt barbarorum claudius agmina
Ferrata uasto diruit impetu
Primosq; & extremos metendo
Strauit humum sine clade uictor:
Te copias: te consilium: & tuos
Præbente diuos: nam tibi quo dit
Portus alexandrea supplex
Et uacuam patefecit aulam
Fortuna lustris prospera tertio
Belli secundos reddidit exitus
Laudemq; & optatum peractis
Imperius decus arrogauit
Te cantaber non ante domabilis
Medusq; & indus: te profugus scythes
Miratur o tutela præsens
Italiam dominamq; romæ
Te fontium qui celat origines
Nilusq; & istër: te rapidus tigris
Te beluosus qui remotis
Obstrepat oceanus britannis
Te non pauentis funera galliæ
Duræq; tellus audit iberiæ
Te cede gaudentes sicambri
Compositis uenerantur armis.

P Hoebus uolentem proelia me loqui
Victas & urbes: increpuit lyra:
Ne parua tyrrenum per æquor
Vela datem: tua cæsar ætas
Fruges & agris rettulit uberes:

120
Et signa nostro restituit ioui:
Dirrepta parthorum superbis
Postibus & uacuum duellis
Ianum quirini clausit: & ordinem
Rectum & uaganti frena licentiae
Iniecit: emouitq; culpas
Et ueteres reuocauit artes:
Per quas latipum nomen: & itala
Creuerunt uitae: fama q; & imperii
Porrecta maiestas ad ortus
Solis ab hesperio cubili
Custode rerum caesate: non furor
Ciuiilis: aut uis eximet otium
Non ira quae prociudit enses
Et miseras inimicat urbes
Non qui profundum danubium bibunt
Et dicta rumpunt iulia: non getae
Non setes infiduae persae
Non tanatim prope flumen orti
Nosq; pro festis lucibus & sacris
Inter iocosi munera liberi
Cum prole matronisq; nostris
Rite deos prius apprecati
Virtute functos more patrum duces:
Iulius remisso carmine tibus
Troiamq; & anchisen: & almae
Progeniem ueneris canemus.

Q. ORACII FLACCI EPODOS

IBis liburnis inter alta nauium
Amice propugnacula:
Paratus omne cæsaris periculum
Subire mecoenas: tuo
Quid nos: quibus te uita superstiti
Lucunda: si contra grauis:
Vtrum ne iussi persequemur otium
Non dulce ni tecum simul
An hunc laborem: mente laturi: decet
Quem ferre non molles uiros
Feremus: & te uel per alpium iuga
In hospitalem & caucasum:
Vel occidentis usq; ad ultimum sinum
Forti sequemur pectore
Roges tuum laborem quid iuueni meo
Inbellis ac firmus parum
Comes. minore sum futurus in metu:
Qui maior absentes habet
Ut assidens: implumibus pullis auis
Serpentium allapsus tum &
Magis relictis: non ut sit auxilii
Latuna plus presentibus.
Libenter hoc & omne militabitur
Bellum in tuæ spem gratiæ
Non ut iuuenis illigata pluribus
Atrata nitantur meis
Pecusue calabris ante sydus feruidum
Lucana mutet pascuis.

Neq; ut superni culla candens tusculi
C itcea tangat moenia
S atis superq; me benignitas tua
D itauit. haud parauro
Q uod aut auarus ut chremes. terra premat
D iscentis aut perdam ut nepos.

B eatus ille qui procul negotiis
Vt prisca gens mortalium
P aterna rura bobus exercet suis
Solutus omni foenore.
N eq; excitatur classico miles truci
N eq; horret utatum mare
F orumq; uitat & superba ciuium
Potentiorum limina.
E rgo aut adulta uitium propagine
A lta maritat populos
A ut in reducta ualle mugientium
P rospectat errantes greges
I ntileq; falce ramos amputans
F eltiores inserit
A ut pressa puris mella condit amphoris
A ut tondet infirmas oues
V el cum decorum mutibus pomis caput
A utumnus agris extulit
V t gaudet insitua decerpens pura
C ertantem & uuam purpurea
Q ua muneretur te priape & te pater
S yluane tutor finium.
L ibet iacere modo sub antiqua ilice
M odo in tenaci gramine

Labuntur altis interim riuus aquæ
Quærantur in siluis aues
Fontesq; limphis obstrepunt manantibus
Somnos quod inuitet leues
At cum tonantis annus hibernus iouis
Imbres, niuesq; comparat:
Aut trudit acres hinc & hinc multa cane
Apros in obstantis plagas
Aut amite leui rata tendit retia
Turdus edacibus dolos
Pavidumq; leporem & aduenam laqueo græ
Lucunda captat premia
Quis non malatum: quas amor curas habet
Hæc inter obliuiscitur:
Quod si pudica mulier in partem uiuet
Domum: atq; dulces liberos:
Sabina qualis: aut perusta solibus
Pernicis uxor apuli
Sacrum uetustis extruat lignis focum
Lassi sub aduentum uiri
Claudensq; textis cratibus lætum pecus
Distentia siccet ubera
Et horna dulci uina promens dolio
Dapes inæptas apparet:
Non me lachryna uiuerint conchilia
Magis uer rhombus: aut sauri
Si quos eois intonata fluctibus
Hyems ad hoc uerrat mare
Non aphra auis descendat in uentrem meum
Non attagen ionicus uicundior
Quam lecta de pinguisissimis

Oliua ramis arborum
 Aut herba lapathi prata amantis : & graui
 Maluæ salubres corpori
 Vel agna festis caesa terminatibus
 Vel hedus ereptus lupo
 Has inter epulas ut iuuat pastas oues
 Videre properantes domum
 Videre fessos uomeres inuersum boues
 Collo trahentes languido
 Positosq; uernas : ditis examen domus
 Circum renidentes lares
 Hæc ubi locutus foenerator alphius
 Iam iam futurus rusticus :
 Omnem relegit idibus pecuniam
 Quærit kalendis ponere.

CPArentis olim si quis impia manu
 Senile guttur fregerit.
 Edat acutis allium nocentius
 Odura messorum ilia
 Quid hoc ueneni sauit in præcordiis.
 Num uiperinus his cruor
 In coctus herbis me fefellit : an mallas
 Canidia tractauit dapes
 Ut argonautas præter omnes candidum
 Medea mirata est ducem
 Ignota tauris illigaturum uiga
 Perunxit hoc iasonem
 Hoc delibutis ulta donis pellicem
 Serpente fugit alite
 Nec tantus unquam syderum infedit uapor

Siticolosa apulia
Nec minus humeris efficacis herculis.
Inarsit astuosius
At si quid unquam tale concupueris
locoſe: metoenas: precor
Manum puella ſuauiſ apponat tuo
Extrema & inſponda cubet

L Vpis & agnis quanta ſortito obtigit
Tecum mihi diſcordia eſt
Hibericis petuſte funibus latus
Et crura dura compeſe.
Licet ſuperbus ambuleſ pecunia:
Fortuna non mutat genus.
Videſ ne ſacram metiente te uiam
Cum hiſ ter ulnarum toga:
Vt ora uertat huc & illuc euntium
Liberrima indignatio:
Sectus flagellis hic triumphalibus
Praconis ad faſtidium:
A rat falerni mille fundi iugera
Et appiam mannis terit:
Sedibusq; magnus imprimis equieſ
Othone contento ſedet.
Quid attinet tot ora nauium graui
Roſtrata duci pondere
Contra latrones atq; ſeruilem manum:
Hoc hoc tribuno militum?

A To deorum quicquid in cælo regiſ
Terraſ: & humanum genus

Quid iste fert tumultus: & quid omnium
 Vultus in unum me truces?
 Per liberos te si uocata partibus
 Lucina ueris affuit:
 Per hoc inane purpurea decus precor:
 Per improbatum hanc iouem:
 Quid aut nouerca me intueris: aut uti
 Petita ferro belua?
 Ut hanc trementi questus ore constitit
 Insignibus raptis puer
 Impube corpus: quale posset impia
 Mollire thracum pectora:
 Canidia breuibus implicata uiperis
 Crines & incomptum caput
 Lubet sepulcris caprificos erutas:
 Lubet cupressus funebres:
 Et uncta turpis oua rana sanguine
 Plumamq; nocturnae strigis
 Herbasq;: quas & colchos: aut hiberia
 Mittit uenenorum ferax:
 Et ossa ab ore rapta iuue canis
 Flammis aduri colchicis.
 At expedita sagana per totam domum
 Spargens aeternales aquas
 Hortet capillis ut marinus asperis
 Echinus: aut currens aper.
 A pacta nulla uera conscientia
 Ligonibus duris humum
 Exhaustabat: ingemens laboribus
 Qui posset infossus puer
 Longo die bis terue mutatae dapis

In emori spectaculo:
Cum promineret ore: quantum extat aqua
Suspensa mento corpora:
Execta uti medulla & aridum ietur
Amoris esset poculum:
Interminato cum semel fixæ cibo
Intabuissent pupulæ:
Non defuisse masculæ libidinis
Arminensem foliam
Et otiosa credidit neapolis:
Et omne uianum oppidum:
Quæ sydera ex cantata uoce thessala
Lunamq; cælo deripit.
Hic irrefectum sæua dente liuido
Canidia rodens pollicem.
Quid dixit: aut quid tacuit: orebus meis
Non infideles arbitria
Nox: & dianaq; silentium regis
Arcana cum fiunt sacra:
Nunc nunc adeste: nunc in hostiles domos
Iram atq; numen uertite:
Formidolosæ cum latent syluis feræ:
Dulci sopore languidæ.
Senem quod omnes rideant adulterum:
Latrent sub urranæ canes
Nardo perunctum: quale non perfectius
Meæ laborant manus.
Quid accidit: cur dura barbare minus
Venena medeæ ualent:
Quibus superbam fugit ultra pellicem
Magni creontis filiam:

124
Cum palla : tabo munus inbutum : nouam
Incendio nuptam abstulit :
At qui nec herba : nec latens inasperis
Radix fefellit me locis.
Indormit unctis omnium cubilibus
Obliuione pellicum.
Ah : ah : solutus ambulat uenefica
Scientioris carmine :
Non usitatis uare potionibus
O multa fleturum caput
Ad me recurre : nec uocata mens tua
Marsis redibit uocibus.
Maius parabo : maius infundam tibi
Fastidienti poculum.
Priusq; cælum fidet inferius mari
Tellure porrecta super
Quam non amore sic meo flagres : uti
Bitumen attris ignibus.
Sub hæc puer : iam non ut ante mollibus
Lenire uerbis impias :
Sed dubius unde rumperet silentium
Misit thyesteas preces.
Venena magnum fas : nefasq; non ualent
Conuertere humanam uicem
Diris agam uos : dira detestatio
Nulla expiatur uictima.
Quin ubi perire iussus expirauero :
Nocturnus occuram furor
Petamq; uultus umbra curuis unguibus
Quæ uis deorum est manium :
Et inquietis assidens præcordiis

Pauca somnos auferam.
Vos turba uicatim hinc & hinc saxis petens
Contundet obscenas anus.
Post insepulta membra differrent lupi
Ex equulinae alites.
Neque hoc parentes heu mihi superstites
Effugerant spectaculum.

Quid immerentes hospites uexas canis
Ignauus aduersus lupos?
Quin huc inanis si potes uertere minas
Et me remorsurum pete.
Nam qualis aut molossus: aut fuluus laco:
Amica uis pastoribus:
Agam per altas aure sublata niues
Quaecumque praecedet fera.
Tu cum timenda uoce complesti nemus:
Proiectum odoratis cibum.
Cave caue: namque in malos asperrimus
Parrata tollo cornua.
Qualis licambae spretus infido gener
Aut acer hostis bupalo.
Ansi quis atro dente me petiuerit
Inultus ut flebo puer?

Quo quo scelesti ruitis: aut cur dextris
Aptantur enses conditi?
Parum ne campis atque neptuno super
Fusum est latini sanguinis:
Non ut superbas inuida carthagini
Romanus arces uerteret:

I n tactus aut britannus ut descenderet
 Sacra catenatus uia:
 Sed ut secundum uota patthorum sua
 Vrbs hæc periret dextera:
 Neq; hic lupis mos: nec fuit leonibus
 Vnquam: nisi indispares feris.
 Furor ne cecus: an rapit uis acrior?
 An culpa: responsum date.
 Tacent: & ora pallor albus inficit
 Menteshq; percussa stupent.
 Sic est. accerba fata romanos agunt.
 Scelusq; fraternæ necis:
 Ut immerentis fluxit in terram remi
 Sacer nepotibus cruor.

Rogate longo putidam te sæculo:
 Vires quid eneruet meas:
 Cum sit tibi dens ater & rugis uetus
 Frontem senectus exaret:
 Hietq; turpis inter aridas nates
 Podex uelut crude bouis:
 Sed incitat me pectus & matrem putref
 Equina quales ubera:
 Venterq; mollis & foemur tumentibus
 Exile suris additum.
 Esto beata: funus atq; imagines
 Ducant triumphales tuum.
 Nec sit marita quæ rotundioribus
 Honusta bacis ambulet.
 Quid quod libelli stoici inter sericos
 Iacere puluilos amant?

Iliterati num minus nerui rigent?
Minus uel languet fascinum?
Quod ut superbo prouoces ab inguine
Ore allaborandum est tibi.

Quando repostum cecubum ad festas da-
Victore latus caesare pes
Tecum subalta: sic ioui gratum: domo
Beate metoenas bibam?
Sonante mistum tybis carmen lyra
Hac dorium: illis barbarum:
Ut nuper actus cum freto neptunius
Dux fugit ultis nauibus.
Minatus urbi uindicta: quae detraherat
Seruis amicus perfidis:
Romanus: heu posteri negabitis:
Emancipatus: foemina
Fert uallum & arma miles: & spadonibus
Seruire rugosis potest.
Interq; signa turpe militaria
Sol aspicit conopeum.
Ad hunc frementes uerterunt bis mille equos
Galli canentes caesarem:
Hostiliumq; nauium portu latent
Puppes sinistrorsum citae.
O triumphe: tu moraris aureos
Currus & intactas boues.
O triumphe nec iugurthino patem
Bello reportasti ducem:
Neq; aphyricanum cur super carthaginem
Virtus sepulcrum condidit.

Terra marique uictus hostis: puniceo
 Lugubre mutauit sagum.
 Aut ille centum nobilem cretam urbibus
 Ventis iturus non suis
 Exercitata aut petit fyrtes noto:
 Aut fertur incerto mari.
 Capaciores affer huc puer scyphos:
 Et chia uina: aut lesbia
 Vel quod fluentem nauseam coerceat:
 Metire nobis cecubum.
 Curam metumque caesaris reperi uuat
 Dulci lyxo soluere.

Mala soluta naus exit alite
 Ferens olentem meuium.
 Ut horridis utrumque uerberet latus
 Auster memento fluctibus.
 Niger rudentes curus inuerso mari
 Fractosque remos differat.
 Insurgat aquilo quantus altis montibus
 Frangat trementes ilices.
 Nec sydius atra nocte amicum appareat
 Qua tristis orion cadit.
 Quietore nec feratur æquore:
 Quam graia uictorum manus
 Cum pallas usto uertit iram ab illo
 In impiam aiacis ratem.
 O quantus instat nauitis sudor tuus:
 Tibique pallor luteus:
 Et illa non uirilis heuulatio:
 Preces & auersum ad iouem:

I onius udo cum remugiens sinus
Noto carinam ruperit.
Opima quod si præda curuo luttore
Porrecta mergos iuuerit:
Libidinosus immolabitur caper
Et agna tempestatibus.

P Echi nihil me: sicut antea: uiuat
Scribere uersiculos amore perculsa graui
A more qui me præter omnes expetit
Mollibus in pueris aut in puellis urere:
Hic tertius december: ex quo destiti
Inachia furere: syluis honorem decutit.
Heu me per urbem: nam pudet tanti mali
Fabula quanta fui: conuiuorum & poenitet
Inquis amantem languor & silentium
Arguit: & latere petitus imo spiritus
Contraq; lucrum nil ualere candidum
Pauperis ingenium quærebar: applorens tibi:
Simul calentis inuerecundus deus
Fertuidiore mero arcana promorat loco
Quod si meis inastuet precordiis
Liberabilis ut hæc ingrata uentis diuidat
Fomenta uulnus nil malum leuantia
Desinet imparibus certare summotus pudor
Vbi hæc seuerus te palam laudaueram:
Iussus abire domum ferebar in certo pede
Ad non amicos heu mihi postes: & heu
Lumina dura quibus lumbos & infregi latus
Nunc gloriantis quamlibet mulierculam
Vincere mollitia amor lycisci me tenet:

Vnde expedire non amicorum queant
 Libera consilia: nec contumelia graues
 Sed alius ardor aut puella candida
 Aut teretis pueri longam renodantis comam

Quid tibi uis mulier nigris dignissima barbis
 Munera cur mihi: curue tabellas
 Mittis: nec firmo iuueni. neq; natis obesa
 Namq; sagatiuf unus odoror.
 Polyphus an grauis hirsutis cubet hircus in alis
 Quam canis acer ubi lateat sus
 Quis sudor uietis & quam malus undiq; mebris
 Crescit odor. cum pene soluto
 Indomitam properat rabiem sedare: neq; illi
 Iam manet humida creta. colorq;
 Stercore fucatus crocodili iamq; subando
 Tenta cubilia tectaq; rumpit
 Vel mea cum sauis agitat fastidia uerbis
 I nuchia languet minus ac me
 I nuchiam ter nocte potes: mihi semper adunum
 Mollis opus. pereat male qua te
 I esbia querenti taurum monstrauit inerte
 Cum mihi couis adesset amyntas
 Cuius in indomito constantior inquine neruus
 Quam noua collibus arbor inhæret.
 Muricibus titius iterata uellera lanæ
 Cui properabantur: tibi nempe
 Ne foret æquales inter conuiuia magis quem
 Diligeret mulier sua quam te
 O ego non felix. quam tu fugis. ut pauet atris

Agna lupos : capre q; leones

Horrida tempestas calum contraxit & umbres
Nivesq; deducunt iouē nūc mare nūc sylua
Threicio aquilone sonant. rapiamus amici
Occasionem de die : dumq; uident genua
Et decet obducta soluat frontē senectas
Tu uina torquato moue consule pressa meo
Cetera mitte loqui. deus hanc fortasse benigna
Reducet in sedem uice : nunc & achamenio
Perfundi nardo iuuat. & fide cyllenea
Leuare diris pectora sollicitudinibus :
Nobilis ut grandi oecinit centaurus alūno :
In nocte mortalis dea nate puer thetide
Te manet assarici tellus. quam frigida parui
Fundunt scamandri flumina lubricus & sinous
Vnde tibi reditum certo sub tegmine parca
Rupere : nec mater domum cerula te reuehet
Illic omne malum uino cantuq; leuato
Deformis ægrimonix : dulcibus alloquiis

Mollis inertia cur tantam diffuderit imis
Obliuionem sensibus :
Pocula letheos ut si ducentia somnos
A rente fauce traxerim
Candide moecenas occidis sæpe rogando
Deus deus nam me uetat
Inceptos olim promissum carmen iambos
Ad umbilicum deducere
Non aliter samio dicunt arsisse batillo
Anacreonta teiū

Qui per sæpe caua testudine fleuit amorem
 Non elaboratum ad pedem
 Vreris ipse miser quod si non pulchrior ignis
 Accendit obsessam ilion
 Gaude sorte tua me libertina neq; uno
 Contenta phrine macerat

Nox erat & celo fulgebat luna sereno
 Inter minora sydera
 Cum tu magnorum nume lesura deorum
 In uerba iurabas mea
 Artius atq; hedera procera astringitur illex:
 Lentis ad hærens brachiis:
 Dum pectori lupo & nautis infestus orion
 Turbarit hibernum mare:
 Intonsosq; agitarit apollinis aura capillos
 Fore hunc amorem mutuum
 Odolitura mea multum uirtute neera
 Nam si quid in flacco uiri est
 Non feret assiduas potiori te dare noctes
 It quæret iratus parem
 Nec semel offensæ cedet constantia forme
 Si certus intrarit dolor
 At tu quicumq; es felicior atq; meo nunc
 Superbus incedis malo
 Si peccore & multa diues tellure licebit:
 Tibiq; pactolus fluat
 Nec te pythagoræ fallant archana renati
 Forma q; uincas nereæ
 Heu heu translatos alio mætebis amores
 Ast ego uicissim risero.

Altera iam teritur bellis ciuilibus ætas
Suis & ipsa roma uiribus ruit
Quam neq; finitimi ualuerunt perdere mæsi
Minacis aut etrusca porfennæ manus
Aemula: nec uirtus capuæ^{nec} spartacus acer:
Nouisq; rebus infidelis allobrox
Nec fera cerulea domuit germania pube
Parentibusq; abominatus hannibal
Impia perdemus deuoti sanguinis ætas:
Ferisq; rursus occupabitur solum
Barbarus heu cineres insistet uictor & urbe
Eques sonante uerberabit ungula
Quæq; carent uentis & solibus ossa quitini
Nefas uideri: dissipabit insolens
Forte quid expediat: cõmuniter aut melior patet
Malis carere quæritis laboribus:
Nulla sit ac potior sententia: phoca eorum
Velut profugit execrata ciuitas
Agros atq; lares patrios habitandaq; sana
Apris reliquit: & rapacibus lupis:
Ire pedes quocunq; ferent: quocunq; per undas
Notus uocabit aut proteruius aphricus
Sic placet an melius quis habet suadere: secunda
Ratem occupare quid moramur aliter
Sed iuremus in hæc simulimis ut saxa renarunt
Vadis leuata: ne redire sit nefas
Neu conuersa domum pigrat dare linthea quando
Padus matina lauerit cacumina
In mare seu celsas procutretit apenninus
Nouaq; monstra iunxerit libidine

129
Mirus amor: uiuet ut tygres sub sydere ceruis
A dulteretur & columba miluo
Credula nec flauos timeant armenta leones:
A metq; falsa laeuis hircus æquora
Hæc & quæ poterunt reditus abscondere dulces
Eamus omnes execrata ciuitas
A ut pars indocili melior grege: mollis & cæspes
I nominata perprimat cubilia
Vos quibus est uirtus muliebrem tollite luctu
E thrusca præter & uolate littora
Nos man& oceanus circumuagus: arua beata
Petamus autæ: diuites & insulas
Reddit ubi ceterem tellus inarata quotannis
Et imputata floret usq; uinea
Germinat & nunquam fallentis termet oliua
S uamq; pulla ficus ornat arborem
Mella caua manant ex ilice montibus altis
Leuis crepante lymp^ha desilit pede
Illic in iussæ ueniunt ad multa capella
Refertq; tenta grex amicus uibera
Nec uespertinus circumgemit ursus ouile
Nec intumescit alta uiperis humus
Pluraq; felices mirabimur: ut neq; largus
A quosus eurus arua radat imbribus
Pinguia nec siccis urantur semina glebis
Vtrumq; rege temperante celitum
Non huc argo contendit remige pinus
Neq; impudica colchis intulit pedem
Non huc sydonii torserunt cornua nauta
Laboriosa nec cohors ulyssæi
Nulla nocent peccoti contagia: nullius astri

G regem estuosa torret impotentia
I upiter illa pia secrevit littora genti
V t inquinavit aere tempus aureum
A ere de hinc ferro duravit secula quorum
P ius secunda : uate me datur fuga.

I Am iam efficaci do manus scientia
Suplex : & oro regna per proserpinæ
P er & dianæ non mouenda numiam
P er atq; libros carminum ualentium
R efixa celo deuocate sydera
C anidia parce uocibus tandem sacris
C utumq; retro solue solue turbinem
M ouit nepotem telephus nereium
I nquem superbus ordinarat agmina
M isorum : & inquem tela acuta torserat
V nxere matres ilia addictum feris
A litibus atq; canibus homicidam hectorem
P ostquam relictis moenibus rex procidit
H ec peruicacis ad pedes achillei
S etosa duris exuere pellibus
L aboriosi remiges ulyssæ
V olente circe membra tunc mens & sonus
R elapsus atq; notus in uultus honor
D edi satis superq; poenarum tibi
A mata nautis multum & infortibus
F ugit iuuentas : & uerecundus color
R eliquit ossa pelle amicta lurida
T uis capillus albus est odoribus
N ullum a labore me reclinat otium
V rget diem nox & dies noctem neq; est

Leuare tenta spiritu praeordia
 Ergo negatum uincor ut credam miser
 Sabella pectus increpare carmina
 Caputq; maris diffusile nenia
 Quid amplius uis o mare & terra ardeo
 Quantum neq; atro delibutus hercules
 Nessi cruore nec si cana feruida
 Vrens in aetna flamma tu donec cinis
 Inuiolos aridus uentis ferar
 Cales uenenis officina colchicis
 Quae finis sciat quod me manet stipendium
 Effare iussas cum fide poenas luam
 Paratus expiare seu poposceris
 Centum iuuenicos siue mendaci lyra
 Voles sonari tu pudica tu proba
 Perambulabis astra sydus aureum
 Infamis helenae castor offensus uice
 Fraterq; magni castoris uicti prece
 Adempta uati reddidere lumina
 Et tu potes nam solue me dementia
 O nec paternis obsoleta sordibus
 Nec in sepulchris pauperum prudens anus
 Nouendiales dissipare pulueres
 Tibi hospitale pectus & pura manus
 Tuusq; uenter pactum melius & tuo
 Cruore rubros obstetrix pannos lauit
 Ut cunq; fortis exilis puerpera

Quid obsecratis auribus fundis preces
 Non saxa nudis sordiora nautis
 Neptunus alto tundit hibernus calo

Imultus ut tu riseris cocytia
Vulgata sacra liberi cupidinis
Et exquilini pontifex ueneficii
Impune ut urbem nomine impleris meo
Quid proderit ditasse pelignas anus
Velociusq; miscuisse toxicum
Sed tardiora fata te uotis manent
Ingrata misero uita ducenda est in hoc
Noiis ut usq; suppetat doloribus
Optat quietem pelopis infidus pater
Egens benigne tantalus semper dapis
Optat promoetheus obligatus aliti
Optat supremo collocare sisyphus
In monte saxum sed uetant leges iouis
Voles modo altis desilire turribus
Modo ense pectus norico recludere
Frustraq; uincta gutturi nectes tuo
Fastidiosa tristis ægritonia
Vectabor humeris tunc ego inimicis eques
Meaq; terra cedit insolentia
An que mouere cereas imagines
Ut ipse nosti curiosus & polo
Dirripere lunam uocibus possem meis
Possum crematos excitare mortuos
Desideriūq; temperare poculum
Plorem artis in te nihil agentis exitum

Q. ORACII FLCCI
CARMEN SECVLA
RE

Phoebe, sylvarumq; potens Diana,
 Lucidum cœli decus, o colendi
 Semper, & culti, date quæ precamur
 Tempore sacro.
 Quo Sibyllini monuere uersus
 Virgines lectas puerosq; castos
 Dis, quibus septem placuere colles,
 Dicere carmen.
 Alme Sol, curru nitido diem qui
 Promis; & celas: aliusq; & idem
 Nasceris: possis nihil urbe Roma
 Visere maius.
 Rite maturos aperire partus
 Lenis Ilithyia, tuere matres:
 Siue tu Lucina probas uocari,
 Seu genitalis
 Diua, producas sobolem: patrumq;
 Prosperes decreta super iugandis
 Fœminis, prolisq; nouæ feraci
 Lege marita:
 Certus undenos decies per annos
 Orbis ut cantus referatq; ludos
 Ter die claro, totiesq; grata
 Nocte frequentes.
 Vosq; ueraces cecinisse Parca,
 Quod semel dictum est, stabilisq; rerum
 Terminus seruet, bona iam peractis
 Iungite fata.
 Fertilis frugum, pecorisq; tellus
 Spicea donet Cererem corona:
 Nutriant foetus & aquæ salubres,

Et Iouis auræ:
C ondito mitis, placidusq; telo
S upplices audi pueros Apollo;
S iderum regina bicornis audi
Luna puellas.
R oma si uestrum est opus: Iliæq;
L ittus Etruscum tenuere turmae;
I ussa pars mutare lares, & urbem
Sospite cursu:
C ui per ardentem sine fraude Troiam
C astus Aeneas patriæ superstes
L iberum munivit iter, daturus
Plura relictis:
D i probos mores docili inuenta;
D i senectuti placida quietem,
R omulæ genti date remq; prolemq;
Et decus omne:
Quiq; uos bobus ueneratur albis
C larus Anchisæ; Venerisq; sanguis:
I mperet bellante prior, iacentem
Lenis in hostem.
I am mari, terraq; manūs potentes
M edus, Albanasq; timet secures:
I am Scythæ responsa petunt superbior
Nuper, et Indi:
I am Fides, et Pax, et Honor, Pudorq;
P riscus, & neglecta redire Virtus
A udet: apparetq; beata pleno
Copia cornu.
A ugur, & fulgente decorus arcu
P hoebus, acceptusq; nouem Camænis,

Qui salutari leuat arte fessos

Corporis artus:

S i Palatinas uidet æquus arces,

R emq; Romanam, Latiumq; felix,

A lterum in lustrum, meliusq; semper

Proroget æuum.

Quæq; Auentinum tenet, Algidumq;

Q uindecim Diana preces Virorum

C uret: & uotis puerorum amicas

Applicet aures.

H æc Iouem sentire, Deosq; cunctos,

S pem bonam, certamq; domum reporto,

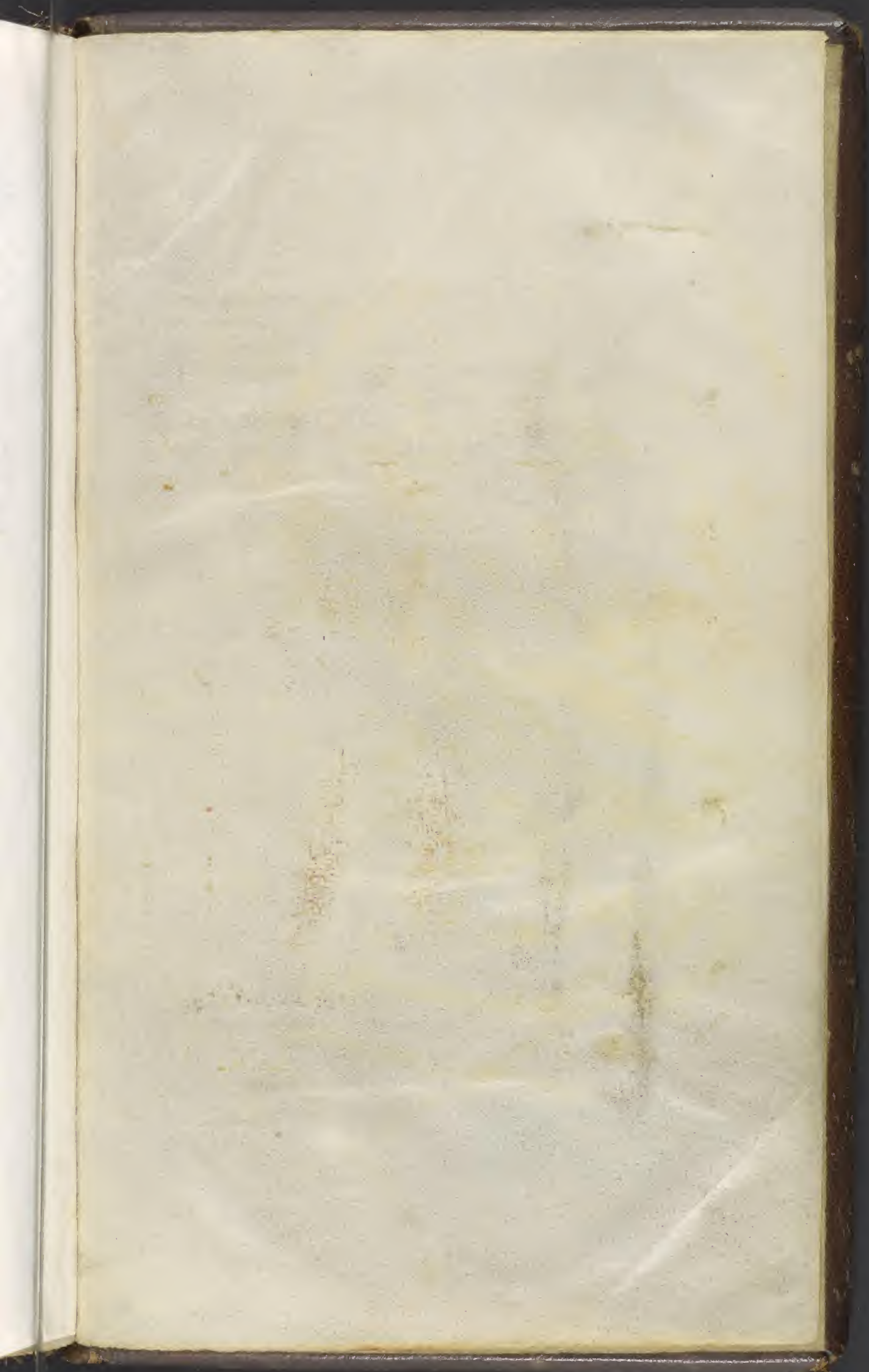
D octus & Phœbi chorus, & Dianæ

Dicere laudes.

Christies Item 52, Sale Monday Nov 28, 1960 SNHNRs with
Commission & postage
Gratz Funk

(When I bought this book the two final
leaves were missing. They have now been
supplied by Grady Hewitt -
see April 1924

